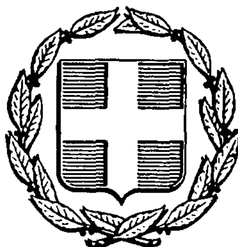

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 1988	ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 125

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1786

Κύρωση προσθέτου Πρωτοκόλλου Ι στις Συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 που αναφέρονται στην προστασία των θυμάτων ενόπλων συγκρούσεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

'Αρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος το πρόσθετο Πρωτόκολλο Ι στις Συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949, που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 8 Ιουνίου 1977 και του οποίου το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

PROTOCOL ADDITIONAL TO THE GENEVA CONVENTIONS OF 12 AUGUST 1949, AND RELATING TO THE PROTECTION OF VICTIMS OF INTERNATIONAL ARMED CONFLICTS (PROTOCOL I)

PREAMBLE

The High Contracting Parties,

Proclaiming their earnest wish to see peace prevail among peoples,

Recaiing that every State has the duty, in conformity with the Charter of the United Nations, to refrain in its international relations from the threat or use of force against the sovereignty, territorial integrity or political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the purposes of the United Nations.

Believing it necessary nevertheless to reaffirm and deve-lop the provisions protecting the victims of armed conflicts and to supplement measures intended to reinforce their application.

Expressing their conviction that nothing in this Protocol or in the Geneva Conventions of 12 August 1949 can be construed as legitimizing or authorizing any act/of aggression or any other use of force inconsistent with the Charter of the United Nations.

Reaffirming further that the provisions of the Geneva Conventions of 12 August 1949 and of this Protocol must be fully applied in all circumstances to all persons who are protected by those instruments, without any adverse dinstinction based on the nature or origin of the anned conflict or an the causes espormsed by or attributed to the Parties to the conflict,

Have agreed on the following :

PART I
GENERAL PROVISIONS

Article 1
General principles and scope of application.

1. The High Contracting Parties undertake to respect and to ensure respect for this Protocol in all circumstances.

2. In cases not covered by this Protocol or by other international agreements, civilians and combatants remain under the protection and authority of the principles of international law derived from established custom, from the principles of humanity and from the dictates of public conscience.

3. This Protocol, which supplements the Geneva Conventions of 12 August 1949 for the protection of war victims, shall apply in the situations referred to in Article 2 common to those Conventions.

4. The situations referred to in the preceding paragraph include armed conflicts in which peoples are fighting against colonial domination and alien occupation and against racist régimes in the exercise of their right of self-determination, as enshrined in the Charter of the United Nations and the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations.

Article 2
Definitions

For the purposes of this Protocol :

a) «First Convention», «Second Convention», «Third Convention» and «Fourth Convention» men, respectively, the Geneva Convention for the Amelioration of the Condition of the Wounded and Sick in Armed Forces in the Field of 12 August 1949; the Geneva Convention for the Amelioration of the Condition of Wounded, Sick and Shipwrecked Members of Armed Forces at Sea of 12 August 1949; the Geneva Convention relative to the Treatment of Prisoners of War of 12 August 1949; the Geneva Convention relative to the Protection of Civilian Persons in Time of War of 12 August 1949 ; «the Conventions» means the four Geneva Conventions of 12 August 1949 for the protection of war victims;

b) «rules of international law applicable in armed conflict» means the rules applicable in armed conflict, set forth in international agreements to which the Parties to the conflict are Parties and the generally recognized priciples and rules of international law which are applicable to armed conflict ;

c) «Protecting Power» means a neutral or other State not a Party to the conflict which has been designated by a Party to the conflict and accepted by the adverse Party and has agreed to carry out the functions assigned to a Protecting Power under the Conventions and this Protocol ;

d) «substitute» means mens an organization acting in place of a Protecting Power in accordance with Article 5.

Article 3
Beginning and end of application.

Without prejudice to the provisions which are applicable at all times :

a) the Conventions and this Protocol shall apply from the beginning of any situation referred to in Article 1 of this Protocol ;

b) the application of the Conventions and of this Protocol shall cease, in the territory of Parties to the conflict, on the general close of military operations and, in the case of occupied terrotiries, on the termination of the occupation, except, in either circumstance, for those persons whose final release, repatriation or re-establishment takes place thereafter. These persons shall continue to benefit from the relevant provisions of the Conventions and of this Protocol until their final release, repatriation or re-establishment.

Article 4
Legal status of the Parties to the conflict

The application of the Conventions and of this Protocol, as well as the conclusion of the agrements provided for the rein, shall not affect the legal status of the Parties to the confliet. Neither the occupation of a territory nor the application of the Conventions and this Protocol shall affect the legal status of the territory in question.

Article 5
Appointment of Protecting Powers and of their substitute.

1. It is the duty of the Parties to a conflict from the beginning of that conflict to secure the supervision and implementation of the Conventions and of this Protocol by the application of the system of Protecting Powers, including inter alia the designation and acceptance of those Powers, in accordance with the following paragraphs. Protecting Powers shall have the duty of safeguarding the interests of the Parties to the conflict.

2. From the beginning of a situation referred to in Article 1, each Party to the conflict shall without delay

designate a Protecting Poer for the purpose of applying the Conventions and this Protocol and shall, likewise without delay and for the same purpose, permit the activities, of a Protecting Power which has been accepted by it as such after designation by the adverse Party.

3. If a Protecting Power has not been designated or accepted from the beginning of a situation referred to in Article 1, the International Committee of the Red Cross, without prejudice to the right of any other impartial humaniterian organization to do likewise, shall offer its good offices to the Parties to the confct with a view to the designation without delay of a Protecting Power to which the Parties to the conflict consent. For that purpose it may, inter alia, ask each Party to provide it with a list of at least five States which that Party considers acceptable to act as Protecting Power on its behalf in relation to an adverse Party, and aske each adverse Party to provide a list of at least five States wich it would accept as the Protecting Power of the first Party ; these lists shall be communicated to the Committee within two weeks after the receipt of the request ; it shall compare them and seek the agreement of any proposed State named on both lists.

4. If, despite the foregoing, these is no Protecting Power, the Parties to the conflict shall accept without delay an offer which may be made by the International Committee of the Red Cross or by any other organization which offers all guarantees of impartiality and efficacy, after due consultations with the said Parties and taking into account the result of these consulations, to act as a substitute. The functioning of such a substitute is subject to the consent of the Parties to the conflict ; every effort shall be made by the Parties to the conflict to facilitate the operations of the substitute in the performance of its tasks under the Conventions and this Protocol.

5. In accordance with Article 4, the designation and acceptance of Protecting Powers for the purpose of applying the Conventions and this Protocol shall not alfect the legal status of the Parties to the conflict or of any territory, including occupied territory.

6. The maintenance of diplomatic relations between Parties to the conflict or the entrusting of the protection of a Party's interests and those of its nationals to a third State in accordance with the rules of international law relating to diplomatic relations is no obstacle to the designation of Protecting Powers for the purpose of applying the Conventions and this Protocol.

7. Any subsequent mention in this Protocol of a Protecting Power includes also a substitute.

Article 6

Qualified persons

1. The High Contracting Parties shail, also in peacetime, endeavour, with the assistance of the national Red Cross (Red Crescent, Red Lion and Sun) Societies, to train qualified personnel to facilitate the application of the Conventions and of this Protocol, and in particular the activities of the Protecting Powers.

2. The recruitment and training of such personnet are within domestic jurisdiction.

3. The International Committee of the Red Cross shall hold at the disposal of the High Contracting Parties the lists of persons so trained which the High Contracting Parties may have established and may have transmitted to for that purpose.

4. The conditions governing the employment of such personnel outside the national territory shall, in each case, be the subject of special agreements betwe-en the Parties concerned.

Article 7

Meetings

The depositary of this Protocol shall convene a meeting of the Hight Contracting Parties, at the request of one or more of the seid Parties and upon the approval, of the majority of the said Parties, to consider general problems concerning the application of the Conventions and of the Protocol.

PARTH

WOUNDED, SICK AND SHPWRECKED

SECTION 1

GENERAL PROTECTION

Article 8

Terminology

For the purposes of this Protocol :

a) «wounded» and «sick» mean persons, whether military or civilian, wno, because of trauma, disease or other physical or mental disorder or disability, are in need medical assistance or care and who refrain from any act hostility. These terms also cover maternity cases, new-born babies and other persons who may be in need of immediate medical assistance or care, such as the infirm or expectant mothers, and who refrain from any act of hostility ;

b) «shipwrecked» means persons, whether military or civilian, who are in peril at sea or in other waters as a result of misfortune affecting them or the vessel or aircraft carrying them and who refrain from any act of hostility. These persons, provided that they continue to refrain from any act of hostility, shall continue to be considered shipwrecked during their rescue until they acquire another status under the Conventions or this Protocol ;

c) «medical personnel» means those persons assigned, by a Party to the conflict, exclusively to the medical purposes enumerated under sud-paragraph (e) or to the administration of medical units or to the operation of administration of medical transports. Such assignments may be either permanent or termoraty The term includes :

(i) medical personnel of a Party to the conflict, whether military pr civilian, inluding those described in the First and Second Conventions, and those assigned to civil defence organizations ;

(ii) medical personnel of national Red Cross (Red Crescent, Red Lion and Sun) Societies and other national voluntary air societies duly recognized and authorized by a Party to the conflict ;

(iii) medical personnel of medical units or medical transports described in Article 9, paragraph 2 ;

(d) «religious personnel» means military or civilian persons, such as chaplains, who are exclusively engaged in the work of their ministry and attached :

(i) to the armed forces of a Party to the conflicrt ;

(ii) to medical units or medical transports of a Party to the conflict ;

(iii) to medical units or medical transports described in Article 9, paragraph 2 ; or

(iv) to civil defence organizations of a Party to the conflict.

The attachment of religions personnel may be either permanent or temporary, and the relevant provisions under sub-paragraph (k) apply to them ;

e) «medical units» means establishments and other units whether military or civilian, organized for medical purposes, namely the search for, collection, transportation, diagnosis or treatment—including first aid treatment—of the wounded, sick and shipwrecked, or for the prevention of disease. The term includes, for example hospitals and other similar units, blood transfusion centres, preventive medicine centres and institutes, medical depors and the medical and pharmaceutical stores of such units. Medical units may be fixed or mobile, permanent or temporary.;

f) «medical transportation» means the conveyance by land, water or air fo the wounded, sick, shipwrecked, medical personnel, religious personnel, medical epuipment or medical supplies protected by the Conventions and by this Protocol ;

g) «medical transports» means any means of transportation whether military or civilian,permanent or temporary assigned exclusively to medical transportation and under the control of a competent authority of a Party to the conflict ;

h) «medical vehicles» means any medical transports by land ;

i) «medical shiqs and craft» means any medical tranports by water ;

j) «medical aircraft» means any medical transports by air ;

k) «permanent medical personnel», «permanent medical units» and «permanent medical transports» mean those assigned exclusively to medical purposes for an indeterminate period. «Temporary medical personnel». «temporary medical units» and «temporary medical transports» mean those devoted exclusively to medical purposes for limited periods during the whose of such periods. Unless otherwise specified, the terms «medical personnel», «medical units» and «medical transports» cover both permanent and temporary categories ;

l) «distinctive emblem» means the distinctive emblem of the res cross, red crescent or red lion and sun on a white ground when used for the protection of medical units and transports, or medical and religious personnel, epuipment or supplies ;

m) «distinctive signal» means any signal or message specified for the identification exclusively of medical units or transports in Chapter III of Annex I to this Protocol.

Article 9

Field of application

1. This Part, the provisions of which are intended to ameliorate the condition of the wounded, sick and shipwrecked, shall apply to all those affected by a situation referred to in Article I, without any adverse distinction founded on race, colour, sex, language, religion or belief, political or other opinion, national or social origin, wealth or other status, or on any other similar criteria.

2. The relevant provisions of Articles 27 and 32 of the First Convention shall apply to permanent medical units and transports (other than hospital ships, to which Article 25 of the Second Convention applics) and their personnel made available to a Party to the conflict for humanitarian purposes :

a) by a neutral or other State which is not a Party to that conflict ;

b) by a recognized and authorized society of such a State ;

c) by an impartial international humanitarian organization.

Article 10

Protection and care

1. All the wounded, sick and shipwrecked, to whichever Party they belong, shall be respected and protected.

2. In all circumstances they shall be treated humanely and shall receive, to the fullest extent practicable and with the least possible delay, the medical care and attention required by their condition. There shall be no distinction among them founded on any grounds other than medical ones.

Article 11

Protection of persons

1. The physical or mental health and integrity of persons who are in the power of the adverse Party or who are interned, detained or otherwise deprived of liberty as a result of a situation referred to in Article I shall not be endangered by any unjustified act or omission. Accordingly, it is prohibited to subject the persons described in this Article to any medical procedure which is not indicated by the state of health of the person concerned and which is not consistent with generally accepted medical standards which would be applied under similar medical c'rcunstances to persons who are nationals of the Party conducting the procedure and who are in no way deprived of liberty.

2. It is, in particular, prohibited to carry out on such persons, even with their consent :

a) physical mutilations;

b) medical or scientific experiments;

c) removal of tissue or organs for transplantation, except where these acts are justified in conformity with the conditions provided for in paragraph 1.

3. Exceptions to the prohibition in paragraph 2 (c) may be made in the case of donations of blood for transfusion or of skin for grafting, provided that they are given voluntarily and without any coercion or inducement, and then only for therapeutic purposes, under conditions consistent with generally accepted medical standards and controls designed for the benefit of both the donor and the recipient.

4. Any wilful act or ommission which seriously endangers the physical or mental health or integrity of any person who is in the power of a Party other than the one on which he depends and which either violates any of the prohibitions in paragraphs 1 and 2 or fails to comply with the requirements of paragraph 3shall be a grave breach of this Protocol.

5. The persons described in paragraph 1 have the right to refuse any surgical operation. In case of refusal, medical personnel shall endeavour to obtain statement to that effect, signed or acknowledged by the patient.

6. Each Party to the conflict shall keep a medical record for every donation of blood for transfusion or skin for grafting by persons referred to in paragraph 1, if that donation is made under the responsibility of that Party. In addition, each Party to the conflict shall endeavour to keep a record of all medical procedures undertaken with respect to any person who is interned, detained or otherwise deprived of liberty as a result of a situation referred to in Article 1. These records shall be available at all times for inspection by the Protecting Power.

Article 12

Protections of medical units

1. Medical units shall be respected and protected at all times and shall not be the object of attack.

2. Paragraph I shall apply to civilian medical units, provided that they :

a) belong to one of the Parties to the conflict;

b) are recognized and authorized by the competent authority of one of the Parties to the conflict; or

c) are authorized in conformity with Article 9, paragraph 2, of this Protocol or Article 27 of the First Convention.

3. The Parties to the conflict are invited to notify each other of the location of their fixed medical units. The absence of such notification shall not exempt any of the Parties from the obligation to comply qwith the provisions of paragraph 1.

4. Under no circumstances shall medical units be used in an attempt to shield military objectives from attack. Whenever possible the Parties to the conflict shall ensure that medical units are so sited that attacks against miliąary objectives do not imperil their safety.

Article 13

Discontinuance of protection of civilian medical units

1. The protection to which covilian medical units are entitled shall not cease unless they are used to commit, outside their humanitarian function, acts harmful to the enemy. Protection may, however, cease only after a warning has been given setting, whenever appropriate, a seasonable time-limit, and after such warning has remained unheeded.

2. The following shall not be considered as acts haful to the enemy :

a) that the personnel of the unit are equipped with light individual weapons for their own defence or for that of the wounded and sick, in their charge;

b) that the unit is guarded by a picket or by sentries or by an escort;

c) that small - arms and ammunition taken from the wounded and sick, and not yet handed to the proper service, are found in the units;

d) that members of the armed forces or other combatants are in the unit for medical reasons.

Article 14

Limitations on requisition of civilian medical units

1. The Occupying Power has the duty to ensure that the medical needs of the civilian population in occupied territory continue to be satisfied.

2. The Occupying Power shall not, therefore, requisition civilian medical units, their equipment, their matériel or the services of their personnel, so long as these resources are necessary for the provision of adequate medical services for the civilian population and for the continuing medical care of any wounded and sick already under treatment.

3. Provided that the general rule in paragraph 2 continues to be observed, the Occupying Power may requisition the said resources, subject to the following particular conditions;

a) that the resources are necessary for the adequate and immediate medical treatment of the wounded and sick members of the armed forces of the Occupying Power or of prisoners of war;

b) that the requisition continues only while such necessity exists; and

c) that immediate arrangements are made to ensure that the medical needs of the civilian population, as well as those of any wounded and sick under treatment who are affected by the requisition, continue to be satisfied.

Article 15

Protection of civilian medical and religious personnel

1. Civilian medical personnel shall be respected and protected.

2. If needed, all available help shall be afforded to civilian medical personnel in an area where civilian medical services are disrupted by reason of combat activity.

3. The Occupying Power shall afford civilian medical personnel in occupied territories every assistance to enable them to perform, to the best of their ability, their humanitarian functions. The Occupying Power may not require that, in the performance of those functions, such personnel shall give priority to the treatment of any person except on medical grounds. They shall not be compelled to carry out tasks which are not compatible with their humanitarian mission.

4. Civilian medical personnel shall have access to any place where their services are essential, subject to such supervisory and safety measures as the relevant Party to the conflict may deem necessary.

5. Civilian religious personnel shall be respected and protected. The provisions of the Conventions and of this Protocol concerning the protection and identification of medical personnel shall apply equally to such persons.

Article 16

General protection of medical duties

1. Under no circumstances shall any person be punished for carrying out medical activities compatible with medical ethics, regardless of the person benefiting therefrom.

2. Persons engaged in medical activities shall not be compelled to perform acts or to carry out work contrary to the rules of medical ethics or to other medical rules designed for the benefit of the wounded and sick or to the provisions of the Conventions or of this Protocol, or to refrain from performing acts or from carrying out work required by those rules and provisions.

3. No person engaged in medical activities shall be compelled to give to anyone belonging either to an adverse Party, or to his own Party except as required by the law of the latter Party, any information concerning the wounded and sick who are, or who have been, under his care, if such information would, in his opinion, prove harmful to the patients concerned or to their families. Regulations for the compulsory notification of communicable diseases shall, however, be respected.

Article 17

Role of the civilian population and of aid societies

1. The civilian population shall respect the wounded, sick and shipwrecked, even if they belong to the adverse Party, and commit no act of violence against them. The civilian population and aid societies, such as national Red Cross (Red Crescent, Red Lion and Sun) Societies, shall be permitted, even on their own initiative, to collect and care for the wounded, sick and shipwrecked, even in invaded or occupied areas. No one shall be harmed, prosecuted, convicted or punished for such humanitarian acts.

2. The Parties to the conflict may appeal to the civilian population and the aid societies referred to

in paragraph 1 to collect and care for the wounded, ick and shipwrecked, and to search for the dead and report their location; they shall grant both protection and the necessary facilities to those who respond to this appeal. If the adverse Party gains or regains control of the area, that Party also shall afford the same protection and facilities for so long as they are needed.

Article 18

Identification

1. Each Party to the conflict shall endeavour to ensure that medical and religious personnel and medical units and transports are identifiable.

2. Each Party to the conflict shall also endeavour to adopt and to implement methods and procedures which will make it possible to recognize medical units and transports which use the distinctive emblem and distinctive signals.

3. In occupied territory and in areas where fighting is taking place or is likely to take place, civilian medical personnel and civilian religious personnel should be recognizable by the distinctive emblem and an identity card certifying their status.

4. With the consent of the competent authority, medical units and transports shall be marked by the distinctive emblem. The ship and craft referred to in Article 22 of this Protocol shall be marked in accordance with the provisions of the Second Convention.

5. In addition to the distinctive emblem, a Party to the conflict may, as provided in Chapter III of Annex I to this Protocol, authorize the use of distinctive signals to identify medical units and transports. Exceptionally, in the special cases covered in that Chapter, medical transports may use distinctive signals without displaying the distinctive emblem.

6. The application of the provisions of paragraphs 1 to 5 of this Article is governed by Chapters I to III of Annex I to this Protocol. Signals designated in Chapter III of the Annex for the exclusive use of medical units and transports shall not, except as provided therein, be used for any purpose other than to identify the medical units and transports specified in that Chapter.

7. This Article does not authorize any wider use of the distinctive emblem in peacetime than is prescribed in Article 44 of the First Convention.

8. The provisions of the Conventions and of this Protocol relating to supervision of the use of the distinctive emblem and to the prevention and repression of any misuse thereof shall be applicable to distinctive signals.

Article 19

Neutral and other States not Paties to the conflict

Neutral and other States not Parties to the conflict shall apply the relevant provisions of this Protocol to persons protected by this Part who may be received or interned within their territory, and to any dead of the Parties to that conflict whom they may find.

Article 20

Prohibition of reprisals

Reprisals against the persons and objects protected by this Part are prohibited.

SECTION II
MEDICAL TRANSPORTATION

Article 21

Medical vehicles

Medical vehicles shall be respected and protected in the same way as mobile medical units under the Conventions and this Protocol.

Article 22

Hospital ships and coastal rescue craft

1. The provisions of the Conventions relating to:

a) vessels described in Articles 22, 24, 25 and 27 of the Second Convention

b) their lifeboats and small craft,

c) their personnel and crews, and

d) the wounded, sick and shipwrecked on board,

shall also apply where these vessels carry civilian wounded, sick and shipwrecked who do not belong to any of the categories mentioned in Article 13 of the Second Convention. Such civilians shall not, however, be subject to surrender to any Party which is not their own, or to capture at sea. If they find themselves in the power of a Party to the conflict other than their own they shall be covered by the Fourth Convention and by this Protocol.

2. The protection provided by the Conventions to vessels described in Article 25 of the Second Convention shall extend to hospital ships made available for humanitarian purposes to a Party to the conflict:

a) by a neutral or other State which in not a Party to that conflict; or

b) by an impartial international humanitarian organization,

provided that, in either case, the requirements set out in that Article are complied with.

3. Small craft described in Article 27 of the Second Convention shall be protected even if the notification envisaged by that Article has not been made. The Parties to the conflict are, nevertheless, invited to inform each other of any details of such craft which will facilitate their identification and recognition.

Article 23

Other medical ships and craft

1. Medical ships and craft other than those referred to in Article 22 of this Protocol and Article 38 of the Second Convention shall, whether at sea or in other waters, be respected and protected in the same way as mobile medical units under the Conventions and this Protocol. Since this protection can only be effective if they can be identified and recognized as medical ships or craft, such vessels should be marked with the distinctive emblem and as far as possible comply with the second paragraph of Article 43 of the Second Convention.

2. The ships and craft referred to in paragraph 1 shall remain subject to the laws of war. Any warship on the surface able immediately to enforce its command may order them to stop, order them off, or make them take a certain course, and they shall obey every such command. Such ships and craft may not in any other way be diverted from their medical mission so long as they are needed for the wounded, sich and shipwrecked on board.

3. The protection provided in paragraph 1 shall cease only under the conditions set out in Articles 34 and 35 of the Second Convention. A clear refusal to obey a command given in accordance with paragraph 2 shall be an act harmful to the enemy under Article 34 of the Second Convention.

4. A Party to the conflict may notify any advers Party as far in advance of sailing as possible of the name, description, expected time of sailing, course and estimated speed of the medical ship or craft, particularly

in the case of ships of over 2,000 gross tons, and may provide any other information which would facilitate identification and recognition. The adverse Party shall acknowledge receipt of such information.

5. The provisions of Article 37 of the Second Convention shall apply to medical and religious personnel in such ships and craft.

6. The provisions of the Second Convention shall apply to the wounded, sick and shipwrecked belonging to the categories referred to in Article 13 of the Second Convention and in Article 44 of this Protocol who may be on board such medical ships and craft. Wounded, sick and shipwrecked civilians who do not belong to any of the categories mentioned in Article 13 of the Second Convention shall not be subject, at sea, either to surrender to any Party which is not their own, or to removal from such ships or craft; if they find themselves in the power of a Party to the conflict other than their own, they shall be covered by the Fourth Convention and by this Protocol.

Article 24

Protection of medical aircraft

Medical aircraft shall be respected and protected, subject to the provisions of this Part.

Article 25

Medical aircraft in areas not controlled by an adverse Party

In and over land areas physically controlled by friendly forces, or in and over sea areas not physically controlled by an adverse Party, the respect and protection of medical aircraft of a Party to the conflict is not dependent on any agreement with an adverse Party. For greater safety, however, a Party to the conflict operating its medical aircraft in these areas may notify the adverse Party, as provided in Article 29, in particular when such aircraft are making flights bringing them within range of surface-to-air weapons systems of the adverse Party.

Article 26

Medical aircraft in contact or similar zones

1. In and over those parts of the contact zone which are physically controlled by friendly forces and in and over those areas the physical control of which is not clearly established. protection for medical aircraft can be fully effective only by prior agreement between the competent military authorities of the Parties to the conflict, as provided for in Article 29. Although, in the absence of such an agreement, medical aircraft operate at their own risk, they shall nevertheless be respected after they have been recognized as such.

2. «Contact zone» means any area on land where the forward elements of opposing forces are in contact with each other, especially where they are exposed to direct fire from the ground.

Article 27

Medical aircraft in areas controlled by an adverse Party

1. The medical aircraft of a Party to the conflict shall continue to be protected while flying over land or sea areas physically controlled by an adverse Party, provided that prior agreement to such flights has been obtained from the competent authority of that adverse Party.

2. A medical aircraft which flies over an area physically controlled by an adverse Party without, or in deviation from the terms of an agreement provided for in paragraph 1, either through navigational error or because of an emergency affecting the safety of the flight, shall make every effort to identify itself and to inform the adverse Party of the circumstances. As soon as such medical aircraft has been recognized by the adverse Party, that Party shall make all reasonable efforts to give the order to land or to alight on water, referred to in Article 30, paragraph 1, or to take other measures to safeguard its own interests, and, in either case, to allow the aircraft time for compliance, before resorting to an attack against the aircraft.

Article 28

Restrictions on operations of medical aircraft

1. The Parties to the conflict are prohibited from using their medical aircraft to attempt to acquire any military advantage over an adverse Party. The presence of medical aircraft shall not be used in an attempt to render military objectives immune from attack.

2. Medical aircraft shall not be used to collect or transmit intelligence data and shall not carry any equipment intended for such purposes. They are prohibited from carrying any persons or cargo not included within the definition in Article 8, sub-paragraph (f). The carrying on board of the personal effects of the occupants or of equipment intended solely to facilitate navigation, communication or identification shall not be considered as prohibited.

3. Medical aircraft shall not carry any armament except small-arms and ammunition taken from the wounded, sick and shipwrecked on board and not yet handed to the proper service, and such light individual weapons as may be necessary to enable the medical personnel on board to defend themselves and the wounded, sick and shipwrecked in their charge.

4. While carrying out the flights referred to in Articles 26 and 27, medical aircraft shall not, except by prior agreement with the adverse Party, be used to search for the wounded, sick and shipwrecked.

Article 29

Notifications and agreements concerning medical aircraft

1. Notifications under Article 25, or requests for prior agreement under Articles 26, 27, 28 (paragraph 4), or 31 shall state the proposed number of medical aircraft, their flight plans and means of identification, and shall be understood to mean that every flight will be carried out in compliance with Article 28.

2. A Party which receives a notification given under Article 25 shall at once aknowledge receipt of such notification.

3. A Party which receives a request for prior agreement under Articles 26, 27, 28 (paragraph 4), or 31 shall, as rapidly as possible, notify the requesting Party:

a) that the request is agreed to;

b) that the request is denied; or

c) of reasonable alternative proposals to the request. It may also propose a prohibition or restriction of other flights in the area during the time involved. If the Party which submitted the request accepts the alternative proposals, it shall notify the other Party of such acceptance.

4. The Parties shall take the necessary measures to ensure that nitifications and agreements can be made rapidly.

5. The Parties shall also take the necessary measures to disseminade rapidly the substance of any such notifications and agreements to the military units conce-

ced and shall instruct those units regarding the means of identification that will be used by the medical aircraft in question.

Article 30

Landing and inspection of medical aircraft.

1. Medical aircraft flying over areas which are physically controlled by an adverse Party, or over areas the physical control of which is not clearly established, may be ordered to land or to alight on water, as appropriate, to permit inspection in accordance with the following paragraphs. Medical aircraft shall obey any such order.

2. If such an aircraft lands or alights on water, whether ordered to do so or for other reasons, it may be subjected to inspection solely to determine the matters referred to in paragraphs 3 and 4. Any such inspection shall be commenced without delay and shall be conducted expeditiously. The inspecting Party shall not require the wounded and sick to be removed from the aircraft unless their removal is essential for the inspection. That Party shall in any event ensure that the condition of the wounded and sick is not adversely affected by the inspection or by the removal.

3. If the inspection discloses that the aircraft :

a) is a medical aircraft within the meaning of Article 8, sub paragraph (!),

b) is not in violation of the conditions prescribed in Article 28, and

c) has not flown without or in breach of a prior agreetnent where such agreement is required,

the aircraft and those of its occupants who belong to the adverse Party or to a neutral or other State not a Party to the conflict shall be authorized to continue the flight without delay.

4. If the inspection discloses that the aircraft :

a) is not a medical aircraft within the meaning of Article 8, sub-paragraph (f),

b) is in violation of the conditions prescribed in Article 28, or

c) has flown without or in breach of a prior agreement where such agreement is required, the aircraft may be seized, its occupants shall be treated in conformity with the relevant provisions of the Conventions and of this Protocol. Any aircraft seized which has been assigned as a pernament medical aicraft may be used thercafter only as a medical aircraft.

Article 31

Neutral or other States not Parties to the conflict.

1. Except by prior agreement, medical aircraft shall not fly over or land in the territory of a neutral or other State not a Party to the conflict. However, with such an agreement, they shall be respected throughout their flight and also for the duration of any calls in the territory.

Nevertheless they shall obey any summons to land or to alight on water, as appropriate.

2. Should a medical aircraft, in the abesnce of an agreement or in deviation from the terms of an agreement, fly over the territory of a neutral or other State not a Party to the conflict, either through navigational error or because of an emergency affecting the safety of the flight. it shall make every effort to give notice of the flight, and to identify itself. As soon as such medical aircraft is recognized, that State shall make all reasonable efforts to give the order to land or to alight on water referred to in Article 30, paragraph 1, or to take other measures to safeguard its own interests, and, in either case, to allow the aircraft time for compliance, before resorting to an attack against the aircraft.

3. If a medical aircraft, either by agreement or in the circumstances mentioned in paragraph 2, lands or alights on water in the territory of a neutral or other State not Party to the conflict, whether ordered to do so or for other reasons, the aircraft shall be subject to inspection for the purposes of determining whether it is in fact a medical aircraft. The inspection shall be commenced without delay and shall be conducted expeditiously. The inspecting Party shall not require the wounded and sick of the Party operating the aircraft to be removed from it unless their removal is essential for the inspection. The inspecting Party shall in any event ensure that the condition of the wounded and sick is not adversely affected by the inspection or the removal. If the inspection discloses that the aircraft is in fact a medical aircraft, the aircraft with its occupants, other than those who must be detained in accordance with the rules of international law applicable in armed conflict, shall be allowed to resume its flight, and reasonable facilities shall be given for the continuation of the flight. If the inspection discloses that the aircraft is not a medical aircraft, it shall be seized and the occupants treated in alccordance with paragraph 4.

4. The wounded, sick and shipwrecked disembarked, otherwise than temporarily, from a medical aircraft with the consent of the local authorifties in the territory of a neutral or other State not a Party to the conflict shall, unless agreed otherwise between that State and the Parties to the conflict, be detained by that State where so required by the rules of international law applicable in armed conflict,in such a manner that they cannot again take part in the hostilities. The cost of hospital treatment and internment shall be borne by the State to which those persons belong.

5. Neutral or other States not Parties to the conflict shall apply any conditions and restrictions on the passage of medical aircraft over, or on the landing of medical aircraft in. their territory equally to all Parties to the conflict.

SECTION III

MISSING AND DEAD PERSONS

Article 32

General principle

In the implementation of this Section, the activities of the High Contracting Parties, of the Parties to the conflict and of the international humanitarian organizations mentioned in the Conventions and in this Protocol shall be prompted maintly by the right of families to know the fate of their relatives.

Article 33

Missing persons

1. As soon as circumstances permit, and at the lates from the end of active hostilities, each Party to the conflict shall search for the persons who have been reported missing by an adverse Party. Such adverse Party shall transmit all relevant information concerning such persons in order to facilitetate such searches.

2. In order to facilitate the gathering of information pursuant to the preceding paragraph each Party to the conflict shall. with respect to persons who would not receive more favourable consideration under the Conventions and this Protocol.

a) record the information specified in Article 138 of the Fourth Convention in respect of such persons who have been detained, imprisoned or otherwise held in captivity for more than two weeks as result of hostilities or occupation, or who died during any period of detention ;

b) to the fullest extent possible, facilitate and, if need be,carry out the search for and the recording of information concerning such persons if they have died in other circumstances as a result of hostilities or occupation.

3. Information concerning persons report-ed missing pursuant to paragraph 1 and requests for such information shall be transmitted either directy or through the Protecting Power or the Central Tracing Agency of the International Committee of the Red Cross or national Red Cross (Red Crescent, Red Lion and Sun) Societies. Where the information is not transmitted through the International Committee of the Red Cross and its Central Tracing Agency, each Party to the conflict shall ensure that such information is also supplied to the Central Tracing Agency.

4. The Parties to the conflict shall endeavour to agree on arrangements for teams to search for, identify and recover the dead from battlefield areas, including arrangements. it appropriate, for such teams to be accompanied by personnel of the adverse Party while carrying out these missions in areas controlled by the adverse Party. Personnel of such teams shall be respected and protected while exclusively carrying out those duties.

Article 34

Remains of deceased

1. The remains of persons who have died for reasons related to occupation or in detention resulting from occupation or hostilities and those of persons not nationals of the country in which they have died as a result of hostilities shall be respected, and the gravesites of all such persons shall be respected, maintained and marked as provided for in Article 130 of the Fouth Convention, where their remains or gravesites would not receive more favourable consideration under the Conventions and this Protocol.

2. As soon as circumstances and the relations between the adverse Parties permit, the High Contracting Parties in whose territories graves and, as the case may be, other locations of the remains of persons who have died as a result of hostilities of during occupation or in detention are situated, shall conclude agreements in order :

a) to facilitate access to the gravesites by relatives of the deceased and by representatives of official graves registration services and to regulate the practical arrangements for such access ;

b) to protect and maintain such gravesites permanently;

c) to facilitate the return of the remains of the deceased and of personal effects to the home country upon its request or, unless that country objects, upon the request of the next of kin.

3. In the absencse of the agreements provided for in paragraph 2(b) or (ç) and if the home country of such deceased is not willing to arrange at its expense for the maintenance of such gravesites the High Contract ing Party in whose territory the gravesites are situated may offer to facilitate the return of the remains of the deceased to the home country. Where such an offer has not been accepted the High Contracting Party may, after the expiry of five years from the date of the offer and upon due notice to the home country, adopt the arrangements laid down in its own laws relating to cemeteries and graves.

4. A High Contracting Party in whose territory th gravesites referred to in this Article are situated shall be permitted to exhume the remains only :

a) in accordance with paragragraphs 2 (c) and 3, or

b) where exhumation is a matter of overriding public necessity, including cases of medical and investigative necessity, in which case the High Contracting Party shall at all times respect the remains, and shall give notice to the home country of its intention to exhume the remains together with details of the intended place of reinternment.

PART III

METHODS AND MEANS OF WARFARE COMBATANT AND PRISONER-OF-WAR STATUS

SECTION 1

METHODS AND MEANS OF WARFARE

Article 35

Basic rules

1. In any armed conflict, the right of the Partiesto the conflict to choose methods or means of warfare is not unlimited.

2. It is prohibited to employ weapons, projectiles and material and methods of warfare of a nature to cause superfluous injury or unneccessary suffeuing.

3. It is prohibited to employ methods or means of warfare are intended, or may be expected, to cause widespread, long-term and severe damage to the natural environment.

Article 36

New weapons

In the study, development, acquisition or adoption of a new weapon, means or method of warfare, a Righ Contracting Party is under an obligation to determine whether its employment would, in some or all circumstances, be prohibited by this Protocol or by any other rule of international as applicable to the High Contracting Party.

Article 37

Prohibition of perfidy

It is prohibited to kill, injure or capture an adversary by resort to perfidy. Acts inviting the confidence of an adversary to lead him to believe that he is entitled to, or is obliged to accord, protection under the rules of international law applicable in armed conflict, with intent to betray that confidence, shall constitute perfidy. The following acts are examples of perfidy.

a) the feigning of an intent to nogetiate under a flag of truce or of a surrender ;

b) the feigning of an incapacitation by wounds or sickness ;

c) the feigning of civilian, non-combatant status ; and

d) the feigning of protected status by the use of signs, emblems or uniforms of the United Nations or of neutral or other States not Parties to the conflict.

2. Ruses of war are not profhibited. Such ruses are acts which are intended to mislead an adversary or to induce him to act recklessly but which infringe no rule of international law applicable in armed confciet and which are not perfidious because they do not invite the confidence of an adversary with respect to protection under that law. The following are examples of such

ruses : the use of camouflage, decoys, mock operations and misinformation.

Article 38

Recognized emblems

1. It le prohibited to make improper use of the distinctive emblem of the red cross, red crescent or red lion and sun or of other emblems, signs or signals provided for by the Conventions or by this Protocol. It is also prohibited to misuse deliberately in an armed confliet other internationally recognized protective emblems, signs or signals, including the flag of truce, and the protective emblem of cultural property.

2. It is prohibited to make use of the distictive emblem of the United Nations, except as authorized by that Organization.

Article 39

Emblems of nationality.

1. It is prohibited to make use in an armed conflict of the flags or military emblems, insignia or uniforms of neutral or other States not Parties to the conflict.

2. It is prohibited to make use of the flags or mililitary emblems, insignia or uniforms of adverse Parties while engaging in attacks or in order to shield, favour, protect or impede military operations.

3. Nothing in this Article or in Article 37, paragraph 1 (d), shall affect the existing generally recognized rules of international law applicable to espionage or to the use of flags in the conduct of armed couflict at sea.

Article 40

Quarter

It is prohibited to order that there shall be no survivors, to threaten an adversary therewith or to conduct hostilities on this basis.

Article 41

Safeguard of an enemy hors de combat

1. A person who is recognized or who, in the circumstances, should be recognized to be hors de combat shall not be made the object of attack.

2. A person is hors de combat if :

a) he is in the power of an adverse Party ;

b) he clearly expresses an intention to surrender ; or

c) he has been rendered unconscious or is otherwise incapacitated by wounds or sickness, and therefore is incapable of defending himsebf ;
provided that in any of these cases he abstains from any hostile act and does not attempt to escape.

3. When persons entitled to protection as prisoners of war have fallen into the power of an adverse Party under unusual conditions of combat which prevent their evacuation as provided for in Part III. Section I, of the Third Convention, they shall be released and all feasible precautions shall be taken to ensure their satety.

Article 42

Occupants of aircraft

1. No person parachuting from an aircraft in distress shall be made the object of attack during his descent.

2. Upon reaching the ground in territory controlled by an adverse Party, a person who has parachuted from an aircraft in distress shall be given an opportunity to surrender before being made the object of attack, unless it is apparent that he is engaging in a hostile act.

3. Airborne troops are not protected by this Article·

SECTION II

COMBATANT AND PRISONER -WAR STATUS

Article 43

Armed forces

1. The armed forces of a Party to a conflict consist of all–rganized armed forces, groups and units which are under a command responsible to that Party for the conduct of its subordinates, even if that Party is represented by agovernment or an authority not recognized by an adverse Party. Such armed forces shall be subject to an internal disciplinary system which, inter alia, shall enforce compliance with the rules of international law applicable in armed conflict.

2. Members of the armed forces of a Party to a confliot (other than medical personnel and chaplains covered by Article 33 of the Third Convention) are combatants, that is to say, they have the right to participate directly in hostilities.

3. Whenever a Party to a conflict incorporates a paramilitary or armed law enforcement agency into its armed forces it shall so notify the other Parties to the conflict.

Article 44

Combatants and prisoners of war

1. Any combatant, as defined in Article 43, who falls into the power of an adverse Party shall be a prisoner of war.

2. While all combatants are obliged to comply with the rules of international law applicable in armed conflict, violations of these rules shall not deprive a combatant of his right to be a combatant or, if he falls into the power of an adverse Party, of his right to be a prisoner of war, except as provided in paragraplis 3 and 4.

3. In order to promote the protection of the civilian population from the effects of hostilities, combatants are obliged to distinguish themselves from the civilian population while they are engaged in an attack or in a military operation preparatory to an attack. Recognizing, however, that there are situations in armed contlicts were, owing to the nature of the hostilities an armed combatant cannot so distinguish himself, he shall retain thi statns as a combatant, provided that, in such situations, he carries his arms openly :

a) during each military engagement, and

b) during such time as he is visible to the adversary while he is engaged in a military deployment preceding the launching of an attack in which he is to participate.

Acts which comply with the requirements of this paragraph shall not be considered as perfidious within the meaning of Article 37, paragraph 1 (c).

4. A combatant who falls into the power of an adverse Party while failing to meet the requirements set forth in the second sentence of paragraph 3 shall forfeit his right to be a prisoner of war, but he shall, nevertheless, be given protections equivalent in all respects to those accorded to prisoners of war by the Third Convention and by this Protocol. This protection includes protections equivalent to those accorded to prisoners of war by the Third Convention in the case where such a person is tried and punished for any offences he has committed.

5. Any combatant who falls into the power of an adverse Party while not engaged in an attack or in a military operation preparatory to an attack shall

not forfeit his rights to be a combatant and a prisoner of way by virtue of his prior activities.

6. This Article is without prejudice to the right of any person to be a prisoner of war pursuant to Article 4 of the Third Convention.

7. This Article is not intended to change the generally accepted practice of States with respect to the wearing of the uniform by combatants assigned to the regular, uniformed armed units of a Party to the conflict.

8. In addition to the categories of persons mentioned in Article 13 of the First and Second Conventions, all members of the armed forces of a Party to the conflict, as defined in Article 43 of this Protocol, shall be entitled to protection under those Conventions if they are wounded or sick or, in the case of the Second Convention, shipwrecked at sea or in other waters.

Article 45

Protection of persons who have taken part in hostilities

1. A person who takes part in hostilities and falls into the power of an adverse Party shall be presumed to be a prisoner of war, and therefore shall be protected by the Third Convention, if he claims the status of prisoner of war, or if he appears to be entitled to such status, or if the Party on which he depends claims such status on his behalf by notification to the detaining Power or to the Protecting Power, Should any doubt arise as to whether any such person is entitled to the status of prisoner of war, he shall continue to have such status and, therefore, to be protected by the Third Convention and this Protocol until such time as his status has been determined by a competent tribunal.

2. If a person who has fallen into the power of an adverse Party is not held as a prisoner of war and is to be tried by that Party for an offence arising out of the hostilities, he shall have the right to assert his entitlement to prisoner-of-war status before a judicial tribunal and to have that question adjudicated. Whenever possible under the applicable procedure, this adjudication shall occur before the trial for the offence. The representatives of the Protecting Power shall be entitled to attend the proceedings in which that question is adjudicated, uncess, exceptionally, the proceedings are held in camera in the interest of State security. In such a case the detaining Power shall advise the Protecting Power accordingly.

3. Any person who has taken part is hostilities, who is not entitled to prisoner-of-war status and who does not benefit from more favourable treatment in accordance with the Fourth Convention shall have the right at all times to the protection of Article 75 of this Protocol. In opccupied territory, any such person, unless he is held as a spy, shall also be entitled, notwithstanding. Article 5 on the Fourth Convention, to his rights of communication under that Convention.

Article 46

Spies

1. Notwithstanding any other provision of the Conventions or of this Protocol, any member of the armed forces of a Party to the conflict who falls into the power of an adverse Party while engaging in espionage shall not have the right to the status of prisoner of war and may be treated as a spy.

2. A member of the armed forces of a Party to the conflict who, on behalf of that Party and in territory controlled by an adverse Party, gathers or attempts to gather information shall not be considered as engagi ing in espionage if, while so acting, he is in the uniform of his armed forces.

3. A member of the armed forces of a Party to the conflict who is a resident of territory occupied by an adverse Party and who, on behalf of the Party on which he depends, gathers or attempts to gather information of military value within that territory shall not be considered as engaging in espionage unless he does so through an act of false pretences or deliberately in a clandestine manner. Moreover, such a resident shall not lose his right to the status of prisoner of war and may not be treated as a spy unless he is captured while engaging in espionage.

4. A member of the armed forces of a Party to the conflict who is not a resident of territory occupied by an adverse Party and who has engaged in espionage in that territory shall not lose his right to the status of prisoner of war and may not be treated as a spy unless he is captured before he has rejoined the armed forces to which he belongs.

Article 47

Mercenaries

1. A mercenary shall not have the right to be a combatent or a prisoner of war.

2. A mercenary is any person who :

a) is specially recruited locally or abroad in order to flight in an armed conflict;

b) does, in fact, take a direct part in the hostilities;

c) is motivated to take part in the hostilities essential ly by the desire for private gain and, in fact, is promised, by or on behalf of a Party to the conflict, material compensation substantially in excess of that promised or paid to combatants of similar ranks and functions in the armed forces of that Party;

d) is neither a national of a Party to the conflict nor a resident of territory controlled by a Party to the conflict;

e) is not a member of the armed forces of a Party to the conflict; and

f) has not been sent by a State which is not a Party to the conflict on official duty as a member of its armed forces.

PART IV

CIVILIAN POPULATION

SECTION 1

GENERAL PROTECTION AGAINST EFFECTS OF HOSTILITIES

Chapter I

BASIC RULE AND FIELD OF APPLICATION

Article 48

Basic rule

In order to ensure respect for and protection of the civilian population and civilian objects, the Parties to the conflict shall at all times distinguish between the civilian population and combatants and between civilian objects and military objectives and accordingly shall direct their operations only against military objectives.

Article 49

Definition of attacks and scope of application

1. «Attacks» means acts of violence against the adversary, whether in offence or in defence.

2. The provisions of this Protocol with respect to attacks apply to all attacks in whatever territory conducted, including the national territory belonging to a Party to the conflict but under the control of an adverse Party.

3. The provisions of this Section apply to any land, air or sea warfare which may effect the civilian population, individual civilians or civilian objects on land. They further apply to all attacks from the sea or from the air against objectives on land but do not otherwise affect the rules of international law applicable in armed conflict at sea or in the air.

4. The provisions of this Section are additional to the rules concerning humanitarian protection contained in the Fourth Convention, particularly in Part II thereof, and in other international agreements binding upon the High Contracting Parties, as well as to other rules of international law relating to the protection of civilians and civilian objects on land, at sea or in the air against the effects of hostilities.

Chapter II
CIVILIANS AND CIVILIAN POPULATION

Article 50
Definition of civilians and civilian population

1. A civilian is any person who does not belong to one of the categories of persons referred to in Article 4 A (1), (2), (3) and (6) of the Third Convention and in Article 43 of this Protocol. In case of doubt whether a person is a civilian, that person shall be considered to be a civilian.

2. The civilian population comprises all persons who are civilians.

3. The presence within the civilian population of individuals who do not come within the definition of civilians does not deprive the population of its civilian character.

Article 51
Protection of the civilian population

1. The civilian population and individual civilians shall enjoy general protection against dangers arising from military operations. To give effect to this protection the following rules, which are additional to other applicable rules of international law, shall be observed in all circumstances.

2. The civilian population as such, as well as individual civilians, shall not be the object of attack. Acts or threats of violence the primary purpose of which is to spread terror among the civilian population are prohibited.

3. Civilians shall enjoy the protection afforded by this Section, unless and for such time as they take a direct part in hostilities.

4. Indiscriminate attacks are prohibited. Indiscriminate attacks are :

a) those which are not directed at a specific military objective;

b) those which employ a method or means of combat which cannot be directed at a specific military objective; or

c) those which employ a method or means of combat the effects of which cannot be limited as required by this Protocol;

and consequently, in each such case, are of a nature to strike military objectives and civilians or civilian obsects without distinction.

5. Among others, the following types of attacks are to be considered as indiscriminate :

a) an attack by bombardment by any methods or means which treats as a single military objective a number of clearly separated and distinct military objectives located in a city, town, village or other area containing a similar concentration of civilians or civilian objects; and

b) an attack which may be expected to cause incidental loss of civilian life, injury to civilians, damage to civilian objects, or a combination thereof, which would be excessive in relation to the concrete and direct military advantage anticipated.

6. Attacks against the civilian population or civilians by way of reprisals are prohibited.

7. The presence or movements of the civilian population or individual civilians shall not be used to render certain points or areas immune from military operations, in particular in attempts to shield military objectives from attacks or to shield, favour or impede military operations. The Parties to the conflict shall not direct the movement of the civilian population or individual civilians in order to attempt to shield military objectives from attacks or to shield military operations.

8. Any violation of these prohibitions shall not release the Parties to the conflict from their legal obligations with respect to the civilian population and civilians, including the obligation to take the precautionary measures provided for in Article 57.

Chapter III
CIVILIAN OBJECTS

Article 52
General protection of civilian objects

1. Civilian objects shall not be the object of attack or of reprisals. Civilian objects are all objects which are not military objectives as delined in paragraph 2.

2. Attacks shall be limited strictly to military objectives. In so far as objects are concerned, military objectives are limited to those objects which by their nature, purpose or use make an effective contribution to military action and whose total or partial destruction, capture or neutralization, in the circumstances ruling at the time, offers a definite military advantage.

3. In case of doubt whether an object which is normally dedicated to civilian purposes, such as a place of worship, a house or other dwelling or a school, is being used to make an offective contribution to military action, it shall be presumed not to be so used.

Article 53
Protection of cultural objects and of places of worship

Without prejudice to the provisions of the Hague Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict of 14 May 1954, and of other relevant international instruments, it is prohibited :

a) to commit any acts of hostility directed against the historic monuments, works of art or places of worship which constitute the cultural or spiritual heritage of peoples;

b) to use such objects in support of the military effort;

c) to make such objects the object of reprisals.

Article 54

Protection of objects indispensable to the survival of the civilian population

1. Starvation of civilians as a method of warfare is prohibited.

2. It is prohibited to attack, destroy remove or render useless objects indispensable to the survival of the civilian population, such as foodstuffs, agricultural areas for the production of foodstuffs, crops, livestock, drinking water installations and supplies and irrigation works for the specific purpose of denying them for their, sustenance value to the civilian population or to the adverse Party, whatever the motive, whether in order to starve out civilians, to cause them to move away, or for any other motive.

3. The prohibitions in paragraph 2 shall not apply to such of the objects covered by it as are used by an adverse Party :

a) as sustenance solely for the members of its armed forces; or

b) if not as sustenance, then in direct support of military action, provided however, that in no event shall actions against these objects be taken which may be expected to leave the civilian population with such inadequate food or water as to cause its starvation or force its movement.

4. These objects shall not be made the object of reprisals.

5. In recognition of the vital requirements of any Party to the conflict in the defence of its national territory against invasion, derogation from the prohibitions contained in paragraph 2 may be made by a Party to the conflict within such territory under its own control where required by imperative military necessity.

Article 55

Protection of the natural environment

1. Care shall be taken in warfare to protect the natural environment against widespread, long-term and severe damage. This protection includes a prohibition of the use of methods or means of warfare which are intended or may be expected to cause such damage to the natural environment and thereby to prejudice the health or survival of the population.

2. Attacks against the natural environment by way of reprisals are prohibited.

Article 56

Protection of works and installations containing dangerous forces

1. Works or installations containing dangerous forces, namely dams, dykes and nuclear electrical generating stations, shall not be made the object of attack, even where these objects are military objectives, if such attack may cause the release of dangerous forces and consequent severe losses among the civilian population. Other military objectives located at or in the vicinity of these works or installations shall not be made the object of attack if such attack may cause the release of dangerous forces from the works or installations and consequent severe losses among the civilian population.

2. The special protection against attack provided by paragraph 1 shall cease :

a) for a dam or a dyke only if it is used for other than its normal function and in regular, significant and direct support of military operations and if such attack is the only feasible way to terminate such support;

b) for a nuclear electrical generating station only if it provides electric power in regular, significant and direct support of military operations and if such attack is the only feasible way to terminate such support;

c) for other military objectives located at or in the vicinity of these works or installations only if they are used in regular, significant and direct support of military operations and if such attack is the only feasible way to terminate such support.

3. In all cases, the civilian population and individual civilians shall remain entitled to all the protection accorded them by international law, including the protection of the precautionary measures provided for in Article 57. If the protection ceases and any of the works, installations or military objectives mentioned in paragraph 1 is attacked, all practical precautions shall be taken to avoid the release of the dangerous forces.

4. It is prohibited to make any of the works, installations or military objectives mentioned in paragraph 1 the object of reprisals.

5. The Parties to the conflict shall endeavour to avoid locating any military objectives in the vicinity of the works or installations mentioned in paragraph 1. Nevertheless, installations erected for the sole purpose of defending the protected works or installations from attack are permissible and shall not themselves bemade the object of attack, provided that they are not used in hostilities except for defensive actions necessary to respond to attacks against the protected works or installations and that their armanent is limited to weapons capable only of repelling hostile action against the protected works or installations.

6. The High Contracting Parties and the Parties to the conflict are urged to conclude further agreements among themselves to provide additional protection for objects containing dangerous forces.

7. In order to facilitate the identification of the objects protected by the Article, the Parties to the conflict may mark them with a special sign constiting of a group of three bright orange circles placed on the same axis, as specified in Article 16 of Annex I to this Protocol. The absence of such marking in no way relieves any Party to the conflict of its obligations under this Article.

Chapter IV

PRECAUTIONARY MEASURES

Article 57

Precautions in attack

1. In the conduct of military operations, constant care shall be taken to spare the civilian population, civilians and civilian objects.

2. With respect to attacks, the following precautions shall be taken :

a) those who plan or decide upon an attack shall :

(i) do everything feasible to verify that the objectives to be attacked are neither civilians nor civilian objects and are not subject to special protection but are military objectives within the meaning of paragraph 2 of Article 52 anf that it is not prohibited by the provisions of this Protocol to attack them;

(ii) take all feasible precautions in the choice of means and methods of attack with a view to avoiding, and in any event to minimizing, incidental loss of civi-

lian life, injury to civilians and damage to civilian objects;

(iii) refrain from deciding to launch any attack which may be expected to cause incidental loss of civilian life, injury to civilians, damage to civilian objects, or a combination thereof, which would be excessive in relation to the concrete and direct military advantage anticipated;

b) an attack shall be cancelled or suspended if it becomes apparent that the objective is not a military one or is subject to special protection or that the attack may be expected to cause incidental loss of civilian life, injury to civilians, damage to civilian objects, or a combina tion thereof, which would be excessive in relation to the concrete and direct military advantage anticipated;

c) effective advance warning shall be given of attacks which may affect the civilian population, unless circumstances do not permit.

3. When a choice is possible between several military objectives, for obtaining a similar military advantage, the objective to be selected shall be that the attack on which may be expected to cause the least danger to civilian lives and to civilian objects.

4. In the conduct of military operations at sea or in the air, each Party to the conflict shall, in conformity with its rights and duties under the rules of international law «applicable in armed conflict, take all renasonable precautions to avoid losses of civilian lives and damage to civilian objects.

5. No provision of this Article may be construed as authorizing any attacks against the civilian population, civilians or civilian objects.

Article 58.

Precautions against the effects of attacks

The Parties to the conflict shall, to the maximum extent feasible :

a) without prejudice to Article 49 of the Fourth Convention, endeavour to remove the civilian population, individual civilians and civilian objects under their control from the vicinity of military objectives ;

b) avoid locating objectives within or near densely populated areas :

c) take the other necessary precautions to protect the civilian population, individual civilians and civilian objects under their control against the dangers resulting from military operations.

Chapter V

LOCALITIES AND ZONES UNDER SPECIAL PROTECTION

Article 59.

Non-defended localities

1. It is prohibited for the Parties to the conflict to attack, by any means whatsoever, non-defended localities.

2. The appropriate authorities of a Party to the conflict may declarc as a non-defended locality any inhabited place near or in a zone where armed forces are in contact which is open for occupation by an adverse Party. Such a locality shall fulfil the following conditions :

a) all combatants, as well as mobile weapons and mobile military equipment must have been evacuated ;

b) no hostile use shall be made of fixed military installations or establishments ;

c) no acts of hostility shall be committed by the authorities or by the population, and

d) no activities in support of military operations shall be undertaken.

3. The presence, in this locality, of persons specially protected under the Conventions and this Protocol, and of police forces retained for the sole purpose of maintaining law and order, is not contrary to the conditions laid down in paragraph 2.

4. The declaration made under paragraph 2 shall be addressed to the adverse Party and shall define and describe, as precisely as possible, the limits of the non-defended locality. The Party to the conflict to which the declaration is addressed shall acknowledge its receipt and shall treat the locality as a non -defen ded locality unless the conditions laid down in paragraph 2 are not in fact fulfilled, in which event it shal immediately so inform the Party making the declaration. Even if the conditions laid down in paragraph 2 are not fulfiled, the locality shall continue to enjoy the protection provided by the other provisions of this Protocol and the other rules of international law applicable in armed conflict.

5. The Parties to the conflict may agrec on the establishment of non-defended localities even if such localities do not fulfil the conditions laid down in paragraph 2. The agrecment should define and describe, as precisely as possible, the limits of the non-defended locality; if necessary, it may my down the methods of supervision.

6. The Party which is in control of a locality governed by such an agreement shall mark it. so far as possible, by such signs as may be agreed upon with the other Party, which shall be displayed where they are clearly visible, especially on its perimeter and limits and on highways.

7. A locality loses its status as a non-defended locality when it ceases to fulfil the conditions laid down in paragraph 2 or in the agreement referred to in paragraph 5. In such an eventuality, the locality shall continue to enjoy the protection provided by the other provisions of this Protocol and the other rules of international law applicable in armed conflict.

Article 60

Demilitarized zones

1. It is prohibited for the Parties to the conflict to extend their military operations to zones on which they have conferred by agreement the status of demilitarized zone, if such extension is contrary to the terms of this agreement.

2. The agreement shall be an express agreement, may be concluded verbally or in writing, either directly or through a Protecting Power or any impartial humanitarian ormanization, and may consist of reciprocal and concordant declarations. The agreement may be concluded in peacetime, as well as after the outbreak of hostilities, and should define and describe, as precisely as possible, the limits of the demilitarized zone and, if necessary, lay down the methods of supervision.

3. The subject of such an agreement shall normally be any zone which fulfils the following conditions :

a) all combatants, as well as mobile weapons and mobile military equipment, must have been evacuated;

b) no hostile use shall be made of fixed military installations or establishments;

c) no acts of hostility shall be committed by the authorities or by the population; and

d) any activity linked to the military effort must have ceased.

The Parties to the conflict shall agree upon the interpretation to be given to the condition laid down in sub-paragraph (d) and upon persons to be admitted to the demmilitarized zone other than those mentioned in paragraph 4.

4. The presence, in this zone, of persons specially protected under the Conventions and this Protocol, and of police forces retained for the sole purpose of maintaining law and order, is not contrary to the conditions laid down in paragraph 3.

5. The Party which is in control of such a zone shall mark it, so far as possible, by such signs as may be agreed upon with the other Party, which shall be displayed where they are clearly visible, especially on its perimeter and limits and on highways.

6. If the fighting draws near to a demilitarized zone, and if the Parties to the conflict have so agreed, none of them may use the zone for purposes related to the conduct of military operations or unilaterally revoke its status.

7. If one of the Parties to the conflict commits a material breach of the provisions of paragraphs 3 or 6, the other Party shall be released from its obligations under the agreement conferring upon the zone the status of demmilitarized zone. In such an eventuality, the zone loses its status but shall continue to enjoy the protection provided by the other provisions of this Protocol and the other rules of international law applicable in armed conflict.

Chapter VI
CIVIL DEFENCE

Article — Definitions and scope

For the purposes of this protocol :

(a) «civil defence» means the performance of some or all of the undermentioned humsanitarian tasks intended to protect the civilian population against the danger help it to recover from the immediate effects, of hostilities or disasters and also to provide the conditions necessary for its survival. These tasks are :

(i) warning ;
(ii) evacuation ;
(iii) management of shelters ;
(iv) management of blackout measures ;
(v) rescue ;
(vi) medical services, including first aid, and religious assistance ;
(vii) fire - fighting ;
(viii) detection and marking of danger areas ;
(ix) decontamination and similar protective measures
(x) provision of emergency accommodarion and supplies ;
(xi) emergency assistance in the restoration and maintenance of order in distressed areas ;
(xii) emergency repair of indispensable public utilities;
(xiii) emergency disposal of the dead ;
(xiv) assistance in the preservation of obljects essential for survival ;
(xv) complementary activities necessary to carry out any of the tasks mentioned above, including, but not limited to, planning and organization ;

(b) «civil defence organizations» means those establishments and other units which are organized or authorized by the competent authorities of a party to the conflict to perform any of the tasks mentioned under sub - paragraph (a), and which are assigned and devoted exclusively to such tasks :;

(c) «personnel» of civil defence organizations means those persons assigned by a Party to the conflict exclusively to the performance of the tasks mentioned under sub - paragraph (a), including personnel assigned by the competent authority of that Party exclusively to the administration of these organizations ;

(d) «matériel» of civil defence organizations means equipment, supplies and transports used by these organizations for the performance of the tasks mentioned under sub-paragraph (a).

Article 62 - General protection

1. Civilian civil defence organizations and their personnel shall be respected and protected, subject to the provisions of this Protocol, particularly the provisions of this Section. They shall be entitled to perform their civil defence tasks except in case of imperative military necessity.

2. The provisions of paragraph 1 shall also apply to civilians who, although not members of civilian civil defence organizations, respond to an appeal from the competent authorities and perform civil defence tasks under their control.

3. Buildings and materiel used for civil defence purposes and shelters provided for the civilian population are covered by Article 52. Objects used for civil defence purposes may not be destroyed or diverted from their proper use except by the Party to which they belong.

Article 63 - Civil defence in occupied territories

1. In occupied territories, civilian civil defence organizations shall receive from the authorities the facilities necessary for the performance of their tasks. In no circumstances shall their personnel be compelled to perform activities which would interfere with the proper performance of these tasks. The Occupying Power shall not change the structure or personnel of such organizations in any way which moight jeopardize the efficient performance of their mission. These organizations shall not be required to give priority to the nationals or interests of that Power.

2. The Occupying Power shall not compel, coerce or induce civilian civil defence oranizations to perform their tasks in any manner prejudicial to the interests of the civilian population.

3. The Occupying Power may disarm civil defence personnel for reasons of security.

4. The Occupying Power shall neither divert from their proper use nor requisition building or materiel belonging to or used by civil defence organizations if such diversion or requisition would be harmful to the civilian population.

5. Provided that the general rule in paragraph 4 continues to be observed, the Occupying Power may requisition of divert these resources, subject to the following particular conditions.

(a) that the buildings or materiel are necessary for other needs of the civilian population; and

(b) that the requisition or diversion continues only while such necessity exists.

6. The Occupying Power shall neither divert nor requisition shelters provided for the use of the civilial population or needed by such population.

Article 64 - Civilian civil defence organizations of neutral or other States not parties to the conflict and international co - ordinating organizations

1. Articles 62, 63, 65 and 66 shall also apply to the personnel and materiel of civilian civil defence organizations of neutral or others States not Parties to the con flict which perform civil defence tasks mentioned in Article 61 in the territory of a Party to the conflict, with the consent and under the control of that party. Notification of such assistance shall be given as soon as possible to any adverse Party concerned. In no circumstances shall this activity be demed to be an inrterfence in the conflict This activity should. however, be performed with due regard to the seçurtty interesis of the Parties to the conflict concerned.

2. The Parties to the conflict receiving the assistance referred to in paragraph 1 and the High Contracting Patries granting it should facilitate international co-ordination of such civil defence actions when appropriate. In such cases the relevant international organizations are covered by the provisions of this Chapter.

3. In occupied territories, the Occupying Power may only exclude or restrict the activities of civilian civil defence organizations of neutral or other States not Parties to the conflict and of international co-ordinating organizations if it can ensure the adequate performance of civil defence tasks from its own resources of those of the occupied territory.

Article 65

Cessation of protection

1. The protection to which civilian civil defence organizations, their personel, buildings, shelters and matériel are entitled shall not cease unless they commit or are used to commit, outside their proper tasks, acts hamful to the enemy. Protection may, however, cease only after a warning has been given setting, whenever appropriate, a reasonable time-limit, ans after such warning has remained unheaded.

2. The following shall not be considered as acts harmful to the enemy :

a) that civil defence tasks are carried out under the direction or control of military authorities;

b) that civilian civil defence personnel co-operate with military personnel in the performance of civil defence tasks, or that some military personnel are attached to civilian civil defence organizations;

c) that the performance of civil defence tasks may incidentally benefit military victims, particularly those who are hors de condat.

3. It shall also not be considered as an act harmful to the enemy that civilian civil defence personnel bear light individual weapons for the purpose of maintaining order or for self-defence. However, in areas where land fighting is taking place or is likely to take place, the Parties to the conflict shall undertake the appropriate measures to limit those weapons to handguns, such as pistols or revolvers, in order to assist in distinguishing between civil defence personnel and combatants. Although civil defence personnel bear other light individual weapons in such areas, they shall nevertheless be respected and protected as soon as they have been recognized as such.

4. The formation of civilian civil defense organizations along military lines, and compulsory service in them, shall also not deprive them of the protection conferred by this Chapter.

Article 66

Identification

1. Each Party tothe conflict shall endeavour to ensure that its civil defence organizations, their personnel, buildings and materiel, are identifiable while they are exclusively devoted to the performance of civil defence tasks. Shelters provided for the civilian population should be similarly identifiable.

2. Each Party to the conflict shall also endeavour to adopt and implement methods and procedures which will make it possible to recognize civilian shelters as well as civil defence personnel, buildings and materiel on which the international distinctive sign of civil defence is displayed.

3. In occupied territories and in areas where fighting is taking place or is likely to take place, civilian civil defence personnel should be recognizable by the international distinctive sign of civil defence and by an identity card certifying their status.

4. The international distinctive sign of civil defence is an equilateral blue triangle on an orange ground when used for the protection of civil defence organizations their personnel, buildings and matériel and for civilian shelters.

5. In addition to the distinctive sign, Parties to the conflict may agree upon the use of distinctive signals for civil defence identification purposes.

6. The application of the provisions of paragraphs 1 to 4 is governed by Chapter V of Annex 1 to this Protocol.

7. In time of peace, the sign described in paragraph 4 may, with the consent of the competent national authorities, be used for civil defence identification purposes.

8. The Hign Contracting Parties and the Parties to the conflict shall take the measures necessary to supervise the display of the international distinctive sign of civil defence and to prevent and repress any misuse thereof.

9. The identification of civil defence medical and religious personnel, medical units and medical transports is also governed by Article 18.

Article 67

Members of the armed forces and military units assigned to civil defense organizations

1. Members of the armed forces and military units assigned to civil defence organizations shall be respected and protected, provided that :

a) such personnel and such units are permanently assigned and exclusively devoted to the performance of any of the tasks mentioned in Article 61;

b) if so assigned, such personnel do not perform any other military duties during the conflict;

c) such personnel are clearly distinguishable from the other members of the armed forces by prominently displaying the international distinctive sign of civil defence, which shall be as large as appropriate, and such personnel are provided with the identity card referred to in Chapter V of Annex I to this Protocol certifying their status;

d) such personnel and such units are equipped only with light individual weapons for the purpose of maintaining order or for self-defence. The provisions of Article 65, paragraph 3 shall also apply in this case;

e) such personnel do not participate directly in hostilities, and do not commit, or are not used to commit, outside their civil defence tasks, acts harmful to the adverse Party;

f) such personnel and such units perform their civil defence tasks only within the national territory of their party.

The non-observance of the conditions stated in (e) above by any member of the armed forces who is bound by the conditions prescribed in (a) and (b) above is prohibited.

2. Military personnel serving within civil defence organizations shall, if they fall into the power of an adverse Party, be prisoners of war. In occupied territory they may, but only in the interest of the civilian population of that territory, be employed on civil defence tasks in so far as the need arises, provided however that, if such work is dangerous, they volunteer for such tasks.

3. The buildings and major items of equipment and transports of military units assigned to civil defence organizations shall be clearly marked with the international distinctive sign of civil defence. This distinctive sign shall be as large as appropriate.

4. The matériel and buildings of military units permanently assigned to civil defence organizations and exclusively devoted to the performance of civil defence, tasks shall, if they fall into the hands of an adverse Party, remain subject to the laws of war. They may not be diverted from their civil defence purpose so long as they are required for the performance of civil defence tasks, except in case of imperative military necessity, unless previous arrangements have been made for adequate provision for the needs of the civilian population.

SECTION II
RELIEF IN FAVOUR OF THE CIVILIAN POPULATION

Article 68
Field of application

The provisions of this Section apply to the civilian population as defined in this Protocol and are supplementary to Articles 23, 55, 59, 60, 61 and 62 and other relevant provisions of the Fourth Convention.

Article 69
Basic needs in occupied territories

1. In addition to the duties specified in Article 55 of the Fourth Convention concerning food and medical supplies, the Occupying Power shall, to the fullest extent of the means available to it and without any adverse distinction, also ensure the provision of clothing, bedding, means of shelter, other supplies essential to the survival of the civilian population of the occupied territory and objects necessary for religious worship.

2. Relief actions for the benefit of the civilian population of occupied territories are governed by Articles 59, 60, 61, 62, 108, 109, 110 and 111 of the Fourth Convention, and by Article 71 of this Protocol, and shall be implemented without delay.

Article 70
Relief actions

1. If the civilian population of any territory under the control of a Party to the conflict, other than occupied territory, is not adequately provided with the supplies mentioned in Article 69, relief actions which are humanitarian and impartial in character and conducted without any adverse distinction shall be undertaken, subject to the agreement of the Parties concerned in such relief actions. Offers of such relief shall not be regarded as interference in the armed conflict or as unfriendly acts. In the distribution of relief consignments, priority shall be given to those persons, such as children, expectant mothers, maternity cases and nursing mothers, who, under the Fourth Convention or under this Protocol, are to be accorded privileged treatment or special protection.

2. The Parties to the conflict and each High Contracting Party shall allow and facilitate rapid and unimpeded passage of all relief consignments, equipment and personnel provided in accordance with this Section, even if such assistance is destined for the civilian population of the adverse Party.

3. The Parties to the conflict and each High Contracting Party which allows the passage of relief consignments, equipment and personnel in accordance with paragraph 2.

a) shall have right to prescribe the technical arrangements, including search, under which such passage is permitted ;

b) may make such permission conditional on the distribution of this assistance being made under the local supervision of a Protecting Power :

c) shall, in now way whatsoever, divert relief consignments from the purpose for which they are intended nor delay their forwarding, except in cases of urgent necessity in the interest of the civilian population concerned.

4. The Parties to the conflict shall protect relief consignments and facilitate their rapid distribution.

5. The Parties to the conflict and each High Contracting Party concerned shall encourage and facilitate effective international co-cordination of the relief actions referred to in paragraph 1.

Article 71.
Personnel participating in relief actions

1. Where necessary, relief personnel may form part of the assistance provided in any relief action, in particular for the transportation and distribution of relief consignments ; the participation of such personnel shall be subject to the approval of the Party in whose territory, they will carry out their duties.

2. Such personnel shall be respected and protected.

3. Each Party in receipt of relief consignments shall, to the fullest extent practicable, assist the relief personnel referred to in paragraph 1 in carrying out their relief mission. Only in case of imperative military necessity may the activities of the relief personnel be limited or their movements temporarily restricted.

4. Under no circumstances may relief personnel exceed the terms of their mission under this Protocol. In particular they shall take account of the security requirements of the Party in whose territory they are carrying out their duties. The mission of any of the personnel who do not respect these conditions may be terminated.

SECTION III

TREATMENT OF PERSONS IN THE POWER OF A PARTY TO THE CONFLICT

Chapter 1

FIELD OF APPLICATION AND PROTECTION OF PERSONS AND OBJECTS

Article 72.

Field of application

The provisions of this Section are additional to the rules concerning humanitarian protection of civilians and civilian objects in the power of a Party to the conflict contained in the Fourtt Convention, particularly Parts I and III thereof, as well as to other applicable rules of international law relating to the protection of fundamental human rights during international armed conflict.

Article 73.

Refugees and stateless persons

Persons who, before the beginning of hostilities, were considered as stateless persons or refugees under the relevant international instruments accepted by the Parties concerned or under the national legistation of the State of refuge or State of residence shall be protected persons within the meaning of Parts I and III of the Fourth Convention, in all circumstances and without any adverse distinction.

Article 74.

Reunion of dispersed families

The High Contracting Parties and the Parties to the conflict shall facilitate in every possible way the reunion of families dispersed as a result of armed conflicts and shall encourage in particular the work of the humanitarian organizations engaged in this task in accordance with the provisions of the Conventions and of this Protocol and in conformity with their respective security regulations.

Article 75.

Fundamentat guarantes

1. In so far as they are affected by a situation referred to in Article 1 of this Protocol, persons who are in the power of a Party to the conflict and who do not benefit from more favourable treatment under the Conventions or under this Protocol shall be treated humanely in all circumstances and shall enjoy, as a minimum, the protection provided by this Article without any adverse distinction based upon race, colour, sex, language, religion or belief, political or other opinion, national or social origin, wealth, birth or other status, or on any other similar criteria. Each Party shall respect the person, honour, convictions and religious practices of such persons.

2. The following acts are and shall remain prohibited at any time and in any place whatsoever, whether committed by civilian or by military agents :

α) violence to the life, health, or physical or mental well-being of persons, in particular :

i) murder ;
ii) torture of all kinds, whether physical or mental ;
(iii) corporal punishment ; and
(iv) mutilation ;

b) outrages upon personal dignity, in particular humiliating and degrading treatment, enforced prostitution and any form of indecent assault ;

c) the taking of hostages ;
d) collective punishments ; and
e) threats to commit any of the foregoing acts.

3. Any person arrested, detained or interned for actions related to the armed conflict shall be informed promptly, in a language he understands, of the reasons why these measures have bean taken. Except in cases of arrest or detention for penal offences, such persons shall be released with the minimum delay possible and in any event as soon as the circumstances justifying the arrest, detention or internment have ceased to exist.

4. No sentence may passed and no penalty may be executed on a person found guilty of a penal offence related to the armed conflict except pursuant to a conviction pronounced by an impartial and regulary constituted court respecting the generally recognized principles of regular judicial procedure, which include he following :

a) the procedure shall provide for an accused to be informed without delay of the particulars of the offence alleged against him and shall afford the accused before and during his trial all necessary rights and means of defence ;

b) no one shall be convicted of an offence except on the basis of individual penal responsibility ;

c) no one shall be accused or convicted of a criminal offence on account of any act or omission which did not constitute a criminal offence under the national or international law to which he was subject at the time when it was committed ; nor shall a heavier penalty be imposed than that which was applicable at the time when the criminal offence was committed ; if, after the commission of the offence, provision is made by law for the imposition of a lighter penalty, the offender shall benefit thereby ;

d) anyone charged with an offence is presumed innocent until proved guilty according to law ;

e) anyone charged with an offence shall have right to be tried in his presence ;

f) no one shall be compelled to testify against himself or to confess guilt ;

g) anyone charged with an offence shall have the right to examine, or have examined the witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behailf under the same conditions as witnesses against him ;

h) no one shall be prosecuted or punished by the same Party for an offence in respect of which a final judgement acquitting or convicting that person has been previously pronounced under the same law and judicial procedure ;

(i) anyone prosecuted for an offence shall have the right to have the judgement pronounced publicly ; and

(i) a convicted person shall be advised on conviction of his judicial and other remedies and of the time-limits within which they may be exercised.

5. Women whose liberty has been restricted for reasons related to the armed conflict shall be held in quarters separated from men's quarters. They shall be under the immediate supervision of women. Nevertheless, in cases where families are detained or interned, they shall, whenever possible, be held in the same place and accommodated as family units.

6. Persons who are arrested, detained or interned for reasons related to the armed conflict shall enjoy the protection provided by this Article until their final release, repatriation or re-establishment, even after the end of the armed conflict.

7. In order to avoid any doubt concerning the prosecution and trial of persons accused of war crimes or crimes against humanity, the following principles shall apply :

d) persons who are accused of such crimes should be submitted for the purpose of prosecution and trial in accordance with the applicable rules of international law ; and

b) any such persons who do not benefit from more favourable treatment under the Conventions or this Protocol shall be accorded the treatment provided by this Article whether or not the crimes of which they are accused constitute grave breaches of the Conventions or of this Protocol.

8. No provision of this Article may be construed as limiting or infringing any other more favourable provision granting greater protection, under any applicable rules of international law, to persons covered by paragraph 1.

Chapter II

MEASURES IN FAVOUR OF WOMEN AND CHILDREN

Article 76

Protection of women

1. Women shall be the object of special respect and shall be protected in particular against rape, forced prostitution any other form of indecent assault.

2. Pregnant women and mothers having dependent infants who are arrested, detained or interned for reasons related to the armed conflict, shall have their cases considered with the utmost priority.

3. To the maximum extent feasible, the Parties to the conflict shall endeavour to avoid the pronouncement of the death penalty on pregnant women or mothers having dependent infants, for an offence related to the armed conflict. The death penalty for such offences shall not be executed on such women.

Article 77

Protection of children

1. Children shall be the object of special respect and shall be protected against any form of indecent assault. The Parties to the conflict shall provide them with the care and aid they require, whether because of their age or for any other reason.

2. The Parties to the conflict shall take all feasible measures in order that children who have not attained the age of fifteen years do not take a direct part in hostilities and, in particular, they shall refrain from recruiting them into their armed forces. In recruiting among those persons who have attained the age of fifteen years but who have not attained the age of eighteen years, the Parties to the conflict shall endeavour to give priority to those who are oldest.

3. If, in exceptional cases, despite the provisions of paragraph 2, children who have not attained the age of fifteen years take a direct part in hostilities and fall into the power of an adverse Party, they shall continue to benefit from the special protection accorded by this Article, whether or not they are prisoners of war.

4. If arrested, detained or interned for reasons related to the armed conflict, children shall be held in quarters separate from the quarters of adults, except where families are accommodated as family units as provided in Article 75, paragraph 5. ς

5. The death penalty for an offence related to the armed conflict shall not be executed on persons who had not attained the age of eighteen years at the time the offence was committed.

Article 78

Evacuation of children

1. No Party to the conflict shall arrange for the evacuation of children, of children, other than its own nationals, to a foreign country except for a temporary evacuation where compelling reasons of the health or medical treatment of the children or, except in occupied territoty, their safety, so require. Where the parents or legal guardians can be found, their written consent to such evacuation is required. If these persons cannot be found, the written consent to such evacuation of the persons who by law or custom are primarily responsible for the care of the children is required. Any such evacuation shall be supervised by the Protecting Power in agreement with the Parties concerned, namely, the Party arranging for the evacuation, the Party receiving the children and any Parties whose narionals are being evacuated. In case, all Parties to the conflict shall take all feasible precautions to avoid endangering the evacuation.

2. Whenever an evacuation occurs pursuant to paragraph 1, each child's education, including his religious and moral education as his parents desire, shall be provided while he is away with the greatest possible continuity.

3. With a view to facilitating the return to their families and country of children evacuated pursuant to this Article, the authorities of the Party arranging for the evacuation and, as appropriate, the authorities of the receiving country shall establish for each child a card with photographs, which they shall send to the Central Tracing Agency of the International Committee of the Red Cross. Each card shall bear, whenever possible, and whenever it involves no risk of harm to the child, the following information :

a) surname(s) of the child;

b) the child's first name(s);

c) the child's sex;

d) the place and date of birth (or, if that date is not known, the approximate age);

e) the father's full name;

f) the mother's full name and her maiden name;

g) the child's next-of-kin;

h) the child's nationality;

f) the child's native language, and any other languages he speaks;

j) the address of the child's family;

k) any identification number for the child;

l) the child's state of health;

m) the child's blood group;

n) any distinguishing features;

o) the date on which and the place where the child was found;

p) the date on which and the place from which the child left the country;

q) the child's religion, if any;

r) the child's present address in the receiving country;

s) should the child die before his return, the date, place and circumstances of death and place of internment.

Chapter III
JOURNALISTS

Article 79
Measures of protection for journalists

1. Journalists engaged in dangerous professional missions in areas of armed conflict shall be considered as civilians within the meaning of Article 50, paragraph 1.

2. They shall be protected as such under the Conventions and this Protocol, provided that they take no action adversely affecting their status as civilians, and without prejudice to the right of war correspondents accredited to the armed forces to the status provided for in Article 4 A (4) of the Third Convention.

3. They may obtain an identity card similar to the model in Annex II of this Protocol. This card, which shall be issued by the government of the State of which the journalist is a national or in whose territory he resides or in which the news medium employing him is located, ohall attest to his status as a journalist.

PART V
EXECUTION OF THE CONVENTIONS AND OF THIS PROTOCOL

SECTION I
GENERAL PROVISIONS

Article 80
Measures for execution

1. The High Contracting Parties and the Parties to the conflict shall without delay take all necessary measures for the execution of their obligations under the Conventions and this Protocol.

2. The High Contracting Parties and the Parties to the conflict shall give orders and instructions to ensure observance of the Conventions and this Protocol, and shall supervise their execution.

Article 81
Activities of the Red Cross and other humanitarian organizations

1. The Parties to the conflict shall grant to the International Committee of the Red Cross all facilities within their power so as to enable it to carry out the humanitarian functions assigned to it by the Conventions and this Protocol in order to ensure protection and assistance to the victims of conflicts; the International Committee of the Red Cross may also carry out any other humanitarian activities in favour of these victims, subject to the consent of the Parties to the conflict concerned.

2. The Parties to the conflict shall grant to their respective Red Cross (Red Crescent, Red Lion and Sun) organizations the facilities necessary for carrying out their humanitarian activities in favour of the victims of the conflict, in accordance with the provisions of the Conventions and this Protocol and the fundamental principles of the Red Cross as formulated by the International Conferences of the Red Cross.

3. The High Contracting Parties and the Parties to the conflict shall facilitate in every possible way the assistance which Red Cross (Red Crescent, Red Lion and Sun) organizations and the League of Red Cross Societies extend to the victims of conflicts in accordance with the provisions of the Conventions and this Protocol and with the fundamental principles of the Red Cross as formulated by the International Conferences of the Red Cross.

4. The High Contracting Parties and the Parties to the conflict shall, as far as possible, make facilities similar to those mentioned in paragraphs 2 and 3 available to the other humanitarian organizations referred to in the Conventions and this Protocol which are duly authorized by the respective Parties to the conflict and which perform their humanitarian activities in accordance with the provisions of the Conventions and this Protocol.

Article 82
Legal advisers in annual forces

The High Contracting Parties at all times, and the Parties to the conflict in time of armed conflict, shall ensure that legal advisors are available, when necessary, to advise military commanders at the appropriate level on the application of the Conventions and this Protocol and on the appropriate instruction to be given to the armed forces on this subject.

Article 83
Dissemination

1. The High Contracting Parties undertake, in time of peace as in time of armed conflict, to disseminate the Conventions and this Protocol as widely as possible in their respective countries and, in particular, to include the study thereof in their programmes of military instruction and to encourage the study therof by the civilian population, so that those instruments mag become known to the armed forces and to the civilian population.

2. Any military of civilian authorities who, in time of armed conflict, assume responsibilities in respect of the application of the Conventions and this Protocol shall be fully acquainted with the text thereof.

Article 84
Rules of applications

The High Contracting Parties shall communicate to one another, as soon as possible, through the depositary and, as appropriate, through the Protecting Powers, their official translations of this Protocol, as well as the laws and regulations which they may adopt to ensure its application.

SECTION II
REPRESSION OF BREACHES OF THE CONVENTIONS AND OF THIS PROTOCOL

Article 85
Repression of breaches of this Protocol

1. The provisions of the Conventions relating to the repression of breaches and grave breaches, supplemented by this Section, shall apply to the repression of breaches and grave breaches of this Protocol.

2. Acts described as grave breaches in the Conventions are grave breaches of this Protocol if committeed against persons in the power of an adverse Party protected by Articles 44, 45 and 73 of this Protocol, or against the wounded, sick and shipwrecked of the adverse Party who are protected by this Protocol, or against those medical or religious personnel, medical units or medical transports which are under the control of the adverse Party and are protected by this Protocol.

3. In addition to the grave breaches defined in Article 11, the following acts shall be regarded as grave breaches of this Protocol, when committed wilfully, in violation of the relevant provisions of this Protocol, and causing death or serious injury to body or health :

a) making the civilian population or individual civilians the object of attack;

b) launching an indiscriminate attack affecting the civilian population or civilian objects in the knowledge that such attack will cause excessive loss of life, injury to civilians or damage to civilian objects, as defined in Article 57, paragraph 2 (a) (iii);

c) launching an attack against works or installations containing dangerous forces in the knowledge that such attack will cause excessive loss of life, injury to civilians or damage to civilian objects, as defined in Article 57, paragraph 2 (a) (iii);

d) making non-defended localities and demilitarized zones the object of attack;

e) making a person the object of attact in the knowledge that he is hors de combat;

f) the perfidious use, in violation of Article 37, of the distinctive emblem of the red cross, red crescent or red lion and sun or of other protective signs recognized by the Conventions or this Protocol.

4. In addition to the grave breaches defined in the preceding paragraphs and in the Conventions, the following shall be regarded as grave breaches of this Protocol, when committed wilfully and in violation of the Conventions or the Protocol :

a) the transfer the Occupying Power of its own civilian population into the territory it occupies, or the deportation or transfer of all or parts of the population of the occupied territory within or outside this territory, in violation of Article 49 of the Fourth Convention;

b) unjustifiable delay in the repatriation of prisoners of war or civilians;

c) practices of apartheid and other inhuman and degrading practices involving outrages upon personal dignity, based on racial discrimination;

d) making the clearly recognized historic monuments, works of art or places of worship which constitute the cultural or spiritual heritage of peoples and to which special protection has been given by special arrangement, for example, within the framework of a competent international organization, the object of attack, causing as a result extensive destruction thereof, where there is no evidence of the violation by the adverse Party of Article 53, sub-paragraph (b), and when such historic monuments, works, of art and places of worship are not located in the immediate proximity of military objectives;

e) depriving a person protected by the Conventions or referred to in paragraph 2 of this Article of the rights of fair and regular trial.

5. Without prejudice to the application of the Conventions and of this Protocol, grave breaches of these instruments shall be regarded as war crimes.

Article 86

Failure to act

1. The High Contracting Parties and the Parties to the conflict shall repress grave breaches, and take measures necessary to suppress all other breaches, of the Conventions or of this Protocol which result from a failure to act when under a duty to do so.

2. The fact that a breach of the Conventions or oi this Protocol was commited by a subordinate does not absolve his superiors from penal or disciplinary responsibility, as the case may be, if they knew, or had information which should have enabled them to conclude in the circumstances at the time, that he was committing or was going to commit such a breach and if they did not take all feasible measures within their power to prevent or repress the breach.

Article 87

Duty of commanders

1. The High Contracting Parties and the Parties to the conflict shall require military commanders, with respect to members of the armed forces under their command and other persons under their control, to prevent and, where necessary, to suppress and to and to report to competent authorities breaches of the Conventions and of this Protocol.

2. In order to prevent and suppress breaches, High Contracting Parties and Parties to the conflict shall require that. commensurate with their level of responsibility, commanders ensure that members of the armed forces under their commande are aware of their obligations under the Conventions and this Protocol.

3. The High Contracting Parties and Parties to the conflict shall require any commander who is aware that subordinates or other persons under his control are going to commit or have committeed a breach of the Conventions or of this Protocol, to initiate such steps as are necessary to prevent such violations of the Conventions or this Protocol, and, where appropriate, to initiate disciplinary or penal action against violators thereof.

Article 88

Mutual assistance in criminal matters

1. The High Contracting Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connexion with criminal proccedings brought in respect of grave breaches of the Conventions or of this Protocol.

2. Subject to the rights and obligations established in the Conventions and in Article 85, paragraph I, of this Protocol and when circumstances permit, the High Contracting Parties shall co-operate in the master of extradition. They shall give due consideration to the request of the State in whose territory the offence has occurred.

3. The law of the High Contracting Party requested shall apply in all cases. The provisions of the preceding paragraphs shall not, however, affect the obligations arising from the provisions of anyother treaty of a bilateral or multilateral nature which governs or will govern the whole or part of the subject of mutual assistance in criminal matters.

Article 89

Co-operation

In situations of serious violations of the Conventions or of this Protocol, the High Contracting Parties undertake to act, jointly or individually, in co-operation with the United Nations and in conformity with the United Nations Charter.

Article 90

International Fact-Finding Commission

1. (a) An International Fact-Finding Commission (hereinafter referred to as «the Commission») constist-

ing of fifteen members of high moral standing and acknowledged impariality) shall be established.

b) When not less than twenty High Contracting Parties have agreed to accept the competence of the Commission pursuant to paragraph 2, the depositary shall then, and at intervals of five years thereafter, convene a meeting of representatives of those High Contracting Parties for the purpose of electing the members of the Commission. At the meeting, the representatives shall elect the members of the Commission by secret ballot from a list of persons to which each if those High Contracting Parties may nominate one person.

c) The members of the Commission shall serve in their personal capacity and shall hold office until the election of new members at the ensuing meeting.

d) At the election, the High Contracting Parties shall ensure that the persons to be elected to the Commission individually possess the qualifications required and that, in the Commission as a whole, equitable geographical representation is assnred.

In the case of a casual vacancy, the Commission itself shall fill the vacancy, having due regard to the provisions of the preceding sub-paragraphs.

f) The depositary shall make available to the Commission the necessary administrative facilities for the performance of its functions.

2. a) The High Contracting Parties may at the time of signing, ratifying or acceding to the Protocol, or at any other subsequent time, declare that they recognize ipso facto and without special agreement, in relation to eny other High Contracting Party accepting the same obligation, the competence of the Commission to inquire into allegations by such other Party, as authorized by this Article.

b) The declarations referred to above shall be deposited with the depositary, which shall transmit copies thereof to the High Contracting Parties.

c) The Commission shall be competent to :

i) inquire into any facts alleged to be a grave breach as defined in the Conventions and this Protocol or other serious violation of the Conventions or of this Protocol;

ii) facilitate, through its good offices, the restoration of an attitude of respect for the Conventions and this Protocol.

d) In other situations, the Commission shall institute an inquiry at the request of a Party to the conflict only with the consent of the other Party or Parties concerned.

e) Subject to the foregoing provisions of this paragraph, the provisions of Article 52 of the First Convention, Article 53 of the Second Convention, Article 132 of the Third Convention and Article 149 of the Fourth Convention shall continue to apply to any alleged violation of the Conventions and shall extend to any alleged violation of this Protocol.

3. a) Unless otherwise agreed by the Parties concerned, all enquiries shall be undertaken by a Chamber consisting of seven members appointed as follows :

(ii) five members of the Commission, not nationals of any Party to the conflict, appointed by the President of the Commission on the basis of equitable representation of the geographical areas, after consultation with the Parties to the conflict;

(ii) two ad hoc members, not nationals of any Party to the conflict, one to be appointed by each side.

b) Upon receipt of the request for an inquiry, the Commission shall specify an appropriate time-limit for setting up a Chamber, if any ad hoc member has not been appointed within the time-limit, the President shall immediately appoint such additional member or members of the Commission as may be necessary to complete the membership of the Chamber.

4. a) The Chamber set up under paragraph 3 to undertake an inquiry shall invite the Partic to the conflict to assist it to present evidence. The Chamber may also seek such other evidence as it deems appropriate and may carry out an investigation of the situation in loco.

b) All evidence shall be fully disclosed to the Parties, which shall have the right to comment on it to the Commission.

c) Each Party shall have the right to challenge such evidence.

5. a) The Commission shall submit to the Parties a report on the findings of fact of the Chamber, with such recommendations as it may deem appropriate.

b) If the Chamber is unable to secure sufficient evidence for factual and impartial findings, the Commission shall state the reasons for that inability.

c) The Comunission shall not report its findings publicly, unless alt the Parties to the conflict have requested the Commission to do so.

6. The Commission shall establish its own rules, including rules for the presidency of the Commissionl and the presidency of the Chamber. Those rules shall ensure that the functions of the President of the Commission are exercised at all times and that, in the case of an inquiry, they are exercised by a person who is not a national of a Party to the conflict.

7. The administrative expenses of the Commission shall be met by contributions from the High Contractig Parties which made declarations under paragraph 2, and by voluntary contributions. The Party or Parties to the conflict requesting an inquiry shall advance the necessary funds for expenses incurred by a Chamber and shall be reimbursed by the Party or Parties against which the allegations are made to the extent of fifty per cent of the costs of the Chamber. Where there are counter-allegations before the Chamber each side shall advance fifty per cent of the necessary funds.

Article 91.

Responsibility

A Party to the conflict which violates the provisions of the Conventions or of this Protocol shall, if the case demands, be liable to pay compensation. It shall be responsible for all acts committed by persons forming part of its armed forces.

PART IV

FINAL PROVISIONS

Article 92

Signature

This Protocol shall be open for signature by the Conventions six months after the signing of the Final Act and will remain open for a period of twelve months.

Article 93

Ratification

This Protocol shall be ratified as soon as possible. The Instruments of ratification shall be deposited with the Swiss Federal Council, depositary of the Conventions.

Article 94

Accession

This Protocol shall be open for accession by any Party to the Conventions which has not signed it. The instruments of accession shall be deposited with the depositary.

Article 95

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force six months after two instruments of ratification or accession have been deposited.

2. For each Party to the Conventions thereafter ratifying or acceding to this Protocol, it shall enter into force six months after the deposit by such Party of its instrument of ratification or accession.

Article 96

Treaty relations upon entry force of this Protocol

1. When the Parties to the Conventions are also Parties to this Protocol, the Conventions shall apply as supplemented by this Protocol.

2. When one of the Parties to the conflict is not bound by this Protocol, the Parties to the Protocol shall remain bound by it in their mutual relations. They shall furthermore be bound by this Protocol in relation to each of the Parties which are not bound by it, if the latter accepts and applies the provisions thereof.

3. The authority representing a people engaged against a High Contercting Party in an armed conflict of the type to in Article 1, paragraph 4, may undertake to apply the Conventions and this Protocol in relation to that conflict by means of a unilateral declaration addressed to the depositary. Such declaration shall, upon its receipt by the depositary, have in relation to that conflict the following effects :

a) the Conventions and this Protocol are brought into force for the said authority as a Party to the conflict with immediate effect;

b) the said authority assumes the same rights and obligations as those which have been assumed by a High Contracting Party to the Conventions and this Protocol; and

c) the Conventions and this Protocol are equally binding upon all Parties to the conflict.

Article 97

Amendment

1. Any High Contracting Party may propose amendments to this Protocol. The text of any proposed amendment shall be communicated to the depositary, which shall decide, after consultation with all the High Contracting Parties and the International Committee of the Red Cross, whether a conference should be convened to consider the proposed amendment.

2. The depositary shall invite to that conference all the High Contracting Parties as well as the Parties to the Conventions, whether or not they are signatories of this Protocol.

Article 98

Revision of Annex I

1. No later than four years after the entry into force of this Protocol and thereafter at intervals of not less than four years, the International Committee of the Red Cross shall consult the High Contracting Parties concerning Annex I to this Protocol and, if it considers it necessary, may propose a meeting of technical expects review Annex I and to propose such amendments to it as may appear to be desirable. Unless, within six months of the communication of a proposal for such a meeting to the Contracting Parties, one third ofthem object, the International Committee of the Red Cross shall convene the meeting, inviting also observers of appropriate international organizations. Such a meeting shall also be convened by the International Committee of the Red Cross at any time at the request of one third of the High Contracting Parties.

2. The depositary shall convene a conference of the High Contracting Parties and the Parties to the Conventions to consider amendments proposed by the meeting of technical experts. if, after that meeting, the International Committee of the Red Cross or one third of the High Contracting Parties so request.

3. Amendments to Annex I may be adopted at such a conference by a two-thirds majority of the High Contracting Parties present and voting.

4. The depositary shall communicate any amendment so adopted to the High Contracting Parties and to the Parties to the Conventions. The amendment shall be considered to have been accepted at the end of a period of one year after it has been so communicated, unless within that period a declaration of non-acceptance of the amendment has been communicated to the depositary by not less than one third of the High Contracting Parties.

5. An amendment considered to have been accepted in accordance with paragraph 4 shall enter into force three months after its acceptance for all HighContracting Parties other than those which have made a declaration of non acceptance in accordance with that paragraph. Any Party making such a declaration may at any time withdraw it and the amendment shall then enter into force for that Party three months thereafter.

6. The depositary shall notify the High Contracting Parties and the Parties to the Conventions of the entry into force of any amendment, of the Parties bound thereby, of the date of its entry into force in relation to each Party, of declarations of non-acceptance made in accordance with paragraph 4, and of withdrawals of such declarations.

Article 99

Denunciation

1. In case a High Contracting Party should denounce this Protocol, the denunciation shall only take effect one year after receipt of the instrument of denunciation, If, however, on the expiry of that year the denouncing Party is engaged in one of the situations referred to in Article 1, the denunciation shall not take effect before the end of the armed conflict or occupation and not, in any case, before operations connected with the final release, repatriation or re-establishment of the persons protected by the Conventions or this Protocol have been terminated.

2. The denunciation shall be notified in writing to the depositary, which shall transmit it to all the High Contracting Parties.

3. The denunciation shall have effect only in respect of the denouncing Party.

4. Any denunciation under paragraph I shall not affect the obligations already incurred, by reason of the armed conflict, under this Protocol by such denouncing Party in respect of any act committed before this denunciation becomes effective.

Article 100

Notifications

The depositary shall inform the High Contracting Parties as well as the Parties to the Conventions, whether or not they are signatories of this Protocol, of:

a) signatures affixed to this Protocol and the deposit of instruments of ratification and accession under Articles 93 and 94;

b) the date of entry into force of this Protocol under Article 95;

c) communications and declarations received under Articles 84, 90 and 97;

d) declarations received I under Article 96, paragraph 3, which shall be communicated by the quickest methods; and

e) denunciations under Article 99.

Article 101

Registration

1. After its entry into force, this Protocol shall be transmitted by the depositary to the Secretariant of the United Nations for registration and publication, in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

2. The depositary shall also inform the Secretariat of the United Nations of all ratifications, accesions and denunciations received by it with respect to thisProtocol.

Article 102

Authentic texts

The original of this Protocol, of which the Arabis, Chinese. English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the depositary, which shall transmit certified true copies thereof to all the Parties to the Conventions.

ANNEX I

REGULATIONS CONCERNING DENTIFICATION

Chapter 1

IDENTITY CARDS

Article 1

Identity card for permanent civilian medical and religious personnel

1. The identity card for permanent civilian medical and religious personnel referred to in Article 18, paragraph 3, of the Protocol should :

a) bear the distictive emblem and be of such size that it can be carried in the packet;

b) be as durable as practicable;

c) be worded in the national or official language (and may in addition be worded in other languages);

d) mention the name, the date of birth (or, if that date is not available, the age at the time of issue) and the identity number, if any, of the holder,

e) state in what capacity the holder is entitled to the protection of the Conventions and of the Protocol;

f) bear the photograph of the holder as well as his signature or his thumbprint, or both;

g) bear the stamp and signature of the competent authority;

h) state the date of issue and date of expiry of the card.

2. The identity card shall be uniform throughout the territory of each High Contracting Party and, as far as possible, of the same type for all Parties to the conflict. The Parties to the conflict may be guided by the single-language model shown in Figure 1. At the outbreak of hostilities, they shall transmit to each other a specimen of the model they are using, if such model differs from that shown in Figure I. The identity card shall be made out, if possible, in duplicate one copy being kept by the issuting authority, which should maintain control of the cards which it has issued.

3. In no circumstances may permanent civilian medical and religious personnel be deprived of their identity cards. In the event of the loss of a card, they shall be entitled to obtain a duplicate copy.

Article 2

Identity card for temporary civilian medical and religious personnel

1. The identity card for temporary civilian medical and religious personnel should, whenever possible, be similar to that provided for in Article I of these Regulations. The Parties to the conflict may be guided by the model shown in Figure 1.

2. When circumstances preclude the provision to temporary civilian medical and religious personnel of identity cards similar to those described in Article 1 of these Regulations, the said personnel may be provided with a certificate signed by the competent authority, certifying that the person to whom it is issued is assigned to duty as temporary personnel and stating, if possible, the duration of such assignment and his right to wear the distinctive emblem. The certificate should mention the holder's name and date of birth (or if that date is not available, his age at the time when the certificate was issued), his function and identity number, if any. It shall bear his signature or his thumbprint, or both.

FRONT

(space reserved for the name of the country and authority issuing this card)

IDENTITY CARD

for PERMANENT / TEMPORARY civilian medical / religious personnel

Name . . . .

. . . .

Date of birth (or age) . . . .

Identity No. (if any) . . . .

The holder of this card is protected by the Geneva Conventions of 12 August 1949 and by the Protocol Additional to the Geneva Conventions of 12 August 1949, and relating to the Protection of Victims of International Armed Conflicts (Protocol I) in his capacity as . . . . . .

. . . .

Date of issue . . . . . . No. of card . . . .

Signature of issuing authority

Date of expiry . . . . . .

REVERSE SIDE

Height	Eyes	Hair . . . . . .

Other distinguishing marks or information:

. . . .

. . . .

. . . .

PHOTO OF HOLDER

Stamp	Signature of holder or thumbprint or both

Fig. 1: Model of identity card (format: 74 mm × 105 mm)

CHAPTER II — THE DISTINCTIVE EMBLEM

Article 3 — Shape and nature

1. The distinctive emblem (red on a white ground) shall be as large as appropriate under the circumstances. For the shapes of the cross, the crescent or the lion and sun, the High Contracting Parties may be guided by the models shown in Figure 2.
2. At night or when visibility is reduced, the distinctive emblem may be lighted or illuminated; it may also be made of materials rendering it recognizable by technical means of detection.

Fig. 2: Distinctive emblems in red on a white ground

Article 4 — Use

1. The distinctive emblem shall, whenever possible, be displayed on a flat surface or on flags visible from as many directions and from as far away as possible.
2. Subject to the instructions of the competent authority, medical and religious personnel carrying out their duties in the battle area shall, as far as possible, wear headgear and clothing bearing the distinctive emblem.

CHAPTER III — DISTINCTIVE SIGNALS

Article 5 — Optional Use

1. Subject to the provisions of Article 6 of these Regulations, the signals specified in this Chapter for exclusive use by medical units and transports shall not be used for any other purpose. The use of all signals referred to in this Chapter is optional.
2. Temporary medical aircraft which cannot, either for lack of time or because of their characteristics, be marked with the distinctive emblem, may use the distinctive signals authorized in this Chapter. The best method of effective identification and recognition of medical aircraft is, however, the use of a visual signal, either the distinctive emblem or the light signal specified in Article 6, or both, supplemented by the other signals referred to in Articles 7 and 8 of these Regulations.

Article 6 — Light signal

1. The light signal, consisting of a flashing blue light, is established for the use of medical aircraft to signal their identity. No other aircraft shall use this signal. The recommended blue colour is obtained by using, as trichromatic co-ordinates:

   green boundary $y = 0.065 + 0.805x$
   white boundary $y = 0.400 - x$
   purple boundary $x = 0.133 + 0.600y$

   The recommended flashing rate of the blue light is between sixty and one hundred flashes per minute.
2. Medical aircraft should be equipped with such lights as may be necessary to make the light signal visible in as many directions as possible.
3. In the absence of a special agreement between the Parties to the conflict reserving the use of flashing blue lights for the identification of medical vehicles and ships and craft, the use of such signals for other vehicles or ships is not prohibited.

Article 7 — Radio signal

1. The radio signal shall consist of a radiotelephonic or radiotelegraphic message preceded by a distinctive priority signal to be designated and approved by a World Administrative Radio Conference of the International Telecommunication Union. It shall be transmitted three times before the call sign of the medical

transport involved. This message shall be transmitted in English at appropriate intervals on a frequency or frequencies specified pursuant to paragraph 3. The use of the priority signal shall be restricted exclusively to medical units and transports.

2. The radio message preceded by the distinctive priority signal mentioned in paragraph 1 shall convey the following data:

(a) call sign of the medical transport;
(b) position of the medical transport;
(c) number and type of medical transports;
(d) intended route;
(e) estimated time en route and of departure and arrival, as appropriate;
(f) any other information such as flight altitude, radio frequencies guarded, languages and secondary surveillance radar modes and codes.

3. In order to facilitate the communications referred to in paragraphs 1 and 2, as well as the communications referred to in Articles 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30 and 31 of the Protocol, the High Contracting Parties, the Parties to a conflict, or one of the Parties to a conflict, acting in agreement or alone, may designate, in accordance with the Table of Frequency Allocations in the Radio Regulations annexed to the International Telecommunication Convention, and publish selected national frequencies to be used by them for such communications. These frequencies shall be notified to the International Telecommunication Union in accordance with procedures to be approved by a World Administrative Radio Conference.

Article 8 — Electronic identification

1. The Secondary Surveillance Radar (SSR) system, as specified in Annex 10 to the Chicago Convention on International Civil Aviation of 7 December 1944, as amended from time to time, may be used to identify and to follow the course of medical aircraft. The SSR mode and code to be reserved for the exclusive use of medical aircraft shall be established by the High Contracting Parties, the Parties to a conflict, or one of the Parties to a conflict, acting in agreement or alone, in accordance with procedures to be recommended by the International Civil Aviation Organization.

2. Parties to a conflict may, by special agreement between them, establish for their use a similar electronic system for the identification of medical vehicles, and medical ships and craft.

CHAPTER IV — COMMUNICATIONS

Article 9 — Radiocommunications

The priority signal provided for in Article 7 of these Regulations may precede appropriate radiocommunications by medical units and transports in the application of the procedures carried out under Articles 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30 and 31 of the Protocol.

Article 10 — Use of international codes

Medical units and transports may also use the codes and signals laid down by the International Telecommunication Union, the International Civil Aviation Organization and the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization. These codes and signals shall be used in accordance with the standards, practices and procedures established by these Organizations.

Article 11 — Other means of communication

When two-way radiocommunication is not possible, the signals provided for in the International Code of Signals adopted by the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization or in the appropriate Annex to the Chicago Convention on International Civil Aviation of 7 December 1944, as amended from time to time, may be used.

Article 12 — Flight plans

The agreements and notifications relating to flight plans provided for in Article 29 of the Protocol shall as far as possible be formulated in accordance with procedures laid down by the International Civil Aviation Organization.

Article 13 — Signals and procedures for the interception of medical aircraft

If an intercepting aircraft is used to verify the identity of a medical aircraft in flight or to require it to land in accordance with Articles 30 and 31 of the Protocol, the standard visual and radio interception procedures prescribed by Annex 2 to the Chicago Convention on International Civil Aviation of 7 December 1944, as amended from time to time, should be used by the intercepting and the medical aircraft.

CHAPTER V — CIVIL DEFENCE

Article 14 — Identity card

1. The identity card of the civil defence personnel provided for in Article 66, paragraph 3, of the Protocol is governed by the relevant provisions of Article 1 of these Regulations.

2. The identity card for civil defence personnel may follow the model shown in Figure 3.

3. If civil defence personnel are permitted to carry light individual weapons, an entry to that effect should be made on the card mentioned.

FRONT

(space reserved for the name of the country and authority issuing this card)

IDENTITY CARD
for civil defence personnel

Name . . . .

. . . .

Date of birth (or age) . . . .

Identity No. (if any) . . . .

The holder of this card is protected by the Geneva Conventions of 12 August 1949 and by the Protocol Additional to the Geneva Conventions of 12 August 1949, and relating to the Protection of Victims of International Armed Conflicts (Protocol I) in his capacity as . . . . . .

. . . .

Date of issue . . . . . . No. of card . . . .

Signature of issuing authority

Date of expiry . . . .

Fig. 3: Model of identity card for civil defence personnel
(format: 74 mm × 105 mm)

REVERSE SIDE

Height	Eyes	Hair . . . . . .
Other distinguishing marks or information: . . . . Weapons		
PHOTO OF HOLDER		
Stamp	Signature of holder or thumbprint or both	

Article 15 — International distinctive sign

1. The international distinctive sign of civil defence provided for in Article 66, paragraph 4, of the Protocol is an equilateral blue triangle on an orange ground. A model is shown in Figure 4:

Fig. 4: Blue triangle on an orange ground.

2. It is recommended that:

(*a*) if the blue triangle is on a flag or armlet or tabard, the ground to the triangle be the orange flag, armlet or tabard;

(*b*) one of the angles of the triangle be pointed vertically upwards;

(*c*) no angle of the triangle touch the edge of the orange ground.

3. The international distinctive sign shall be as large as appropriate under the circumstances. The distinctive sign shall, whenever possible, be displayed on flat surfaces or on flags visible from as many directions and from as far away as possible. Subject to the instructions of the competent authority, civil defence personnel shall, as far as possible, wear headgear and clothing bearing the international distinctive sign. At night or when visibility is reduced, the sign may be lighted or illuminated; it may also be made of materials rendering it recognizable by technical means of detection.

CHAPTER VI — WORKS AND INSTALLATIONS CONTAINING DANGEROUS FORCES

Article 16 — International special sign

1. The international special sign for works and installations containing dangerous forces, as provided for in Article 56, paragraph 7, of the Protocol, shall be a group of three bright orange circles of equal size, placed on the same axis, the distance between each circle being one radius, in accordance with Figure 5 illustrated below.

2. The sign shall be as large as appropriate under the circumstances. When displayed over an extended surface it may be repeated as often as appropriate under the circumstances. It shall, whenever possible, be displayed on flat surfaces or on flags so as to be visible from as many directions and from as far away as possible.

3. On a flag, the distance between the outer limits of the sign and the adjacent sides of the flag shall be one radius of a circle. The flag shall be rectangular and shall have a white ground.

4. At night or when visibility is reduced, the sign may be lighted or illuminated. It may also be made of materials rendering it recognizable by technical means of detection.

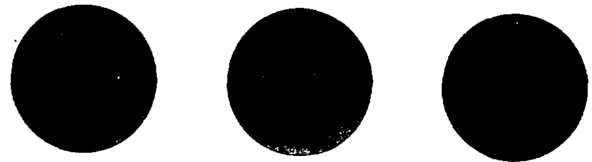

Fig. 5: International special sign for works and installations containing dangerous forces.

ANNEX II

IDENTITY CARD FOR JOURNALISTS ON DANGEROUS PROFESSIONAL MISSIONS

FRONT

NOTICE

This identity card is issued to journalists on dangerous professional missions in areas of armed conflicts. The holder is entitled to be treated as a civilian under the Geneva Conventions of 12 August 1949, and their Additional Protocol I. The card must be carried at all times by the bearer. If he is detained, he shall at once hand it to the Detaining Authorities, to assist in his identification.

ملحوظة

تصرف هذه البطاقة للصحفيين المكلفين بمهمات مهنية خطرة في مناطق المنازعات المسلحة ويحق لصاحبها أن يعامل معاملة الشخص المدني وفقاً لاتفاقيات جنيف المؤرخة ١٢ آب / أغسطس ١٩٤٩ ولحقها (بروتوكولها) الإضافي الأول ويجب أن يحتفظ صاحب البطاقة بها دوما وإذا اعتقل فيجب أن يسلمها فوراً إلى سلطة الاعتقال لتساعد على تحديد هويته

NOTA

La presente tarjeta de identidad se expide a los periodistas en misión profesional peligrosa en zonas de conflictos armados. Su titular tiene derecho a ser tratado como persona civil conforme a los Convenios de Ginebra del 12 de agosto de 1949 y su Protocolo adicional I. El titular debe llevar la tarjeta consigo, en todo momento. En caso de ser detenido, la entregará inmediatamente a las autoridades que lo detengan a fin de facilitar su identificación

AVIS

La présente carte d'identité est délivrée aux journalistes en mission professionnelle périlleuse dans des zones de conflit armé. Le porteur a le droit d'être traité comme une personne civile aux termes des Conventions de Genève du 12 août 1949 et de leur Protocole additionnel I. La carte doit être portée en tout temps par son titulaire. Si celui-ci est arrêté, il la remettra immédiatement aux autorités qui le détiennent afin qu'elles puissent l'identifier.

ПРИМЕЧАНИЕ

Настоящее удостоверение выдается журналистам, находящимся в опасных профессиональных командировках в районах вооруженного конфликта. Его обладатель имеет право на обращение с ним как с гражданским лицом в соответствии с Женевскими Конвенциями от 12 августа 1949 г. и Дополнительным Протоколом I к ним. Владелец настоящего удостоверения должен постоянно иметь его при себе. В случае задержания он немедленно вручает его задерживающим властям для содействия установлению его личности.

(Name of country issuing this card)
(اسم القطر المصدر لهذه البطاقة)
(Nombre del país que expide esta tarjeta)
(Nom du pays qui a délivré cette carte)
(Название страны выдавшей настоящее удостоверение)

IDENTITY CARD FOR JOURNALISTS ON DANGEROUS PROFESSIONAL MISSIONS

بطاقة الهوية الخاصة بالصحفين المكلفين بمهمات مهنية خطرة

TARJETA DE IDENTIDAD DE PERIODISTA EN MISION PELIGROSA

CARTE D'IDENTITÉ DE JOURNALISTE EN MISSION PÉRILLEUSE

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЖУРНАЛИСТА, НАХОДЯЩЕГОСЯ В ОПАСНОЙ КОМАНДИРОВКЕ

REVERSE SIDE

Issued by (competent authority)
صدرت عن (السلطة المختصة)
Expedida por (autoridad competente)
Délivrée par (autorité compétente) ....
Выдано (компетентными властями)

Photograph of bearer
صورة صاحب البطاقة
Fotografía del titular
Photographie du porteur
Фотография предъявителя

Place
المكان
Lugar
Lieu ....
Место

Date
التاريخ
Fecha
Date ....
Дата

(Official seal imprint)
(الخاتم الرسمي)
(Sello oficial)
(Timbre de l'autorité délivrant la carte)
(Официальная печать)

.... (Signature of bearer)
(توقيع صاحب البطاقة)
(Firma del titular)
(Signature du porteur)
(Подпись владельца)

Name
اسم الشهرة
Apellidos
Nom ....
Фамилия

First names
الاسم
Nombre
Prénoms ....
Имя, Отчество

Place & date of birth
مكان وتاريخ الميلاد
Lugar y fecha de nacimiento
Lieu & date de naissance ....
Дата и место рождения

Correspondent of
مراسل
Corresponsal de
Correspondant de ....
Корреспондент

Specific occupation
المهنة المحددة
Categoría profesional
Catégorie professionnelle ....
Род занятий

Valid for
يبقى العمل بها إلى
Válido por
Durée de validité ....
Действительно

Height
الطول
Estatura
Taille ....
Рост

Eyes
العينان
Ojos
Yeux ....
Глаза

Weight
الوزن
Peso
Poids ....
Вес

Hair
الشعر
Cabello
Cheveux ....
Волосы

Blood type
فصيلة الدم
Grupo sanguíneo
Groupe sanguin ....
Группа крови

Rh factor
عامل التخلط
Factor Rh
Facteur Rh ....
Rh-фактор

Religion (optional)
الديانة (اختياري)
Religión (optativo)
Religion (facultatif) ....
Религия (факультативно)

Fingerprints (optional)
البصمة (اختياري)
Huellas dactilares (optativo)
Empreintes digitales (facultatif)
Отпечатки пальцев (факультативно)

(Left forefinger)
(السبابة اليسرى)
(Dedo índice izquierdo)
(Index gauche)
(Левый указательный палец)

(Right forefinger)
(السبابة اليمنى)
(Dedo índice derecho)
(Index droit)
(Правый указательный палец)

Special marks of identification
العلامات المميزة لتحديد الهوية
Señas particulares
Signes particuliers
Особые приметы

....
....
....

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΕΥΗΣ ΤΗΣ 12ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1949 ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

(ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ Ι)

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη,

Διακηρύσσοντας την ειλικρινή επιθυμία τους για την κατίσχυση της ειρήνης μεταξύ των λαών,

Υπενθυμίζοντας ότι κάθε Κράτος έχει την υποχρέωση, συμμορφούμενο προς τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, να απέχει στις διεθνείς του σχέσεις της απειλής ή χρήσης βίας κατά της κυριαρχίας, της εδαφικής ακεραιότητας ή της πολιτικής ανεξαρτησίας οποιουδήποτε Κράτους ή καθ' οιονδήποτε άλλον τρόπο ασυμβίβαστο προς τους σκοπούς των Ηνωμένων Εθνών,

Θεωρώντας αναγκαίο παρά ταύτα να επιβεβαιώνουν και να προάγουν τις διατάξεις που αφορούν την προστασία των θυμάτων των ενόπλων συγκρούσεων και να λαμβάνουν συμπληρωματικά μέτρα αποσκοπούντα στην ενίσχυση της εφαρμογής τους,

Εκφράζοντας την πεποίθησή τους ότι τίποτα στο παρόν Πρωτόκολλο ή στις Συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 δε δύναται να ερμηνευθεί ότι νομιμοποιεί ή εξουσιοδοτεί οποιαδήποτε επιθετική πράξη ή οποιαδήποτε άλλη χρήση βίας ασυμβίβαστη προς το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,

Επιβεβαιώνοντας παραπέρα ότι οι διατάξεις των Συμβάσεων της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 και του παρόντος Πρωτοκόλλου πρέπει να εφαρμόζονται πλήρως σε κάθε περίπτωση επί όλων των ατόμων που προστατεύονται από τα παραπάνω όργανα, χωρίς καμία απολύτως διάκριση που να εδράζεται στη φύση ή την προέλευση της ένοπλης σύγκρουσης ή στους σκοπούς που υιοθετούνται ή αποδίδονται στα εμπόλεμα Μέρη,

Αποφάσισαν τα ακόλουθα:

ΜΕΡΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Γενικές αρχές και πεδίο εφαρμογής.

1. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να σέβονται ή να διασφαλίζουν το σεβασμό στο παρόν Πρωτόκολλο σε όλες τις περιπτώσεις.

2. Αναφορικά με τις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από το παρόν Πρωτόκολλο ή από άλλες διεθνείς συμφωνίες, οι άμαχοι και οι εμπόλεμοι παραμένουν υπό την προστασία και την εξουσία των αρχών του διεθνούς δικαίου που πηγάζουν την ισχύ τους από τα καθιερωμένα έθιμα, τις αρχές της ανθρωπότητας και τις επιταγές της κοινής συνείδησης.

3. Το παρόν Πρωτόκολλο, συμπληρωματικό των Συμβάσεων της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 για την προστασία των θυμάτων πολέμου, θα εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 και οι οποίες είναι κοινές στις παραπάνω Συμβάσεις.

4. Οι περιπτώσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο περιλαμβάνουν ενόπλους συγκρούσεις κατά τις οποίες οι λαοί μάχονται κατά της αποικιοκρατικής κυριαρχίας και της ξένης κατοχής και κατά των φυλετικών καθεστώτων, ασκώντας το δικαίωμά τους για αυτοδιάθεση, όπως αυτό διαλαμβάνεται στο Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και στη διακήρυξη των Αρχών του Διεθνούς Δικαίου που αφορά τις Φιλικές Σχέσεις και τη συνεργασία μεταξύ των Κρατών σύμφωνα με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου:

(α) ο όρος «Πρώτη Σύμβαση», «Δεύτερη Σύμβαση», «Τρίτη Σύμβαση» και «Τέταρτη Σύμβαση» υποδηλοί αντίστοιχα τη Σύμβαση της Γενεύης για τη βελτίωση της τύχης των τραυματιών και ασθενών των εν εκστρατεία στρατευμάτων της 12ης Αυγούστου 1949, τη Σύμβαση της Γενεύης για τη βελτίωση της τύχης των τραυματιών, ασθενών και ναυαγών των κατά θάλασσα ενόπλων δυνάμεων της 12ης Αυγούστου 1949, τη Σύμβαση της Γενεύης που αναφέρεται στη μεταχείριση των αιχμαλώτων πολέμου της 12ης Αυγούστου 1949, ως και τη Σύμβαση της 12ης Αυγούστου 1949 που αναφέρεται στην προστασία του αμάχου πληθυσμού εν καιρώ πολέμου:

Ο όρος «οι Συμβάσεις», υποδηλοί τις τέσσερις Συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου που αναφέρονται στην προστασία των θυμάτων του πολέμου·

(β) ο όρος «Κανόνες του Διεθνούς Δικαίου» που εφαρμόζονται στην ένοπλη σύγκρουση, υποδηλοί τους κανόνες που εφαρμόζονται στην ένοπλη σύγκρουση όπως αυτοί διαλαμβάνονται στις διεθνείς συμφωνίες που έχουν συνομολογήσει τα Εμπόλεμα Μέρη, καθώς και τις γενικά παραδεδεγμένες αρχές και τους κανόνες του διεθνούς δικαίου που εφαρμόζονται στην ένοπλη σύγκρουση·

(γ) ο όρος «Προστάτιδα Δύναμη» υποδηλοί το ουδέτερο ή άλλο Κράτος που δε συμμετέχει στις εχθροπραξίες και το οποίο έχει ορισθεί από το εμπόλεμο Μέρος και έχει γίνει αποδεκτό από το αντίπαλο Μέρος ως τοιαύτη δύναμη και το οποίο έχει συμφωνήσει να επιτελεί τα καθήκοντα που ανατίθενται σε μία Προστάτιδα Δύναμη υπό τους όρους των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου·

(δ) ο όρος «υποκατάστατος» υποδηλοί την Οργάνωση, που ενεργεί για λογαριασμό της Προστάτιδας Δύναμης σύμφωνα με το άρθρο 5.

Άρθρο 3

Έναρξη και λήξη εφαρμογής

Με την επιφύλαξη των διατάξεων που εφαρμόζονται κατά πάντα χρόνο:

(α) οι Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο θα εφαρμόζονται από την έναρξη της κάθε περίπτωσης που αναφέρεται στο Άρθρο 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου·

(β) η εφαρμογή των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου παύει, στο έδαφος των εμπολέμων, κατά το γενικό τερματισμό των στρατιωτικών επιχειρήσεων και στην περίπτωση των κατεχομένων εδαφών, κατά τον τερματισμό της κατοχής, με εξαίρεση, σε κάθε περίπτωση, εκείνα τα πρόσωπα των οποίων η τελική απελευθέρωση, η παλιννόστηση ή η επανεγκατάστασή τους θα πραγματοποιηθεί αργότερα. Τα πρόσωπα αυτά θα συνεχίζουν να απολαμβάνουν των σχετικών διατάξεων των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου μέχρι την τελική απελευθέρωση, παλιννόστηση ή επανεγκατάστασή τους.

Άρθρο 4

Νομικό καθεστώς των εμπολέμων

Η εφαρμογή των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου, καθώς και η σύναψη των συμφωνιών που προβλέπονται σ' αυτά, δε θα επηρεάζουν το νομικό καθεστώς των εμπολέμων. Ούτε η κατοχή εδάφους ούτε η εφαρμογή των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου θα επηρεάζουν το νομικό καθεστώς του υπό κρίση εδάφους.

Άρθρο 5

Διορισμός των Προστάτιδων Δυνάμεων και των υποκατάστατών τους

1. Αποτελεί καθήκον των συμμετεχόντων στις εχθροπραξίες να διασφαλίζουν από την έναρξη της σύγκρουσης την εποπτεία και την εφαρμογή των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου με την εφαρμογή του συστήματος των Προστάτιδων Δυνάμεων, περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων του καθορισμού και της αποδοχής αυτών των Δυνάμεων σύμφωνα με τις ακόλουθες παραγράφους. Καθήκον των Προστάτιδων Δυνάμεων θα είναι να διαφυλλάττουν τα συμφέροντα των εμπολέμων Μερών.

2. Κάθε εμπόλεμο Μέρος θα προσδιορίζει, χωρίς καθυστέρηση, από την έναρξη της περιπτώσεως που αναφέρεται στο άρθρο 1, την Προστάτιδα Δύναμη προς το σκοπό της εφαρμογής των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου. Ομοίως, για τον ίδιο σκοπό και χωρίς καθυστέρηση, θα επιτρέπει τις δραστηριότητες της Προστάτιδος Δυνάμεως η οποία έχει γίνει αποδεκτή από αυτό ως τοιαύτη μετά τον καθορισμό της από το αντίπαλο Μέρος.

3. Εάν η Προστάτιδα Δύναμη δεν έχει καθορισθεί ή δεν έχει γίνει αποδεκτή με την έναρξη της περιπτώσεως που αναφέρεται στο άρθρο 1, η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού, με την επιφύλαξη του δικαιώματος οποιασδήποτε άλλης αμερόληπτης ανθρωπιστικής Οργάνωσης να πράξει το ίδιο, θα προσφέρει τις καλές της υπηρεσίες στα εμπόλεμα Μέρη προς το σκοπό του καθορισμού, χωρίς καθυστέρηση, της Προστάτιδος Δυνάμεως που να απολαμβάνει της συναίνεσης των εμπολέμων Μερών. Προς το σκοπό αυτό, δύναται, μεταξύ άλλων, να ζητήσει από κάθε Μέρος να της εγχειρίσει κατάλογο πέντε τουλάχιστον Κρατών τα οποία το Μέρος θεωρεί ως αποδεκτά να ενεργήσουν ως Προστάτιδα Δύναμη για λογαριασμό του αναφορικά με το αντίπαλο Μέρος. Δύναται επίσης να ζητήσει από κάθε αντίπαλο Μέρος να της παραδώσει κατάλογο τουλάχιστον πέντε Κρατών αποδεκτών απ' αυτό ως Προστάτιδα Δύναμη του άλλου Μέρους. Οι κατάλογοι αυτοί θα γνωστοποιούνται στην Επιτροπή εντός δύο εβδομάδων μετά τη λήψη του αιτήματος. Η Επιτροπή θα συγκρίνει τους καταλόγους και θα επιζητεί τη συναίνεση του προτεινόμενου σ' αυτούς Κράτους.

4. Εάν, παρά τα ανωτέρω, δεν υπάρχει Προστάτιδα Δύναμη, τα εμπόλεμα Μέρη θα αποδέχονται, χωρίς καθυστέρηση, προσφορά που θα τους γίνεται από τη Διεθνή Επιτροπή Ερυθρού Σταυρού ή από οποιαδήποτε άλλη Οργάνωση η οποία παρέχει τα εχέγγυα αμεροληψίας και ικανότητας να ενεργήσουν ως αναπληρώτριες (των Προστάτιδων Δυνάμεων) μετά τις διεθνείς διαβουλεύσεις με τα παραπάνω Μέρη και λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα αυτών των διαβουλεύσεων. Τα καθήκοντα των αναπληρωτριών υπόκεινται στην έγκριση των εμπολέμων Μερών. Θα καταβάλλεται κάθε προσπάθεια των εμπολέμων Μερών για διευκόλυνση των δραστηριοτήτων της αναπληρώτριας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της υπό τους όρους των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου.

5. Σύμφωνα με το άρθρο 4, ο καθορισμός και η αποδοχή των Προστάτιδων Δυνάμεων προς το σκοπό της εφαρμογής των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου δε θα θίγει το νομικό καθεστώς των Εμπολέμων ή οποιουδήποτε εδάφους, περιλαμβανομένου του κατεχομένου εδάφους.

6. Η διατήρηση διπλωματικών σχέσεων μεταξύ των εμπολέμων Μερών ή η ανάθεση της προστασίας των συμφερόντων του Μέρους ή εκείνων των υπηκόων του σε ένα τρίτο Κράτος σύμφωνα με τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου που αναφέρονται στις διπλωματικές σχέσεις δεν αποτελεί εμπόδιο για τον καθορισμό των Προστάτιδων Δυνάμεων προς τον σκοπό της εφαρμογής των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου.

7. Οποιαδήποτε συναπόλουθη μνεία στο παρόν Πρωτόκολλο αναφορικά με Προστάτιδα Δύναμη περιλαμβάνει επίσης και την αναπληρώτρια αυτής.

Άρθρο 6

Ειδικευμένα πρόσωπα

1. Τα υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θα προσπαθούν επίσης εν καιρώ ειρήνης με τη συνδρομή των Εθνικών Εταιρειών Ερυθρού Σταυρού (Ερυθρά Ημισέληνος, Ερυθρός Λέων και Ήλιος), να εκπαιδεύουν ειδικευμένο προσωπικό με σκοπό την διευκόλυνση της εφαρμογής των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου και συγκεκριμένα των δραστηριοτήτων των Προστάτιδων Δυνάμεων.

2. Η πρόσληψη και εκπαίδευση του προσωπικού αυτού ανάγεται στην εσωτερική δικαιοδοσία.

3. Η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού θα θέτει στη διάθεση των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών καταλόγους των εκπαιδευμένων προσώπων τους οποίους τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη δυνατόν να έχουν συντάξει και διαβιβάσει σ' αυτούς προς το σκοπό αυτόν.

4. Οι όροι που διέπουν την πρόσληψη του προσωπικού αυτού εκτός του εθνικού εδάφους θα υπόκεινται, σε κάθε περίπτωση, σε ειδικές συμφωνίες μεταξύ των ενδιαφερομένων Μερών.

Άρθρο 7

Σύνοδοι

Ο θεματοφύλακας του παρόντος Πρωτοκόλλου θα συγκαλεί Σύνοδο των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών μετά από αίτηση του ενός ή περισσοτέρων των παραπάνω Μερών και με την έγκριση της πλειοψηφίας αυτών των μερών προς το σκοπό της εξέτασης των γενικών προβλημάτων που αφορούν την εφαρμογή των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΤΡΑΥΜΑΤΙΕΣ, ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΝΑΥΑΓΟΙ

ΤΜΗΜΑ Ι
ΓΕΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 8

Ορολογία

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου:

(α) «τραυματίες» και «ασθενείς» σημαίνει πρόσωπα μάχιμα ή μη μάχιμα, τα οποία, λόγω τραύματος, ασθένειας ή άλλης σωματικής ή διανοητικής διαταραχής ή αναπηρίας, χρήζουν ιατρικής βοήθειας ή περίθαλψης και τα οποία απέχουν από κάθε εχθροπραξία. Οι όροι αυτοί επίσης καλύπτουν περιπτώσεις εγκυμοσύνης, νεογέννητα και άλλα πρόσωπα που μπορεί να χρειάζονται άμεση ιατρική βοήθεια ή περίθαλψη, όπως υπερήλικες και μέλλουσες μητέρες και τα οποία απέχουν από κάθε εχθροπραξία·

(β) «ναυαγοί» σημαίνει πρόσωπα, μάχιμα ή μη — μάχιμα, τα οποία βρίσκονται σε κίνδυνο στη θάλασσα ή σε άλλα ύδατα σαν αποτέλεσμα ατυχήματος που συνέβη σ' αυτούς ή στο σκάφος ή στο αεροσκάφος που τα μετέφερε και τα οποία απέχουν από οποιαδήποτε εχθροπραξία. Τα πρόσωπα αυτά, εφ' όσον συνεχίζουν να απέχουν από κάθε εχθροπραξία, συνεχίζουν να θεωρούνται ναυαγοί κατά τη διάρκεια της διάσωσής τους μέχρις ότου αποκτήσουν άλλο καθεστώς κάτω από τις Συμβάσεις του παρόντος Πρωτοκόλλου·

(γ) «υγειονομικό προσωπικό» σημαίνει πρόσωπα στα οποία έχουν ανατεθεί καθήκοντα από εμπόλεμο Μέρος αποκλειστικά ως προς τους σκοπούς που απαριθμούνται στην υποπαράγραφο (ε) ή ως προς τη διοίκηση υγειονομικών μεταφορών. Αυτά τα καθήκοντα δύναται να είναι ή μόνιμα ή προσωρινά. Ο όρος περιλαμβάνει:

(ι) υγειονομικό προσωπικό εμπολέμου Μέρους, μάχιμο ή μη — μάχιμο, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που περιγράφονται στην Πρώτη και Δεύτερη Σύμβαση και αυτών που έχουν αναλάβει καθήκοντα σε οργανισμούς πολιτικής άμυνας·

(ιι) υγειονομικό προσωπικό Εταιρειών Εθνικού Ερυθρού Σταυρού (Ερυθράς Ημισελήνου, Ερυθρού Λέοντος και Ηλιου) και άλλων εθνικών εθελοντικών εταιρειών βοηθείας δεόντως αναγνωρισμένων και εξουσιοδοτημένων από ένα εμπόλεμο Μέρος·

(ιιι) υγειονομικό προσωπικό υγειονομικών μονάδων ή υγειονομικών μεταφορών όπως περιγράφονται στο Άρθρο 9, παράγραφος 2·

(δ) «θρησκευτικό προσωπικό» σημαίνει μάχιμα ή μη—μάχιμα πρόσωπα, όπως ιερείς, τα οποία είναι αποκλειστικά απασχολημένα στο θρησκευτικό τους έργο και αποσπασμένα:

(ι) στις ένοπλες δυνάμεις ενός εμπολέμου Μέρους·

(ιι) σε υγειονομικές μονάδες ή υγειονομικές μεταφορές ενός εμπολέμου Μέρους·

(ιιι) σε υγειονομικές μονάδες ή υγειονομικές μεταφορές που περιγράφονται στα άρθρα 9, παράγραφος 2 ή

(ιν) σε οργανισμούς πολιτικής άμυνας ενός εμπόλεμου Μέρους.

Η απόσπαση θρησκευτικού προσωπικού μπορεί να είναι ή μόνιμη ή προσωρινή και οι σχετικές διατάξεις που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (κ) ισχύουν και γι' αυτούς·

(ε) «υγειονομικές μονάδες» σημαίνει εγκαταστάσεις και άλλες μονάδες, μάχιμες ή μη — μάχιμες, οργανωμένες για υγειονομικούς σκοπούς, δηλ. την έρευνα, περισυλλογή, μεταφορά, διάγνωση ή θεραπεία — περιλαμβανομένων πρώτων βοηθειών και θεραπείας — των τραυματιών, ασθενών και ναυαγών, ή για την πρόληψη ασθενειών. Ο όρος περιλαμβάνει, π.χ., νοσοκομεία και άλλες παρόμοιες μονάδες, κέντρα μεταγγίσεως αίματος, Κέντρα και ινστιτούτα προληπτικής ιατρικής, υγειονομικές αποθήκες και τα υγειονομικά και φαρμακευτικά αποθέματα αυτών των μονάδων. Οι ιατρικές μονάδες μπορεί να είναι σταθερές ή κινητές, μόνιμες ή προσωρινές·

(στ) «υγειονομικές μεταφορές» σημαίνει μεταφορές δια ξηράς, ύδατος ή αέρος τραυματιών, ασθενών, ναυαγών, υγειονομικού προσωπικού, θρησκευτικού προσωπικού, υγειονομικού εξοπλισμού ή υγειονομικών εφοδίων που προστατεύονται από τις Συμβάσεις και το Πρωτόκολλο·

(ζ) «υγειονομικά μεταφορικά μέσα» σημαίνει οποιαδήποτε μέσα μεταφορών, στρατιωτικά ή πολιτικά, μόνιμα ή προσωρινά, με αποκλειστική αποστολή τις υγειονομικές μεταφορές και υπό τον έλεγχο αρμόδιας αρχής ενός εμπολέμου Μέρους·

(η) «υγειονομικά οχήματα» σημαίνει οποιαδήποτε μεταφορικά μέσα δια ξηράς·

(θ) «υγειονομικά πλοία και σκάφη» σημαίνει οποιαδήποτε μεταφορικά μέσα δι ύδατος·

(ι) «υγειονομικά αεροσκάφη» σημαίνει οποιαδήποτε μεταφορικά μέσα δι' αέρος·

(κ) «μόνιμο υγειονομικό προσωπικό», «μόνιμες υγειονομικές μονάδες» και «μόνιμες υγειονομικές μεταφορές» σημαίνουν αποκλειστική αποστολή σε υγειονομικούς σκοπούς για απροσδιόριστο διάστημα. «Προσωρινό υγειονομικό προσωπικό», «προσωρινές υγειονομικές μονάδες» και «προσωρινές υγειονομικές μεταφορές» σημαίνουν αποκλειστική απασχόληση με υγειονομικούς σκοπούς για περιορισμένα διαστήματα κατά τη διάρκεια του συνόλου αυτών των διαστημάτων. Εκτός εαν άλλως ορίζεται, οι όροι «υγειονομικό προσωπικό», «υγειονομικές μονάδες» και «υγειονομικές μεταφορές» καλύπτουν και τις μόνιμες και τις προσωρινές κατηγορίες·

(λ) «διακριτικό έμβλημα» σημαίνει το διακριτικό έμβλημα του ερυθρού σταυρού, της ερυθράς ημισελήνου ή του ερυθρού λέοντος και ηλιου επί λευκής επιφανείας όταν χρησιμοποιείται για την προστασία υγειονομικών μονάδων και μεταφορών, ή υγειονομικού και θρησκευτικού προσωπικού, εξοπλισμού ή εφοδίων·

(μ) «διακριτικό σήμα» σημαίνει οποιοδήποτε σήμα ή μήνυμα που ορίζεται για την αναγνώριση αποκλειστικά υγειονομικών μονάδων ή μεταφορών στο Κεφάλαιο III του Παραρτήματος I του παρόντος πρωτοκόλλου.

Άρθρο 9

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν Μέρος, οι διατάξεις του οποίου σκοπόν έχουν να βελτιώσουν την τύχη των τραυματιών, ασθενών και ναυαγών, ισχύει για όλους αυτούς που πλήττονται από περίπτωση αναφερομένη στο άρθρο 1, χωρίς οποιαδήποτε δυσμενή διάκριση βασισμένη στη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τη θρησκεία ή την πίστη, τις πολιτικές ή άλλες «δοξασίες», την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, τον πλούτο, τη γέννηση ή άλλη κοινωνική θέση, ή πάνω σε οποιαδήποτε άλλα παρόμοια κριτήρια.

2. Οι σχετικές διατάξεις των Άρθρων 27 και 32 της Πρώτης Σύμβασης ισχύει για τις μόνιμες υγειονομικές μονάδες και μεταφορές (εκτός νοσοκομειακών πλοίων για τα οποία ισχύει το Άρθρο 25 της Δεύτερης Σύμβασης) και το προσωπικό τους που παρέχονται σε εμπόλεμο Μέρος για ανθρωπιστικούς λόγους:

(α) από ουδέτερο ή άλλο Κράτος που δεν είναι εμπόλεμο Μέρος,

(β) από αναγνωρισμένη και εξουσιοδοτημένη εταιρεία βοηθείας ενός τέτοιου Κράτους,

(γ) από αμερόληπτο διεθνή ανθρωπιστικό οργανισμό.

Άρθρο 10

Προστασία και περίθαλψη

1. Όλοι οι τραυματίες, ασθενείς και ναυαγοί, σε οποιοδήποτε Μέρος και αν ανήκουν τυγχάνουν σεβασμού και προστασίας.

2. Σε όλες τις περιστάσεις τυγχάνουν ανθρωπιστικής μεταχειρίσεως και λαμβάνουν, στον πληρέστερο δυνατό βαθμό και με τη μικρότερη δυνατή καθυστέρηση, την υγειονομική περίθαλψη και φροντίδα που απαιτεί η κατάστασή τους. Δε γίνεται διάκριση μεταξύ αυτών που να εδράζεται σε οποιουσδήποτε λόγους εκτός των υγειονομικών.

Άρθρο 11

Προστασία προσώπων

1. Η σωματική και διανοητική υγεία και ακεραιότητα των προσώπων που είναι υπό την εξουσία του αντίπαλου Μέρους ή που είναι υπό περιορισμό, κράτηση ή που άλλως έχουν στερηθεί της ελευθερίας τους σαν αποτέλεσμα περιπτώσεως αναφερομένης στο άρθρο 1 δεν πρέπει να τίθενται σε κίνδυνο από οποιαδήποτε αδικαιολόγητη πράξη ή παράλειψη. Επομένως, απαγορεύεται η υποβολή των προσώπων που περιγράφονται στο παρόν Άρθρο σε οιαδήποτε ιατρική διαδικασία η οποία δεν ενδείκνυται από την κατάσταση υγείας του εν λόγω προσώπου και η οποία δε συνάδει με τα γενικά αποδεδειγμένα ιατρικά πρότυπα τα οποία θα ίσχυαν κάτω από παρόμοιες ιατρικές περιστάσεις για πρόσωπα που είναι υπήκοοι του Μέρους που διεξάγει τη διαδικασία και τα οποία κατά κανένα τρόπο δεν έχουν στερηθεί της ελευθερίας τους.

2. Ειδικότερα απαγορεύεται να εκτελούνται επί αυτών των προσώπων, ακόμα και με τη συγκατάθεσή τους:

(α) σωματικοί ακρωτηριασμοί,

(β) ιατρικά και επιστημονικά πειράματα,

(γ) αφαίρεση ιστού ή οργάνων για μεταμόσχευση, εκτός εάν αυτές οι πράξεις δικαιολογούνται, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 1.

3. Εξαιρέσεις της απαγορεύσεως στην παράγραφο 2(γ) μπορούν να γίνουν μόνο στην περίπτωση αιμοδοσιών για μετάγγιση ή δωρεών δέρματος για μόσχευμα, εφ' όσον δίδονται εθελοντικά και χωρίς οποιονδήποτε καταναγκασμό ή παρότρυνση, και σε μια τέτοια περίπτωση μόνο για θεραπευτικούς σκοπούς, κάτω από συνθήκες σύμφωνες με γενικά αποδεδειγμένα ιατρικά πρότυπα και ελέγχους που προορίζονται για την ωφέλεια και του δότου και του λήπτου.

4. Οποιαδήποτε εσκεμμένη πράξη ή παράλειψη η οποία θέτει σε σοβαρό κίνδυνο τη σωματική ή διανοητική υγεία ή ακεραιότητα οποιουδήποτε προσώπου που είναι υπό την εξουσία ενός Μέρους, πλην αυτού από το οποίο εξαρτάται και το οποίον ή παραβιάζει οποιεσδήποτε από τις απαγορεύσεις στις παραγράφου 1 και 2 ή δε συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις της παραγράφου 3 αποτελεί σοβαρότατη παραβίαση του παρόντος Πρωτοκόλλου.

5. Τα πρόσωπα που περιγράφονται στην παράγραφο 1 έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν οποιαδήποτε χειρουργική επέμβαση. Σε περίπτωση άρνησης, το υγειονομικό προσωπικό πρέπει να προσπαθήσει να πάρει γραπτή δήλωση αυτής υπογεγραμμένη ή εγκεκριμένη από τον ασθενή.

6. Κάθε εμπόλεμο Μέρος τηρεί ιατρικό μητρώο για κάθε δωρεά αίματος για μετάγγιση ή δέρματος για μόσχευμα από πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αν αυτή η δωρεά έγινε με την ευθύνη του Μέρους αυτού. Επιπρόσθετα, κάθε εμπόλεμο Μέρος προσπαθεί να τηρεί μητρώο όλων των ιατρικών διαδικασιών που αναλαμβάνονται αναφορικά με οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίον ευρίσκεται υπό περιορισμό, κράτηση ή έχει καθ' οιονδήποτε τρόπο στερηθεί της ελευθερίας του σαν αποτέλεσμα περιπτώσεως αναφερομένης στο Άρθρο 1. Τα μητρώα αυτά είναι πάντοτε διαθέσιμα προς επιθεώρηση από την Προστάτιδα Δύναμη.

Άρθρο 12

Προστασία υγειονομικών μονάδων

1. Οι υγειονομικές μονάδες τυγχάνουν σεβασμού και προστασίας κατά πάντα χρόνο και δεν είναι αντικείμενο επιθέσεως.

2. Η παράγραφος 1 ισχύει για τις μη-μάχιμες υγειονομικές μονάδες εφ' όσον:

(α) ανήκουν σε ένα από τα εμπόλεμα Μέρη·

(β) είναι αναγνωρισμένες και εξουσιοδοτημένες από την αρμόδια αρχή ενός των εμπολέμων Μερών· ή

(γ) είναι εξουσιοδοτημένες σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου ή το άρθρο 27 της Πρώτης Σύμβασης.

3. Τα εμπόλεμα Μέρη προσκαλούνται να γνωστοποιούν το ένα προς το άλλο την τοποθεσία των σταθερών υγειονομικών τους μονάδων. Η απουσία μιας τέτοιας γνωστοποίησης δεν απαλλάσσει οποιοδήποτε από τα Μέρη από την υποχρέωση να συμμορφώνονται με τις διατάξεις της παραγράφου 1.

4. Σε καμιά περίσταση δεν πρέπει οι υγειονομικές μονάδες να χρησιμοποιούνται σε μια προσπάθεια προστασίας στρατιωτικών στόχων από επίθεση. Οποτεδήποτε είναι δυνατόν, τα εμπόλεμα Μέρη φροντίζουν ώστε οι υγειονομικές μονάδες να είναι έτσι εγκατεστημένες ώστε επιθέσεις εναντίον στρατιωτικών στόχων να μη θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλειά τους.

Άρθρο 13

Διακοπή προστασίας των μη-μάχιμων υγειονομικών μονάδων

1. Η προστασία την οποία δικαιούνται μη μάχιμες υγειονομικές μονάδες δεν παύει εκτός εάν χρησιμοποιούνται προς διάπραξη, εκτός της ανθρωπιστικής τους λειτουργίας, ενεργειών επιβλαβών στον εχθρό. Η προστασία πάντως μπορεί να παύσει μόνο αφού έχει γίνει ειδοποίηση με καθορισμό, οποτεδήποτε είναι αναγκαίο, μιας λογικής προθεσμίας. και αφού μια τέτοια ειδοποίηση δεν έχει ληφθεί υπόψη.

2. Τα παρακάτω δε θεωρούνται ως ενέργειες επιβλαβείς στον εχθρό:

(α) όταν το προσωπικό της μονάδας είναι εφοδιασμένο με ελαφρά ατομικά όπλα για αυτοπροστασία ή προστασία των τραυματιών και ασθενών υπό την ευθύνη τους·

(β) όταν η μονάδα φρουρείται από απόσπασμα ή από φρουρούς ή από συνοδεία·

(γ) όταν ελαφρά όπλα και πολεμοφόδια παρμένα από τους τραυματίες και τους ασθενείς αλλά που ακόμα δεν έχουν παραδοθεί στην αρμόδια υπηρεσία βρίσκονται στις μονάδες,

(δ) όταν μέλη των ενόπλων δυνάμεων ή άλλοι μάχιμοι βρίσκονται στη μονάδα για υγειονομικούς λόγους.

Άρθρο 14

Περιορισμοί στην επίταξη μη-μάχιμων υγειονομικών μονάδων.

1. Η Δύναμη Κατοχής έχει την υποχρέωση να εξασφαλίζει τη συνέχιση της εκπληρώσεως των υγειονομικών αναγκών του μη μάχιμου πληθυσμού σε κατεχόμενο έδαφος.

2. Η Δύναμη Κατοχής δεν πρέπει ως εκ τούτου να επιτάσσει μη μάχιμες υγειονομικές μονάδες, τον εξοπλισμό τους, το υλικό τους ή τις υπηρεσίες του προσωπικού τους εφ' όσον τα ανωτέρω είναι αναγκαία για την παροχή επαρκών υγειονομικών υπηρεσιών προς το μη μάχιμο πληθυσμό και για τη συνεχή ιατρική περίθαλψη οποιωνδήποτε τραυματιών ή ασθενών ήδη υπό θεραπείαν.

3. Εφ' όσον ο γενικός κανόνας στην παράγραφο 2 συνεχίσει να τηρείται η Δύναμη Κατοχής δύναται να επιτάσσει τα ανωτέρω μέσα κατά τους κατωτέρω ειδικούς όρους:

(α) τα μέσα να είναι αναγκαία για την επαρκή και άμεση υγειονομική περίθαλψη των τραυματισμένων και ασθενών μελών των ενόπλων δυνάμεων της Δύναμης Κατοχής ή αιχμαλώτων πολέμου·

(β) η επίταξη να συνεχίζεται μόνο ενώ υπάρχει τέτοια ανάγκη·

(γ) να γίνονται άμεσες διευθετήσεις ώστε να εξασφαλίζεται η συνέχιση της ικανοποιήσεως των ιατρικών αναγκών του μη-μάχιμου πληθυσμού όπως επίσης και των αναγκών οποιωνδήποτε τραυματιών ή ασθενών υπό θεραπεία οι οποίοι πλήττονται από την επίταξη.

Άρθρο 15

Προστασία μη-μάχιμου υγειονομικού και θρησκευτικού προσωπικού

1. Το μη-μάχιμο υγειονομικό προσωπικό τυγχάνει σεβασμού και προστασίας.

2. Εάν είναι αναγκαίο, παρέχεται κάθε διαθέσιμη βοήθεια στο μη-μάχιμο υγειονομικό προσωπικό σε μία περιοχή όπου οι μη-μάχιμες υγειονομικές υπηρεσίες έχουν διαταραχθεί λόγω πολεμικής δραστηριότητας.

3. Η Δύναμη Κατοχής παρέχει στο μη-μάχιμο υγειονομικό προσωπικό σε κατεχόμενα εδάφη κάθε συνδρομή για να καταστήσει δυνατή την εκτέλεση κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, των ανθρωπιστικών του καθηκόντων. Η Δύναμη Κατοχής δεν μπορεί να απαιτήσει από αυτό το προσωπικό να δώσει προτεραιότητα κατά την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων στην περίθαλψη οποιουδήποτε προσώπου παρά μόνο για ιατρικούς λόγους.

Δεν υποχρεούται να εκτελέσει καθήκοντα τα οποία δεν είναι σύμφωνα με την ανθρωπιστική του αποστολή.

4. Το μη-μάχιμο υγειονομικό προσωπικό έχει πρόσβαση σε οποιοδήποτε Μέρος όπου οι υπηρεσίες του είναι αναγκαίες σύμφωνα με τα μέτρα εποπτείας και ασφάλειας που το σχετικό εμπόλεμο μέρος μπορεί να θεωρήσει απαραίτητα.

5. Το μη-μάχιμο θρησκευτικό προσωπικό τυγχάνει σεβασμού και προστασίας. Οι διατάξεις των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου που αφορούν την προστασία και αναγνώριση του υγειονομικού προσωπικού ισχύουν εξίσου και για αυτά τα πρόσωπα.

Άρθρο 16

Γενική προστασία ιατρικών καθηκόντων

1. Σε καμία περίπτωση δεν τιμωρείται πρόσωπο για εκτέλεση ιατρικών δραστηριοτήτων συμφώνως προς την ιατρική ηθική άσχετα με το άτομο που επωφελείται από αυτές.

2. Άτομα τα οποία ασχολούνται με ιατρικές δραστηριότητες δεν υποχρεούνται να εκτελούν πράξεις ή να κάνουν εργασία αντίθετες προς τους κανόνες της ιατρικής ηθικής ή προς άλλους ιατρικούς κανόνες που σκοπόν έχουν την ωφέλεια των τραυματιών και ασθενών ή προς τις διατάξεις των συμβάσεων ή του παρόντος Πρωτοκόλλου, ή να στέχουν από την εκτέλεση πράξεων ή εργασίας που απαιτείται από αυτούς τους κανόνες ή τις διατάξεις.

3. Κανένα άτομο που απασχολείται σε ιατρικές δραστηριότητες δεν υποχρεούται να δίνει σε οποιονδήποτε που ανήκει ή σε αντίπαλο Μέρος, ή σε ίδιον Μέρος παρά μόνο όπως απαιτείται από τη νομοθεσία του τελευταίου Μέρους, οποιεσδήποτε πληροφορίες αναφορικά με τους τραυματίες και ασθενείς που είναι, ή που υπήρξαν, υπό την φροντίδα του, εάν αυτές οι πληροφορίες, κατά τη γνώμη του θα μπορούσαν να αποβούν επιβλαβείς για τους εν λόγω ασθενείς ή για τις οικογένειές τους.

Πάντως τηρούνται οι κανονισμοί για την υποχρεωτική γνωστοποίηση μεταδοτικών ασθενειών.

Άρθρο 17

Ο ρόλος του μη-μάχιμου πληθυσμού και των εταιρειών βοηθείας

1. Ο μη-μάχιμος πληθυσμός σέβεται τους τραυματίες, ασθενείς και ναυαγούς έστω και αν ανήκουν στο αντίπαλο Μέρος, και δεν βιαιοπραγεί επ' αυτών. Στο μη-μάχιμο πληθυσμό και στις εταιρείες βοηθείας, όπως Εθνικές Εταιρείες Ερυθρού Σταυρού (Ερυθράς Ημισελήνου, Ερυθρού Λέοντος και Ήλιου) επιτρέπεται ακόμα και με δική τους πρωτοβουλία, να συλλέγουν και να φροντίζουν τους τραυματίες, ασθενείς και ναυαγούς, ακόμα και σε περιοχές που είναι υπό εισβολή ή κατοχή. Κανείς δε θίγεται, διώκεται, καταδικάζεται ή τιμωρείται για τέτοιες ανθρωπιστικές πράξεις.

2. Τα εμπόλεμα Μέρη δύνανται να κάνουν έκκληση προς το μη-μάχιμο πληθυσμό και στις εταιρείες βοηθείας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 να περισυλλέξουν και να περιθάλψουν τους τραυματίες, ασθενείς και ναυαγούς και να ερευνήσουν για τους νεκρούς και να αναφέρουν τη θέση τους· παρέχουν και προστασία και τις αναγκαίες διευκολύνσεις σε αυτούς οι οποίοι ανταποκρίνονται σ' αυτή την έκκληση. Εάν το αντίπαλο Μέρος ανακτήσει ή επανακτήσει τον έλεγχο της περιοχής, το Μέρος αυτό παρέχει επίσης την ίδια προστασία και διευκολύνσεις για όσο διάστημα είναι αναγκαίες.

Άρθρο 18

Αναγνώριση

1. Κάθε εμπόλεμο Μέρος πρέπει να καταβάλλει προσπάθεια για να εξασφαλίζεται η δυνατότητα αναγνωρίσεως του υγειονομικού και θρησκευτικού προσωπικού και των υγειονομικών μονάδων και μεταφορικών μέσων.

2. Κάθε εμπόλεμο Μέρος επίσης καταβάλλει προσπάθεια για την υιοθέτηση και εφαρμογή μεθόδων και διαδικασιών που θα καταστήσουν δυνατή την αναγνώριση υγειονομικών μονάδων και μεταφορικών μέσων που χρησιμοποιούν το διακριτικό έμβλημα και τα διακριτικά σήματα.

3. Σε κατεχόμενο έδαφος και σε περιοχές όπου λαμβάνουν ή είναι πιθανόν να λάβουν χώρα εχθροπραξίες, το μη-μάχιμο υγειονομικό προσωπικό και το μη-μάχιμο θρησκευτικό προσωπικό θα πρέπει να είναι αναγνωρίσιμα από το διακριτικό έμβλημα και από ταυτότητα που να πιστοποιεί την ιδιότητά τους.

4. Με τη συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής, οι υγειονομικές μονάδες και τα μεταφορικά μέσα φέρουν το διακριτικό έμβλημα. Τα πλοία και σκάφη που αναφέρονται στο άρθρο 22 του παρόντος Πρωτοκόλλου φέρουν διακριτικά σύμφωνα με τις διατάξεις της δεύτερης Σύμβασης.

5. Παράλληλα με το διακριτικό έμβλημα, ένα εμπόλεμο Μέρος δύναται, όπως προβλέπεται στο κεφάλαιο III του παραρτήματος I του παρόντος Πρωτοκόλλου, να εξουσιοδοτεί τη χρήση των διακριτικών σημάτων για την αναγνώριση των υγειονομικών μονάδων και μεταφορικών μέσων. Εξαιρετικά στις ειδικές περιπτώσεις που καλύπτονται σε αυτό το κεφάλαιο, τα υγειονομικά μεταφορικά μέσα μπορούν να χρησιμοποιούν διακριτικά σήματα χωρίς να επιδεικνύουν το διακριτικό έμβλημα.

6. Η εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1 μέχρι 5 του παρόντος Άρθρου διέπεται από τα κεφάλαια I μέχρι III του παραρτήματος I του παρόντος Πρωτοκόλλου. Τα σήματα που καθορίζονται στο κεφάλαιο III του παραρτήματος για την αποκλειστική χρήση υγειονομικών μονάδων και μεταφορικών μέσων δε χρησιμοποιούνται παρά μόνο όπως προβλέπεται σ' αυτό, για οποιοδήποτε άλλο σκοπό, εκτός της αναγνώρισης των υγειονομικών μονάδων και μεταφορικών μέσων που ορίζονται σ' αυτό το Κεφάλαιο.

7. Το παρόν Άρθρο δεν εξουσιοδοτεί οποιαδήποτε ευρύτερη χρήση του διακριτικού εμβλήματος σε περίοδο ειρήνης από την οριζομένη στο άρθρο 44 της Πρώτης Σύμβασης.

8. Οι διατάξεις των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου σχετικά με την εποπτεία της χρήσης του διακριτικού εμβλήματος και την πρόληψη και καταστολή οποιασδήποτε κατάχρησης αυτού ισχύουν και για τα διακριτικά σήματα.

Άρθρο 19

Ουδέτερα και λοιπά μη εμπόλεμα Κράτη

Ουδέτερα και λοιπά Κράτη που δεν είναι εμπόλεμα Μέρη εφαρμόζουν τις σχετικές διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου για άτομα προστατευόμενα απ' αυτό το Μέρος και τα οποία δύνανται να γίνουν δεκτά ή να τεθούν υπό περιορισμό μέσα στο έδαφός τους, και για οποιουσδήποτε νεκρούς των εμπολέμων Μερών τους οποίους δυνατόν να βρουν.

Άρθρο 20

Απαγόρευση αντιποίνων

Απαγορεύονται αντίποινα ενάντιον των προσώπων ή αντικειμένων που προστατεύονται από το παρόν Μέρος.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 21

Υγειονομικά οχήματα

Τα υγειονομικά οχήματα θα τυγχάνουν σεβασμού και θα προστατεύονται κατά τον αυτό τρόπο όπως και οι κινητοί υγειονομικοί σχηματισμοί υπό τους όρους των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 22

Νοσοκομειακά πλοία και σκάφη διασώσεως του λιμενικού

1. Οι διατάξεις των Συμβάσεων αναφέρονται στα:

(α) σκάφη που περιγράφονται στα άρθρα 22, 24, 25 και 27 της δεύτερης Σύμβασης,

(β) στις σωστικές τους βάρκες και σε μικρά σκάφη,

(γ) στο προσωπικό και τα πληρώματά τους ως και

(δ) στους τραυματίες, ασθενείς και ναυαγούς πάνω σ' αυτά.

Οι παραπάνω διατάξεις θα εφαρμόζονται επίσης και για εκείνα τα σκάφη που μεταφέρουν αμάχους τραυματίες, ασθενείς και ναυαγούς, οι οποίοι δεν ανήκουν σε καμία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στο άρθρο 13 της δεύτερης Σύμβασης. Οι παραπάνω άμαχοι, όμως, δε θα υπόκεινται στη διακατοχή του εμπολέμου Μέρους του οποίου δεν είναι υπήκοοι, θα καλύπτονται από την Τέταρτη Σύμβαση και από το παρόν Πρωτόκολλο.

2. Η προστασία η παρεχόμενη από τις Συμβάσεις στα σκάφη που περιγράφονται στο άρθρο 25 της δεύτερης Σύμ-

βασης θα επεκτείνεται και στα νοσοκομειακά πλοία που διατίθενται για ανθρωπιστικούς σκοπούς σε Εμπόλεμο Μέρος.

(α) από το ουδέτερο ή άλλο Κράτος που δε συμμετέχει στις εχθροπραξίες, ή

(β) από μία αμερόληπτη διεθνή ανθρωπιστική οργάνωση υπό τον όρο ότι, και στη μία και στην άλλη περίπτωση, θα τηρούνται οι επιταγές που διαλαμβάνονται στο άρθρο αυτό.

3. Τα μικρά σκάφη που αναφέρονται στο άρθρο 27 της Δεύτερης Σύμβασης θα προστατεύονται ακόμη και αν δεν εχει γίνει η γνωστοποίηση που προβλέπεται στο παραπάνω άρθρο. Τα εμπόλεμα Μέρη όμως καλούνται να γνωστοποιήσουν το ένα στο άλλο λεπτομέρειες αυτών των σκαφών με σκοπό να διευκολύνουν την εξακρίβωση της ταυτότητας και την αναγνώρισή τους.

'Αρθρο 23

'Αλλα υγειονομικά πλοία και σκάφη

1. Υγειονομικά πλοία και σκάφη άλλα από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 22 του παρόντος Πρωτοκόλλου, και στο άρθρο 38 της δεύτερης Σύμβασης και ανεξάρτητα αν βρίσκονται στη θάλασσα ή σε άλλα ύδατα, θα τυγχάνουν σεβασμού και θα προστατεύονται κατά τον αυτόν τροπο όπως και οι κινητές υγειονομικές μονάδες υπό τους όρους των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου. Επειδή η προστασία αυτή μπορεί να αποδειχθεί τελεσφόρος μόνον εφ' όσον διακριβωθεί η ταυτότητά τους ή αναγνωρισθούν ως υγειονομικά πλοία ή σκάφη, τα πλοία αυτά θα πρέπει να φέρουν το διακριτικό έμβλημα και θα πρέπει κατά το δυνατό να συμμορφούνται με τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 43 της Δεύτερης Σύμβασης.

2. Τα πλοία και σκάφη που αναφέρονται στην παράγραφο 1 θα υπάγονται στο δίκαιο του πολέμου. Οποιοδήποτε πολεμικό σκάφος επιφανείας είναι σε θέση να επιβάλλει άμεσα την υπεροχή του, δύναται να διατάξει αυτά τα πλοία να σταματήσουν ή να τα διατάξει να απομακρυνθούν ή να τα εξαναγκάσει να ακολουθήσουν ορισμένη πορεία. Τα σκάφη αυτά θα πρέπει να υπακούουν σε κάθε τέτοια διαταγή. Τα πλοία και σκάφη αυτά δε θα πρέπει καθ' οιονδήποτε τρόπο να αποτραπούν της εκπληρώσεως της υγειονομικής τους αποστολής, εφ' όσον είναι απαραίτητα για την περίθαλψη τραυματιών, ασθενών και ναυαγών πάνω στο πλοίο.

3. Η προστασία που παρέχεται στην παράγραφο 1 θα παύει μόνο υπό τους όρους που διαλαμβάνονται στα άρθρα 34 και 35 της δεύτερης Σύμβασης. Σαφής άρνηση συμμόρφωσης προς τη διαταγή που δίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 θα θεωρείται ως πράξη επιβλαβής στον εχθρό κατά το άρθρο 34 της δεύτερης Σύμβασης.

4. Εμπόλεμο Μέρος δύναται να γνωστοποιεί στο αντίπαλο Μέρος εντός της πλέον συντόμου προθεσμίας προ του απόπλου, ονομασία, περιγραφή, αναμενόμενο χρόνο απόπλου, πορεία και υπολογιζόμενη ταχύτητα του υγειονομικού πλοίου ή σκάφους, συγκεκριμένα στην περίπτωση πλοίων μικτής χωρητικότητας άνω των 2.000 τόνων. Δύναται επίσης να παρέχει πληροφορίες οι οποίες θα αποσκοπούν στο να διευκολύνουν τη διαπίστωση της ταυτότητας και την αναγνώριση του πλοίου.

5. Οι διατάξεις του 'Αρθρου 37 της Δεύτερης Σύμβασης θα εφαρμόζονται στο υγειονομικό και θρησκευτικό προσωπικό των παραπάνω πλοίων και σκαφών.

6. Οι διατάξεις της Δεύτερης Σύμβασης θα εφαρμόζονται επί των τραυματιών, ασθενών και ναυαγών που ανήκουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στο άρθρο 13 της Δεύτερης Σύμβασης και στο 'Αρθρο 44 του παρόντος Πρωτοκόλλου, οι οποίοι ενδεχομένως να επιβαίνουν αυτών των σκαφών και πλοίων. Οι τραυματίες, ασθενείς και ναυαγοί άμαχοι οι οποίοι δεν ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στο 'Αρθρο 13 της Δεύτερης Σύμβασης δε θα περιέρχονται κατά θάλασσα στην εξουσία του εμπολέμου του οποίου δεν είναι υπήκοοι ούτε θα απομακρύνονται από αυτά τα πλοία ή σκάφη. Σε περίπτωση που περιέλθουν στην εξουσία του Εμπολέμου Μέρους του οποίου δεν τυγχάνουν υπήκοοι, θα καλύπτονται από την Τέταρτη Σύμβαση και από το παρόν Πρωτόκολλο.

'Αρθρο 24

Προστασία υγειονομικών αεροσκαφών

Τα υγειονομικά αεροσκάφη θα τυγχάνουν σεβασμού και θα προστατεύονται υπό τους όρους του παρόντος Μέρους.

'Αρθρο 25

Υγειονομικά αεροσκάφη σε περιοχές μη ελεγχόμενες από το αντίπαλο Μέρος

Εντός και υπεράνω ηπειρωτικών περιοχών φυσικώς ελεγχομένων από φίλιες δυνάμεις, ή εντός και υπεράνω θαλασσίων περιοχών μη φυσικώς ελεγχομένων από το αντίπαλο Μέρος, ο σεβασμός και η προστασία των υγειονομικών αεροσκαφών εμπολέμου Μέρους δεν εξαρτάται από οποιαδήποτε συμφωνία με το αντίπαλο Μέρος. Για μεγαλύτερη προστασία, όμως, εμπόλεμο Μέρος που χρησιμοποιεί υγειονομικά αεροσκάφη σ' αυτές τις περιοχές δύναται να γνωστοποιεί στο αντίπαλο Μέρος, όπως προβλέπεται στο 'Αρθρο 29, πότε συγκεκριμένα τα αεροσκάφη αυτά θα πραγματοποιούν πτήσεις που θα τα θέτουν εντός του βεληνεκούς οπλικών συστημάτων επιφανείας — αέρος του αντιπάλου Μέρους.

'Αρθρο 26

Υγειονομικά αεροσκάφη σε ζώνες επαφής ή παρόμοιες ζώνες

1. Εντός και υπεράνω εκείνων των περιοχών της ζώνης, επαφής οι οποίες φυσικά ελέγχονται από φίλιες δυνάμεις, ως εντός και υπεράνω εκείνων των περιοχών ο φυσικός έλεγχος των οποίων δεν έχει σαφώς καθιερωθεί, η προστασία των υγειονομικών αεροσκαφών δύναται να είναι πλήρως αποτελεσματική, μόνο μετά από προηγούμενη συμφωνία ανάμεσα στις αρμόδιες στρατιωτικές αρχές των εμπολέμων Μερών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29. Παρά το γεγονός ότι, μη υφισταμένης αυτής της συμφωνίας, τα υγειονομικά αεροσκάφη πετούν με ιδία ευθύνη, παρά ταύτα θα τυγχάνουν προστασίας μετά την αναγνώρισή τους ως υγειονομικών αεροσκαφών.

2. Ο όρος «ζώνη επαφής», υποδηλοί τη χερσαία περιοχή όπου οι εμπροσθοφυλακές των αντιπάλων δυνάμεων έρχονται σε επαφή η μία με την άλλη. Ειδικότερα η τοποθεσία όπου εκτίθενται απ' ευθείας στο πυρ εδάφους.

'Αρθρο 27

Υγειονομικά αεροσκάφη σε περιοχές ελεγχόμενες από το αντίπαλο Μέρος

1. Τα υγειονομικά αεροσκάφη εμπολέμου Μέρους θα συνεχίσουν να προστατεύονται κατά την υπέρπτηση χερσαίων θαλασσίων περιοχών φυσικώς ελεγχομένων από το αντίπαλο Μέρος, υπό τον όρο ότι έχει παρασχεθεί συγκατάθεση για τέτοιες πτήσεις από τις αρμόδιες αρχές του αντιπάλου Μέρους.

2. Υγειονομικό αεροσκάφος που υπερίπταται περιοχής φυσικώς ελεγχομένης από το αντίπαλο Μέρος άνευ ή κατά παρέκκλιση των όρων της συμφωνίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1, είτε λόγω λάθους κατά την πλοήγηση είτε λόγω επείγουσας κατάστασης η οποία θέτει σε κίνδυνο την προστασία της πτήσης, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια αναγνωρίσεώς του και θα γνωστοποιεί στο αντίπαλο Μέρος τις (επείγουσες) συνθήκες. Σε περίπτωση αναγνωρίσεως του υγειονομικού αεροσκάφους από το αντίπαλο Μέρος, το Μέρος αυτό θα καταβάλλει κάθε λογική προσπάθεια διαβίβασης διαταγής προσγειώσεως ή προσθαλασσώσεως, όπως προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1, ή θα πάρει άλλα μέτρα

διασφάλισης των συμφερόντων του: Και στις δύο περιπτώσεις θα παρέχει στο αεροσκάφος χρόνο συμμόρφωσης προς τη διαταγή του προτού προσφύγει σε επίθεση εναντίον του.

Άρθρο 28
Περιορισμοί λειτουργίας των υγειονομικών αεροσκαφών

1. Απαγορεύεται στα εμπόλεμα Μέρη να χρησιμοποιούν τα υγειονομικά αεροσκάφη τους με σκοπό να αποκτήσουν οποιοδήποτε στρατιωτικό πλεονέκτημα απέναντι στο αντίπαλο Μέρος. Η παρουσία υγειονομικών αεροσκαφών δε θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως απόπειρα να καταστούν οι στρατιωτικοί αντικειμενικοί στόχοι απρόσβλητοι από επίθεση.

2. Τα υγειονομικά αεροσκάφη δε θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη συλλογή ή διαβίβαση κατασκοπευτικών πληροφοριών και δε θα φέρουν εξοπλισμό που θα κατατείνει προς αυτόν το σκοπό. Απαγορεύεται να μεταφέρουν πρόσωπα ή φορτίο που δεν περιλαμβάνονται στους ορισμούς του άρθρου 8, υποπαράγραφος στ. Η μεταφορά επί του αεροσκάφους των προσωπικών αντικειμένων των επιβαινόντων ή εξοπλισμού που αποσκοπεί αποκλειστικά στο να διευκολύνει την πλοήγηση, την επικοινωνία ή την αναγνώριση δε θα πρέπει να θεωρηθεί ως απαγορευμένη.

3. Τα υγειονομικά αεροσκάφη δε θα μεταφέρουν οποιονδήποτε οπλισμό εκτός από ελαφρά όπλα και πυρομαχικά που λαμβάνονται από τους τραυματίες, ασθενείς και ναυαγούς σ' αυτά, τα οποία δεν έχουν ακόμη παραδοθεί στην αρμόδια υπηρεσία, καθώς και εκείνο τον ελαφρό ατομικό οπλισμό που είναι αναγκαίος προκειμένου το ιατρικό προσωπικό επί του αεροσκάφους να υπερασπισθεί το ίδιο καθώς και τους τραυματίες, ασθενείς και ναυαγούς με τη μέριμνα των οποίων είναι επιφορτισμένο.

4. Κατά την εκτέλεση των πτήσεων που αναφέρονται στα άρθρα 26 και 27, τα υγειονομικά αεροσκάφη δε θα χρησιμοποιούνται για την αναζήτηση των τραυματιών, ασθενών και ναυαγών, εκτός μετά από προηγούμενη συμφωνία με το αντίπαλο Μέρος.

Άρθρο 29
Γνωστοποιήσεις και συμφωνίες που αφορούν υγειονομικά αεροσκάφη

1. Οι γνωστοποιήσεις του άρθρου 25, ή οι αιτήσεις προηγούμενης έγκρισης των άρθρων 26, 27, 28 (παρ. 4), ή 31, θα αναφέρουν τον προτεινόμενο αριθμό των υγειονομικών αεροσκαφών, τα σχέδια πτήσης τους και τα μέσα αναγνώρισής τους, και θα υποδηλούν ότι κάθε πτήση θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 28.

2. Εμπόλεμο Μέρος, αποδέκτης της γνωστοποίησης που διαλαμβάνεται στο άρθρο 25, θα γνωρίζει αμέσως λήψη αυτής.

3. Εμπόλεμο Μέρος, αποδέκτης αιτήματος προηγούμενης συγκατάθεσης, σύμφωνα με τα άρθρα 26, 27, 28 (παράγραφος 4), ή 31, θα γνωστοποιεί στο αιτούν αντίπαλο Μέρος, το ταχύτερο δυνατό:

α) αν αποδέχεται το αίτημα· ή

β) αν απορρίπτει το αίτημα·

γ) λογικές εναλλακτικές προτάσεις στο αίτημα. Δύναται επίσης να προτείνει απαγόρευση ή περιορισμό άλλων πτήσεων στην περιοχή κατά τον παραπάνω χρόνο. Εάν το Μέρος που υπέβαλε το αίτημα αποδεχθεί τις εναλλακτικές λύσεις, θα γνωστοποιεί στο άλλο Μέρος την αποδοχή τους.

4. Τα Μέρη θα αναλάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι γνωστοποιήσεις και οι συμφωνίες θα γίνουν ταχέως.

5. Τα Μέρη θα πάρουν επίσης όλα τα αναγκαία μέτρα ταχείας διαβίβασης της ουσίας οποιωνδήποτε τέτοιων γνωστοποιήσεων και συμφωνιών στις ενδιαφερόμενες στρατιωτικές μονάδες και θα δώσουν οδηγίες στις μονάδες αυτές αναφορικά με τα μέσα αναγνώρισης που θα χρησιμοποιούν τα παραπάνω υγειονομικά αεροσκάφη.

Άρθρο 30
Προσγείωση και έλεγχος των υγειονομικών αεροσκαφών

1. Τα υγειονομικά αεροσκάφη που υπερίπτανται περιοχών φυσικώς ελεγχόμενων από το αντίπαλο Μέρος, ή υπεράνω περιοχών ο φυσικός έλεγχος των οποίων δεν έχει σαφώς καθιερωθεί, μπορούν να λάβουν διαταγή προσγειώσεως ή προσθαλασσώσεως, κατά περίπτωση, προκειμένου να επιτρέψουν έλεγχο, σύμφωνα με τις ακόλουθες παραγράφους. Τα υγειονομικά αεροσκάφη θα υπακούουν σε κάθε τέτοια διαταγή.

2. Σε περίπτωση προσγειώσεως ή προσθαλασσώσεως ενός τέτοιου αεροσκάφους, ανεξάρτητα εάν τούτο έλαβε διαταγή να προσγειωθεί ή να προσθαλασσωθεί ή για άλλους λόγους θα υπόκειται τούτο σε έλεγχο αποκλειστικά προς το σκοπό του προσδιορισμού των θεμάτων που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4. Οποιοσδήποτε τέτοιος έλεγχος θα πρέπει να αρχίζει χωρίς καθυστέρηση και θα διεξάγεται ταχέως. Το ενεργούν τον έλεγχο Μέρος δε θα απαιτεί την απομάκρυνση των τραυματιών και ασθενών από το αεροσκάφος εκτός εάν η απομάκρυνσή τους είναι αναγκαία για τον έλεγχο. Το Μέρος αυτό σε κάθε περίσταση θα διασφαλίζει ότι η κατάσταση των τραυματιών και των ασθενών δε θα επηρεάζεται δυσμενώς από τον έλεγχο ή την απομάκρυνση.

3. Εάν ο έλεγχος αποκαλύψει ότι το αεροσκάφος:

α) είναι υγειονομικό αεροσκάφος με την έννοια του άρθρου 8, υποπαράγραφος (J),

β) δεν παραβιάζει τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 28 και

γ) δεν έχει πραγματοποιήσει πτήση χωρίς ή κατά παράβαση προηγούμενης συμφωνίας, όπου υπάρχει τέτοια συμφωνία, τότε το αεροσκάφος αυτό και εκείνοι εκ των επιβαινόντων σ' αυτό που ανήκουν στο αντίπαλο Μέρος ή σε ουδέτερο ή άλλο Κράτος που δεν συμμετέχει στις εχθροπραξίες θα μπορούν να συνεχίσουν την πτήση χωρίς καθυστέρηση.

4. Εάν ο έλεγχος αποκαλύψει ότι το αεροσκάφος:

α) δεν είναι υγειονομικό αεροσκάφος κατά την έννοια του άρθρου 8 υποπαράγραφος J,

β) παραβιάζει του όρους που προβλέπονται στο άρθρο 28 ή,

γ) πραγματοποίησε πτήση χωρίς ή κατά παράβαση της προηγούμενης συμφωνίας, όπου απαιτείται μια τέτοια συμφωνία, τότε το αεροσκάφος αυτό δύναται να κατασχεθεί. Οι επιβαίνοντες σ' αυτό θα τύχουν μεταχείρισης σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου. Κάθε κατασχεθέν αεροσκάφος, το οποίο έχει χαρακτηρισθεί, ως μόνιμο υγειονομικό αεροσκάφος, δύναται να χρησιμοποιηθεί μετέπειτα μόνο ως υγειονομικό αεροσκάφος.

Άρθρο 31
Ουδέτερα ή άλλα Κράτη μη συμμετέχοντα στη σύγκρουση

1. Εκτός κατόπιν προηγούμενης συμφωνίας, τα υγειονομικά αεροσκάφη δε θα υπερίπτανται ή προσγειώνονται στο έδαφος ουδέτερου ή άλλου Κράτους που δε συμμετέχει στις εχθροπραξίες. Πάρα ταύτα, υφισταμένης μιας τέτοιας συμφωνίας θα τυγχάνουν σεβασμού κατά τη διάρκεια της πτήσης τους καθώς επίσης κατά τη διάρκεια οποιωνδήποτε επισκέψεών τους στην περιοχή. Θα υπακούουν όμως κάθε πρόσκληση προσγείωσης ή προσυδάτωσης κατά περίπτωση.

2. Σε περίπτωση που υγειονομικό αεροσκάφος, ελλείψει συμφωνίας, ή κατά παρέκκλιση των όρων συμφωνίας υπερίπταται περιοχής ουδετέρου ή άλλου Κράτους που δε συμμετέχει στις εχθροπραξίες, είτε λόγω σφάλματος κατά την πλοήγηση είτε λόγω επειγούσης καταστάσεως που έχει επί-

πτωση στην ασφάλεια της πτήσης, θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια γνωστοποίησης της πτήσης και αναγνώρισης του ιδίου. Ευθύς ως ένα τέτοιο υγειονομικό αεροσκάφος αναγνωρισθεί, το Κράτος αυτό θα καταβάλλει κάθε λογική προσπάθεια για παροχή διαταγής προσγείωσης ή προσυδάτωσης όπως αυτή αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 ή θα πάρει άλλα μέτρα κατοχύρωσης των συμφερόντων του και στη μία και στην άλλη περίπτωση θα παρέχει χρόνο συμμόρφωσης στο αεροσκάφος πριν καταφύγει σε επίθεση εναντίον του.

3. Εάν υγειονομικό αεροσκάφος, είτε λόγω συμφωνίας είτε λόγω των περιπτώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 προσγειώνεται ή προσυδατώνεται στην περιοχή ουδέτερου ή άλλου Κράτους που δε συμμετέχει στις εχθροπραξίες ανεξάρτητα αν έλαβε διαταγή να προσγειωθεί ή να προσυδατωθεί ή για άλλους λόγους, το αεροσκάφος αυτό θα υπόκειται σε έλεγχο με σκοπό να καθορισθεί αν πράγματι πρόκειται για υγειονομικό αεροσκάφος. Ο έλεγχος θα αρχίζει χωρίς καθυστέρηση και θα διεξάγεται τάχιστα. Το ενεργούν τον έλεγχο Μέρος δεν θα απαιτεί την απομάκρυνση των τραυματιών και ασθενών του Μέρους που χρησιμοποιεί το αεροσκάφος απ' αυτό, εκτός εάν η απομάκρυνσή τους είναι αναγκαία για τον έλεγχο. Το διενεργούν τον έλεγχο Μέρος θα διασφαλίζει σε κάθε περίπτωση ότι η κατάσταση των τραυματιών και ασθενών δε θα επηρεάζεται δυσμενώς από τον έλεγχο ή την απομάκρυνση. Εάν ο έλεγχος αποκαλύψει ότι το αεροσκάφος είναι πράγματι υγειονομικό αεροσκάφος, τότε θα επιτρέπεται στο αεροσκάφος και στους επιβαίνοντες σ' αυτό, εκτός εκείνων οι οποίοι πρέπει να κατακρατηθούν σύμφωνα με τους κανόνες του διεθνούς δικαίου, που εφαρμόζονται στην ένοπλη σύρραξη, να επαναλάβουν την πτήση τους και θα τους παρέχονται λογικές ευκολίες για τη συνέχιση της πτήσης. Εάν ο έλεγχος αποκαλύψει ότι το αεροσκάφος δεν είναι υγειονομικό αεροσκάφος, αυτό θα κατασχεθεί και οι επιβαίνοντες θα τύχουν μεταχείρισης σύμφωνα με την παράγραφο 4.

4. Οι τραυματίες, ασθενείς και ναυαγοί οι μη προσωρινά αποβιβαζόμενοι από ιατρικό αεροσκάφος με την έγκριση των τοπικών αρχών στο έδαφος ουδέτερου ή άλλου Κράτους που δε συμμετέχει στις εχθροπραξίες θα κατακρατούνται, εκτός εναντίας συμφωνίας μεταξύ αυτού του Κράτους και των εμπολέμων Μερών, απ' αυτό το ουδέτερο ή άλλο Κράτος, όπου το επιτάσσουν οι κανόνες του διεθνούς δικαίου που εφαρμόζονται στην ένοπλη σύγκρουση κατά τέτοιο τρόπο, ώστε τα παραπάνω άτομα να μη μπορούν πάλι να πάρουν μέρος στις εχθροπραξίες. Τα έξοδα της νοσοκομειακής περίθαλψης και του περιορισμού τους θα φέρει το Κράτος, στο οποίο ανήκουν τα παραπάνω πρόσωπα.

5. Ουδέτερα ή άλλα κράτη που δε συμμετέχουν στις εχθροπραξίες θα εφαρμόζουν οποιουσδήποτε όρους και περιορισμούς κατά τη διέλευση των υγειονομικών αεροσκαφών υπεράνω, ή κατά την προσγείωση αυτών στο έδαφός τους εξίσου έναντι όλων των εμπολέμων Μερών.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΝΕΚΡΟΙ

Άρθρο 32

Γενικές αρχές

Κατά την εφαρμογή του παρόντος μέρους οι δραστηριότητες των υψηλών συμβαλλομένων Μερών, των εμπολέμων Μερών και των διεθνών ανθρωπιστικών οργανισμών που αναφέρονται στις Συμβάσεις και στο παρόν Πρωτόκολλο θα υπαγορεύονται κυρίως από το δικαίωμα των οικογενειών να γνωρίζουν για την τύχη των συγγενών τους.

Άρθρο 33

Αγνοούμενοι

1. Μόλις το επιτρέψουν οι περιστάσεις, και το αργότερο από το πέρας των ενεργών εχθροπραξιών, κάθε εμπόλεμο Μέρος θα αναζητεί τα πρόσωπα τα οποία έχουν αναφερθεί ως αγνοούμενα από το αντίπαλο Μέρος. Το εμπόλεμο αυτό Μέρος θα διαβιβάζει όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν αυτά τα πρόσωπα προς τον σκοπό της διευκόλυνσης αυτών των αναζητήσεων.

2. Προς το σκοπό της διευκόλυνσης της συλλογής πληροφοριών σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, κάθε εμπόλεμο Μέρος, σχετικά με πρόσωπα που δε θα απολάμβανον περισσότερο ευνοϊκής μεταχείρισης υπό τους όρους των Συμβάσεων και του Παρόντος Πρωτοκόλλου

α) θα καταχωρεί τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο άρθρο 138 της Τέταρτης Σύμβασης αναφορικά μ' εκείνα τα πρόσωπα τα οποία έχουν κρατηθεί, φυλακισθεί ή άλλως έχουν περιέλθει σε αιχμαλωσία για περισσότερο από δύο (2) εβδομάδες σαν αποτέλεσμα εχθροπραξιών ή κατοχής ή απέθαναν κατά τη διάρκεια της κράτησης·

β) θα διευκολύνει, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, και αν παρίσταται ανάγκη, θα διεξάγει έρευνα για, και καταγραφή πληροφοριών αναφορικά με εκείνα, τα πρόσωπα, ήτοι αν απέθαναν υπό άλλας συνθήκας σαν αποτέλεσμα εχθροπραξιών κατοχής.

3. Πληροφορίες που αφορούν πρόσωπα τα οποία έχουν ανακοινωθεί ως αγνοούμενα σύμφωνα με την παράγραφο 1 καθώς και αιτήματα για παροχή τέτοιων πληροφοριών θα διαβιβάζονται είτε απ' ευθείας είτε μέσω της προστάτιδος δυνάμεως ή της Κεντρικής Υπηρεσίας Αναζητήσεων της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού ή των Εθνικών Εταιρειών Ερυθρού Σταυρού (Ερυθράς Ημισελήνου, Ερυθρού Λέοντος και Ήλιου). Σε περίπτωση που οι πληροφορίες δε μεταδίδονται μέσω της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού και της Κεντρικής της Υπηρεσίας Αναζητήσεων, κάθε εμπόλεμο Μέρος θα διασφαλίζει την παροχή των πληροφοριών αυτών και στην Κεντρική Υπηρεσία Αναζητήσεων.

4. Τα εμπόλεμα Μέρη θα επιδιώκουν συμφωνία για διακανονισμούς ομάδων έρευνας, διαπίστωσης ταυτότητας και περισυλλογής των νεκρών από το πεδίο της μάχης, περιλαμβανομένων διακανονισμών, εφ' όσον επιβάλλεται, για ομάδες που θα συνοδεύονται από προσωπικό του αντίπαλου Μέρους κατά την εκτέλεση αυτών των αποστολών σε περιοχές ελεγχόμενες από το αντίπαλο Μέρος. Το προσωπικό αυτών των ομάδων θα απολαμβάνει σεβασμού και προστασίας κατά την αποκλειστική επιτέλεση των καθηκόντων του.

Άρθρο 34

Σορός των νεκρών

1. Η σορός των προσώπων που απέθαναν για λόγους σχετικούς με την κατοχή ή κατά τη διάρκεια της κράτησης της απορρέουσας από την κατοχή ή από εχθροπραξίες, καθώς και εκείνων των προσώπων που δεν είναι υπήκοοι της χώρας στην οποία απέθαναν ως αποτέλεσμα των εχθροπραξιών, θα απολαμβάνει σεβασμού οι τάφοι όλων αυτών των προσώπων θα τυγχάνουν του σεβασμού συντήρησης και σήμανσης που προβλέπεται στο άρθρο 130 της Τέταρτης Σύμβασης, σε περίπτωση που τα λείψανα ή οι τάφοι τους δεν ετύγχανον ευνοϊκής μεταχείρισης υπό τους όρους των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Ευθύς, ως το επιτρέψουν οι περιστάσεις και οι σχέσεις ανάμεσα στα αντίπαλα Μέρη, τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη στα εδάφη των οποίων ευρίσκονται οι τάφοι και, κατά περίπτωση, άλλες τοποθεσίες της σορού των προσώπων που απέθαναν ως αποτέλεσμα εχθροπραξιών ή κατά τη διάρκεια κατοχής ή κατά την κράτηση, θα συνάπτουν συμφωνίες προς το σκοπό:

α) της διευκόλυνσης πρόσβασης στους τάφους από συγγενείς των νεκρών και από εκπροσώπους των επισήμων Υπηρεσιών Τηρήσεως Μητρώου Τάφων και διακανονισμού των πρακτικων τρόπων μιας τέτοιας πρόσβασης·

β) της προστασίας και συντηρήσεως αυτών των τάφων επί μονίμου βάσεως,

γ) της διευκόλυνσης της επιστροφής της σορού των νεκρών και των ατομικών τους αντικειμένων στη χώρα τους κατόπιν αιτήσεως αυτής ή εφ' όσον η χώρα αυτή αντιτίθεται κατόπιν αιτήσεως του πλησιεστέρου συγγενούς των.

3. Ελλείψει των συμφωνιών που προβλέπονται στην παράγραφο 2 (β ή γ) και σε περίπτωση που η χώρα καταγωγής αυτών των νεκρών δεν επιθυμεί να διευθετήσει με δαπάνη της τα της συντηρήσεως αυτών των τάφων, το υψηλό συμβαλλόμενο Μέρος, στο έδαφος του οποίου βρίσκονται οι τάφοι, μπορεί να προσφερθεί να διευκολύνει την επιστροφή της σορού των νεκρών στη χώρα καταγωγής τους. Σε περίπτωση μη αποδοχής μιας τέτοιας προσφοράς το υψηλό συμβαλλόμενο Μέρος δύναται, μετά την εκπνοή πενταετίας από την ημερομηνία της προσφοράς και μετά την προσήκουσα γνωστοποίηση στη χώρα καταγωγής τους, να υιοθετήσει τους διακανονισμούς που διατυπώνονται στη νομοθεσία του και που αφορούν τα νεκροταφεία και τους τάφους.

4. Σε υψηλό συμβαλλόμενο Μέρος, εις του οποίου το έδαφος ευρίσκονται οι τάφοι που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, επιτρέπεται η εκταφή των σορών μόνο:

α) σύμφωνα με τις παραγράφους 2 (γ) και 3, ή

β) στις περιπτώσεις όπου η εκταφή είναι θέμα επιβεβλημένης δημόσιας ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων και των περιπτώσεων ιατρικής και ερευνητικής ανάγκης, στην οποία περίπτωση το υψηλό συμβαλλόμενο Μέρος σέβεται τις σορούς κατά πάντα χρόνο και γνωστοποιεί στη χώρα καταγωγής την πρόθεσή της να προβεί σε εκταφή των σορών μαζί με λεπτομέρειες του προτιθέμενου χώρου επανενταφιασμού των.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΠΟΛΕΜΟΥ
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΜΑΧΙΜΩΝ ΚΑΙ ΑΙΧΜΑΛΩΤΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΜΗΜΑ Ι
ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΠΟΛΕΜΟΥ

Άρθρο 35
Βασικοί κανόνες

1. Σε κάθε ένοπλη ρήξη, το δικαίωμα των εμπολέμων μερών να επιλέγουν μεθόδους και μέσα πολέμου δεν είναι απεριόριστο.

2. Απαγορεύεται η χρήση όπλων, βλημάτων και υλικού και μεθόδων πολέμου τέτοιας φύσεως ώστε να προκαλούν περιττά τραύματα και μη απαραίτητο πόνο.

3. Απαγορεύεται η χρήση μεθόδων ή μέσων πολέμου που έχουν σκοπό, ή από τα οποία μπορεί κανείς να αναμένει, να προκαλέσουν ευρεία, μακροπρόθεσμη και δριμεία βλάβη στο φυσικό περιβάλλον.

Άρθρο 36
Νέα όπλα

Κατά τη μελέτη, ανάπτυξη, κτήση ή υιοθέτηση νέων όπλων, μέσων ή μεθόδων πολέμου, ένα υψηλό συμβαλλόμενο Μέρος έχει υποχρέωση να προσδιορίζει κατά πόσον η χρήση του θα απαγορευόταν, κάτω από μερικές ή όλες τις περιστάσεις από το παρόν Πρωτόκολλο ή από οποιονδήποτε άλλον κανόνα διεθνούς δικαίου που ισχύει για το υψηλό συμβαλλόμενο Μέρος.

Άρθρο 37
Απαγόρευση δόλου

Απαγορεύεται ο φόνος, τραυματισμός ή σύλληψη αντιπάλου δια προσφυγής σε δόλο. Ενέργειες οι οποίες προκαλούν την εμπιστοσύνη ενός αντιπάλου για να τον κάνουν να πιστέψει ότι δικαιούται προστασίας, ή ότι υποχρεούται να παράσχει προστασία σύμφωνα με τους κανόνες του διεθνούς δίκαιου που ισχύουν για τις ένοπλες ρήξεις, με πρόθεση να προδώσει αυτή την εμπιστοσύνη, αποτελούν δόλο. Οι ακόλουθες ενέργειες είναι παραδείγματα δόλου:

α) προσποίηση προθέσεως για διαπραγμάτευση υπό σημαία ανακωχής ή παραδόσεως·

β) προσποίηση ανικανότητος λόγω τραυμάτων ή ασθένειας·

γ) προσποίηση πολιτικού μη μάχιμου καθεστώτος· και

δ) προσποίηση προστατευομένου καθεστώτος δια της χρήσεως σημείων, εμβλημάτων ή στολών των Ηνωμένων Εθνών ή ουδετέρων ή άλλων Κρατών μη εμπολέμων.

2. Τεχνάσματα πολέμου δεν απαγορεύονται. Τέτοια τεχνάσματα είναι ενέργειες οι οποίες αποσκοπούν στην παραπλάνηση του αντιπάλου ή στην παρότρυνσή του σε απερίσκεπτες ενέργειες, οι οποίες όμως δεν παραβιάζουν κανένα κανόνα του διεθνούς δικαίου που εφαρμόζεται στις ένοπλες ρήξεις και οι οποίες δεν είναι δόλιες διότι δεν προκαλούν την εμπιστοσύνη του ενός αντιπάλου αναφορικά με την προστασία σύμφωνα με αυτό το δίκαιο.

Τα ακόλουθα είναι παραδείγματα τέτοιων τεχνασμάτων: η χρήση παραλλαγής, δολωμάτων, ψεύτικων επιχειρήσεων και αποπληροφόρησης.

Άρθρο 38
Αναγνωρισμένα εμβλήματα

1. Απαγορεύεται η μη σωστή χρήση του διακριτικού εμβλήματος του Ερυθρού Σταυρού, της Ερυθράς Ημισελήνου ή του Ερυθρού Λέοντος και Ήλιου ή άλλων εμβλημάτων σημείων και σημάτων που προβλέπονται από τις Συμβάσεις και από το παρόν Πρωτόκολλο. Επίσης απαγορεύεται η εσκεμμένη κακή χρήση σε μία ένοπλη σύγκρουση άλλων διεθνώς αναγνωρισμένων προστατευτικών εμβλημάτων, σημείων ή σημάτων, συμπεριλαμβανομένης και της σημαίας ανακωχής, και του προστατευτικού εμβλήματος της πολιτιστικής περιουσίας.

2. Απαγορεύεται η χρήση του διακριτικού εμβλήματος των Ηνωμένων Εθνών εκτός των περιπτώσεων που επιτρέπονται από αυτόν τον Οργανισμό.

Άρθρο 39
Εμβλήματα εθνικότητας

1. Απαγορεύεται η χρήση σε ένοπλη σύρραξη των σημαιών ή στρατιωτικών εμβλημάτων, διακριτικών ή στολών ουδετέρων ή άλλων Κρατών μη εμπολέμων.

2. Απαγορεύεται η χρήση των σημαιών ή στρατιωτικών εμβλημάτων, διακριτικών βαθμού ή στολών αντιπάλων Μερών κατά την ανάληψη επιθέσεων ή με σκοπό να προστατευθούν, ευνοηθούν ή εμποδισθούν στρατιωτικές επιχειρήσεις.

3. Τίποτα στο παρόν άρθρο ή στο άρθρο 37, παράγραφος 1 (δ), δεν επηρεάζει τους υπάρχοντες γενικά αναγνωρισμένους κανόνες διεθνούς δικαίου που ισχύουν για την κατασκοπεία ή για τη χρήση σημαιών κατά τη διεξαγωγή ένοπλης ρήξης κατά θάλασσα.

Άρθρο 40
Έλεος

Απαγορεύεται να δοθεί διαταγή να μην υπάρξουν επιζώντες, απαγορεύεται να απειληθεί ένας αντίπαλος με αυτό τον τρόπο ή να διεξάγονται εχθροπραξίες πάνω σ' αυτή τη βάση.

Άρθρο 41
Προφύλαξη εχθρού εκτός μάχης

1. Πρόσωπο που αναγνωρίζεται ή το οποίο θα πρέπει να αναγνωρίζεται κάτω από τις περιστάσεις ότι είναι εκτός μάχης δε γίνεται αντικείμενο επιθέσεως.

2. Ένα πρόσωπο είναι εκτός μάχης εάν:

α) ευρίσκεται υπό την εξουσία αντιπάλου Μέρους·

β) σαφώς εκφράσει πρόθεση να παραδοθεί· ή

γ) έχει χάσει τις αισθήσεις του ή άλλως καταστεί ανίκανο λόγω τραυμάτων ή ασθένειας και ως εκ τούτου είναι ανίκανο να υπερασπισθεί τον εαυτό του·

εφ' όσον σε οποιαδήποτε από αυτές τις περιπτώσεις απέχει από κάθε εχθρική ενέργεια ή δεν αποπειράται να αποδράσει.

3. Όταν άτομα δικαιούμενα προστασίας ως αιχμάλωτοι πολέμου έχουν περιέλθει στην εξουσία αντιπάλου Μέρους κάτω από ασυνήθεις συνθήκες μάχης οι οποίες εμποδίζουν την απομάκρυνσή τους, όπως προβλέπεται στο Μέρος ΙΙΙ, Τμήμα Ι, της Τρίτης Σύμβασης, αυτά απολύονται και λαμβάνονται όλες οι δυνατές προφυλάξεις που εγγυώνται την ασφάλειά τους.

Άρθρο 42
Επιβαίνοντες αεροσκαφών

1. Κανένα άτομο που κατέρχεται με αλεξίπτωτο από αεροσκάφος εν κινδύνω θε γίνεται αντικείμενο επιθέσεως κατά τη διάρκεια της καθόδου του.

2. Μόλις προσγειωθεί σε έδαφος που ελέγχεται από αντίπαλο Μέρος, άτομο που έχει κατέλθει με αλεξίπτωτο από αεροσκάφος σε κίνδυνο έχει την ευκαιρία να παραδοθεί προτού να γίνει αντικείμενο επιθέσεως, εκτός εάν είναι φανερό ότι αναλαμβάνει εχθρική ενέργεια.

3. Αερομεταφερόμενα στρατεύματα δεν προστατεύονται από το παρόν άρθρο.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΜΑΧΙΜΩΝ ΚΑΙ ΑΙΧΜΑΛΩΤΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ

Άρθρο 43
Ένοπλες δυνάμεις

1. Οι ένοπλες δυνάμεις ενός εμπολέμου Μέρους αποτελούνται από όλες τις οργανωμένες ένοπλες δυνάμεις, ομάδες ή μονάδες οι οποίες βρίσκονται κάτω από διοίκηση υπεύθυνη απέναντι σ' αυτό το Μέρος για τη διαγωγή των υφισταμένων της, έστω και αν αυτό το Μέρος αντιπροσωπεύεται από μια Κυβέρνηση ή Αρχή μη αναγνωρισμένη από το αντίπαλο Μέρος. Ένοπλες δυνάμεις αυτού του είδους υπόκεινται σε ένα εσωτερικό πειθαρχικό σύστημα το οποίο, μεταξύ άλλων, επιβάλλει συμμόρφωση προς τους κανόνες του διεθνούς δικαίου που ισχύουν για τις ένοπλες ρήξεις.

2. Μέλη των ενόπλων δυνάμεων ενός εμπολέμου Μέρους (εκτός του ιατρικού προσωπικού και των στρατιωτικών ιερέων που καλύπτονται από το άρθρο 33 της Τρίτης Σύμβασης) είναι μάχιμοι, δηλαδή έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν απ' ευθείας σε εχθροπραξίες.

3. Οποτεδήποτε ένα εμπόλεμο Μέρος ενσωματώνει μια παραστρατιωτική ή μία ένοπλη οργάνωση επιβολής νόμου εντός των ενόπλων δυνάμεών της πρέπει να γνωστοποιεί αυτό στα άλλα εμπόλεμα Μέρη.

Άρθρο 44
Μάχιμοι και αιχμάλωτοι πολέμου

1. Οποιοσδήποτε μάχιμος, όπως ορίζεται στο άρθρο 43, ο οποίος περιέρχεται στην εξουσία αντιπάλου Μέρους είναι αιχμάλωτος πολέμου.

2. Ενώ όλοι οι μάχιμοι υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τους κανόνες του διεθνούς δικαίου που ισχύουν για τις ένοπλες συρράξεις, παραβιάσεις αυτών των κανόνων δε στερούν ένα μάχιμο του δικαιώματός του να είναι μάχιμος ή, εάν περιέλθει στην εξουσία του άλλου Μέρους, του δικαιώματός του να είναι αιχμάλωτος πολέμου, εκτός των περιπτώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 3 και 4.

3. Προς το σκοπό της προώθησης της προστασίας του άμαχου πληθυσμού από τις συνέπειες των εχθροπραξιών, οι μάχιμοι υποχρεούνται να διακρίνονται από τον άμαχο πληθυσμό κατά την εμπλοκή τους σε μία επίθεση ή σε στρατιωτικές επιχειρήσεις προπαρασκευαστικές μιας επίθεσης. Αναγνωρίζοντας όμως ότι υπάρχουν περιστάσεις κατά τις ένοπλες επιθέσεις όπου, λόγω της φύσεως των εχθροπραξιών, ένας ένοπλος μάχιμος δε δύναται να διακριθεί ενός αμάχου, θα διατηρεί την ιδιότητά του ως μαχίμου, υπό τον όρο ότι σε τέτοιες περιστάσεις θα φέρει απροκάλυπτα τα όπλα:

α) κατά τη διάρκεια κάθε μιας στρατιωτικής εμπλοκής και

β) καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου που είναι ορατός στον αντίπαλο ενώ έχει εμπλακεί σε στρατιωτική ανάπτυξη προπαρασκευαστική της εξαπόλυσης επίθεσης στην οποία πρόκειται να συμμετάσχει. Ενέργειες οι οποίες συνάδουν με τους όρους της παραπάνω παραγράφου δε θα θεωρούνται ως δόλιες κατά την έννοια του άρθρου 37, παράγραφος 1 (γ).

4. Μάχιμος, ο οποίος περιέρχεται στη διακριτική εξουσία αντιπάλου Μέρους και ο οποίος ευρίσκεται σε αδυναμία τηρήσεως των προϋποθέσεων που διατυπώνονται στη δεύτερη πρόταση της παραγράφου 3, θα εκπίπτει του δικαιώματός του να θεωρείται ως αιχμάλωτος πολέμου, αλλά παρά ταύτα θα του παρέχεται προστασία ανάλογη με εκείνη που παρέχεται από κάθε άποψη στους αιχμαλώτους πολέμου από την Τρίτη Σύμβαση και από το παρόν Πρωτόκολλο. Η παραπάνω προστασία περιλαμβάνει και προστασία ανάλογη με εκείνη που παρέχεται στους αιχμαλώτους πολέμου από την Τρίτη Σύμβαση σε περίπτωση δίκης και καταδίκης του προσώπου αυτού για αδικήματα που διέπραξε.

5. Μάχιμος, ο οποίος περιέρχεται στην εξουσία αντιπάλου Μέρους και ο οποίος δεν έχει εμπλακεί σε επίθεση ή σε στρατιωτικές επιχειρήσεις προπαρασκευαστικές επίθεσης, δε θα εκπίπτει του δικαιώματός του να θεωρείται ως μάχιμος και ως αιχμάλωτος πολέμου λόγω των προηγούμενων δραστηριοτήτων του.

6. Το παρόν άρθρο δε θίγει το δικαίωμα οποιουδήποτε προσώπου να θεωρείται ως αιχμάλωτος πολέμου σύμφωνα με το άρθρο 4 της Τρίτης Σύμβασης.

7. Σκοπός του παρόντος άρθρου δεν είναι να αλλάξει τη γενικά αποδεκτή πρακτική των κρατών αναφορικά με την περιβολή των μαχίμων που είναι ενσωματωμένοι στους τακτικούς ένστολους στρατιωτικούς σχηματισμούς εμπολέμου Μέρους.

8. Πλην των κατηγοριών των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 13 της Πρώτης και Δεύτερης Σύμβασης, όλα τα μέλη των ενόπλων δυνάμεων εμπολέμου Μέρους, όπως καθορίζεται στο άρθρο 43 του παρόντος Πρωτοκόλλου, θα δικαιούνται προστασίας υπό τους όρους των Συμβάσεων αυτών, εάν είναι πληγωμένοι ή άρρωστοι ή, στην περίπτωση της δεύτερης Σύμβασης, ναυαγοί στην θάλασσα ή σε άλλα ύδατα.

Άρθρο 45
Προστασία των προσώπων που έχουν λάβει μέρος σε εχθροπραξίες

1. Πρόσωπο που συμμετέχει σε εχθροπραξίες και περιέρχεται στην εξουσία αντιπάλου Μέρους θα θεωρείται ως αιχμάλωτος πολέμου και ως εκ τούτου θα προστατεύεται από την Τρίτη Σύμβαση, εάν διεκδικεί την ιδιότητα του αιχμαλώτου πολέμου ή εάν εμφανίζεται ότι έχει το δικαίωμα να του αναγνωρισθεί η νομική θέση αιχμαλώτου πολέμου ή εάν το Μέρος, στο οποίο ανήκει το πρόσωπο, διεκδικεί για λογαριασμό του την παραπάνω νομική θέση κατόπιν γνωστοποιήσεως στη διακάτοχο δύναμη ή στην προστάτιδα δύναμη. Σε περίπτωση που αναφύεται αμφιβολία κατά πόσο το πρόσωπο αυτό δικαιούται να υπαχθεί στο νομικό καθεστώς αιχμαλώτου πολέμου θα συνεχίσει να απολαμβάνει αυτό το καθεστώς και συνεπώς της προστασίας του από την Τρίτη Σύμβαση και το παρόν Πρωτόκολλο μέχρι να υπάρξει διακανονισμός του καθεστώτος του ως αιχμαλώτου πολέμου από το αρμόδιο δικαστήριο.

2. Εάν το πρόσωπο που έχει περιέλθει στην εξουσία αντιπάλου Μέρους δεν κρατείται ως αιχμάλωτος πολέμου και πρόκειται να δικασθεί από το Μέρος αυτό για αδίκημα που προκύπτει από τις εχθροπραξίες, θα δικαιούται να διεκδικήσει το δικαίωμα χαρακτηρισμού του ως αιχμαλώτου πολέμου ενώπιον δικαστηρίου και να προκαλέσει δικαστική απόφαση αναγνωρίσεως της ιδιότητάς του ως αιχμαλώτου πολέμου. Όπου είναι δυνατό σύμφωνα με την εφαρμοστέα διαδικασία η αναγνώριση αυτή της ιδιότητος του ως αιχμαλώτου πολέμου

θα πρέπει να επισυμβεί πριν από την εκδίκαση του αδικήματος. Εκπρόσωποι της προστάτιδος δυνάμεως δικαιούνται να παραστούν στη διαδικασία δικαστικής αναγνώρισης της ιδιότητας προσώπου ως αιχμαλώτου πολέμου εκτός σε εξαιρετικές περιπτώσεις εάν η διαδικασία διεξάγεται κεκλεισμένων των θυρών για λόγους κρατικής ασφάλειας. Στην περίπτωση αυτή η διακάτοχος δύναμη θα ειδοποιεί ανάλογα την προστάτιδα δύναμη.

3. Πρόσωπο, το οποίο συμμετέχει στις εχθροπραξίες και το οποίο δε δικαιούται του νομικού καθεστώτος αιχμαλώτου πολέμου και το οποίο δεν απολαμβάνει τα οφελήματα της πλέον ευνοϊκής μεταχείρισης σύμφωνα με την Τέταρτη Σύμβαση, θα δικαιούται της προστασίας κατά πάντα χρόνο του άρθρου 75 του παρόντος Πρωτοκόλλου. Το παραπάνω πρόσωπο θα δικαιούται επίσης επικοινωνίας υπό τους όρους της Σύμβασης αυτής κατά παρέκκλιση του άρθρου 5 της Τέταρτης Σύμβασης στην κατεχόμενη περιοχή, εκτός εάν κρατείται ως κατάσκοπος πολέμου.

Άρθρο 46
Κατάσκοποι

1. Με την επιφύλαξη οποιασδήποτε άλλης διάταξης των Συμβάσεων ή του παρόντος Πρωτοκόλλου, μέλος των ενόπλων δυνάμεων εμπολέμου Μέρους που περιέρχεται στην εξουσία αντιπάλου Μέρους ενώ ενεργεί κατασκοπεία εναντίον του δεν θα έχει το δικαίωμα αναγνωρίσεώς του ως αιχμαλώτου πολέμου και θα δύναται να τύχει της μεταχείρισης κατασκόπου.

2. Μέλος των ενόπλων δυνάμεων εμπολέμου Μέρους, το οποίο για λογαριασμό του Μέρους αυτού και στο έδαφος που ελέγχεται από το αντίπαλο Μέρος συλλέγει ή αποπειράται να συλλέξει πληροφορίες, δε θα θεωρείται ότι ενέχεται σε πράξεις κατασκοπείας εάν κατά την τέλεση των πράξεων αυτών έφερε τη στολή των ενόπλων δυνάμεών του.

3. Μέλος των ενόπλων δυνάμεων εμπολέμου Μέρους, το οποίο είναι κάτοικος περιοχής κατεχόμενης από το αντίπαλο μέρος και το οποίο, για λογαριασμό του Μέρους στο οποίο ανήκει, συλλέγει ή αποπειράται να συλλέξει πληροφορίες στρατιωτικής αξίας εντός της περιοχής αυτής, δε θα θεωρείται ότι ενεργεί κατασκοπεία εκτός εάν πράττει τούτο κρυφίως, εσκεμμένως και υπό ψευδείς προφάσεις. Επί πλέον ο κάτοικος αυτός δε θα απολέσει το δικαίωμα της αναγνωρίσεώς του ως αιχμαλώτου πολέμου και δε θα δύναται να τύχει μεταχείρισης κατασκόπου πλην της περιπτώσεως της συλλήψεώς του ενώ διενεργεί κατασκοπεία.

4. Μέλος των ενόπλων δυνάμεων Εμπολέμου Μέρους, το οποίο δεν είναι κάτοικος περιοχής κατεχόμενης από το αντίπαλο Μέρος και το οποίο διενεργεί κατασκοπεία στην περιοχή αυτή, θα διατηρεί το δικαίωμα αναγνωρίσεώς του ως αιχμαλώτου πολέμου και δε θα δύναται να τύχει της μεταχειρίσεως κατασκόπου, εκτός εάν συλληφθεί πριν να επανέλθει στις ένοπλες δυνάμεις στις οποίες ανήκει.

Άρθρο 47
Μισθοφόροι

1. Ο μισθοφόρος δε θα απολαμβάνει του δικαιώματος του μαχίμου ή του αιχμαλώτου πολέμου.

2. Ως μισθοφόρος νοείται οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο:

α) ειδικά στρατολογείται στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό με σκοπό να πολεμήσει σε μία ένοπλη σύρραξη·

β) λαμβάνει πράγματι ενεργό μέρος στις εχθροπραξίες·

γ) παρακινείται να συμμετάσχει στις εχθροπραξίες ουσιαστικά από την επιθυμία αποκομίσεως προσωπικού κέρδους και στο οποίο παρέχεται η υπόσχεση από ή δια λογαριασμό εμπολέμου Μέρους υλικής ανταμοιβής, η οποία ουσιαστικά υπερβαίνει εκείνη, την οποία έχει υποσχεθεί ή καταβάλλει το παραπάνω Μέρος σε μαχίμους παρόμοιου βαθμού και καθηκόντων στις ένοπλες δυνάμεις του Μέρους αυτού·

δ) δεν είναι υπήκοος ούτε του εμπολέμου Μέρους ούτε κάτοικος περιοχής ελεγχόμενης από το εμπόλεμο Μέρος·

ε) δεν είναι μέλος των ενόπλων δυνάμεων εμπολέμου Μέρους και δεν έχει αποσταλεί από Κράτος το οποίο δεν είναι εμπόλεμο Μέρος σε διατεταγμένη αποστολή ως μέλος των ενόπλων δυνάμεών του.

ΜΕΡΟΣ IV
ΑΜΑΧΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
ΤΜΗΜΑ Ι
ΓΕΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΤΩΝ ΕΧΘΡΟΠΡΑΞΙΩΝ

Κεφάλαιο Ι
ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 48
Βασικοί κανόνες

Προς το σκοπό της διασφάλισης σεβασμού και προστασίας του άμαχου πληθυσμού και των αστικών στόχων τα εμπόλεμα Μέρη θα κάνουν πάντοτε διάκριση μεταξύ αμάχου πληθυσμού και μαχίμων και μεταξύ αστικών στόχων και στρατιωτικών τοιούτων και ανάλογα θα κατευθύνουν τις πολεμικές τους επιχειρήσεις μόνο κατά στρατιωτικών στόχων.

Άρθρο 49
Ορισμός των επιθέσεων και πεδίο εφαρμογής

1. Ο όρος «επιθέσεις» υποδηλοί πράξεις βίας κατά του εχθρού είτε επιθετικές είτε αμυντικές.

2. Οι διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου αναφορικά με τις επιθέσεις θα εφαρμόζονται επί όλων των επιθέσεων σε όποια περιοχή και αν διεξάγονται, περιλαμβανομένης της εθνικής περιοχής που ανήκει σε εμπόλεμο Μέρος αλλά που βρίσκεται κάτω από την επικυριαρχία και έλεγχο αντιπάλου Μέρους.

3. Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος εφαρμόζονται σε κάθε πόλεμο κατά ξηρά, θάλασσα ή αέρα που θα μπορούσε να έχει άμεση επίπτωση στον άμαχο πληθυσμό, ιδιώτες ή χερσαίους αστικούς στόχους. Θα εφαρμόζονται επίσης αναφορικά με όλες τις επιθέσεις που γίνονται από τη θάλασσα ή τον αέρα εναντίον αντικειμενικών στόχων στο έδαφος, αλλά οι οποίες δε θίγουν άλλως τους κανόνες του διεθνούς δικαίου τους εφαρμοζόμενους σε ένοπλες συγκρούσεις στη θάλασσα ή στον αέρα.

4. Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος είναι συμπληρωματικές των κανόνων που αναφέρονται στην ανθρωπιστική προστασία τη διατυπούμενη στην Τέταρτη Σύμβαση, ειδικά στο Μέρος ΙΙ, και σε άλλες διεθνείς Συμφωνίες δεσμευτικές για τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, καθώς και σε άλλους κανόνες διεθνούς Δικαίου που αναφέρονται στην προστασία του αμάχου πληθυσμού και αστικών αντικειμένων στην ξηρά, θάλασσα ή τον αέρα από τις συνέπειες των εχθροπραξιών.

Κεφάλαιο ΙΙ
ΙΔΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΑΜΑΧΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Άρθρο 50
Ορισμός των ιδιωτών και του αμάχου πληθυσμού.

1. Ως ιδιώτης νοείται κάθε πρόσωπο που δεν ανήκει σε μία από τις κατηγορίες των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 4Α (1), (2), (3) και (6) της Τρίτης Σύμβασης και στο άρθρο 43 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Σε περίπτωση που ανακύψει αμφιβολία για το αν ένα άτομο είναι ιδιώτης, το πρόσωπο αυτό θα θεωρείται ότι είναι ιδιώτης.

2. Ο άμαχος πληθυσμός περιλαμβάνει όλα τα πρόσωπα που είναι ιδιώτες.

3. Η παρουσία μέσα στον άμαχο πληθυσμό ατόμων τα οποία δεν υπάγονται στον ορισμό των ιδιωτών δεν αφαιρούν από τον πληθυσμό τον άμαχο χαρακτήρα του.

Άρθρο 51
Προστασία του άμαχου πληθυσμού

1. Ο άμαχος πληθυσμός και οι μεμονωμένοι ιδιώτες απολαύουν γενικής προστασίας από κινδύνους που προέρχονται εκ στρατιωτικών επιχειρήσεων. Για την πραγματοποίηση αυτής της προστασίας, οι ακόλουθοι κανόνες οι οποίοι είναι συμπληρωματικοί άλλων ισχυόντων κανόνων του διεθνούς δικαίου τηρούνται σε όλες τις περιστάσεις.

2. Ο άμαχος πληθυσμός αυτός καθεαυτός, όπως επίσης και μεμονωμένοι ιδιώτες, θα δύνανται να γίνουν αντικείμενο επιθέσεως. Πράξεις ή απειλές βίας, ο πρωταρχικός σκοπός των οποίων είναι η εξάπλωση του τρόμου ανάμεσα στον άμαχο πληθυσμό, απαγορεύονται.

3. Οι ιδιώτες απολαύουν της προστασίας που τους παρέχεται από το παρόν Τμήμα, εκτός εάν και για όσο διάστημα συμμετέχουν αμέσως σε εχθροπραξίες.

4. Επιθέσεις, άνευ διακρίσεως, απαγορεύονται. Επιθέσεις, άνευ διακρίσεως, είναι:

α) αυτές, που δεν κατευθύνονται σε ειδικό στρατιωτικό στόχο·

β) αυτές, οι οποίες χρησιμοποιούν μία μέθοδο ή μέσον μάχης που δε δύναται να κατευθύνεται σε συγκεκριμένο στρατιωτικό στόχο· ή

γ) αυτές οι οποίες χρησιμοποιούν μέθοδο ή μέσο μάχης, τα αποτελέσματα της οποίας δεν μπορεί να είναι περιορισμένα, όπως απαιτείται από το παρόν Πρωτόκολλο·
και κατά συνέπεια, σε καθεμία από αυτές τις περιπτώσεις, είναι τέτοιας φύσεως ώστε να πλήττουν στρατιωτικούς στόχους και ιδιώτες ή αστικούς στόχους χωρίς διάκριση.

5. Μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι τύποι επιθέσεων πρέπει να θεωρούνται ως άνευ διακρίσεως:

α) επίθεση δια βομβαρδισμού με οποιεσδήποτε μεθόδους ή μέσα, η οποία εκλαμβάνει ως ενιαίο στρατιωτικό στόχο έναν αριθμό σαφώς κεχωρισμένων και διαφορετικών στρατιωτικών στόχων ευρισκομένων σε πόλη, κωμόπολη, χωριό ή άλλη περιοχή που να περιλαμβάνει παρόμοια συγκέντρωση ιδιωτών ή αστικών στόχων· και

β) επίθεση, η οποία δύναται να αναμένεται να προκαλέσει απώλειες και τραυματισμούς ανάμεσα στους ιδιώτες, ως παρεπόμενον αυτής ζημίες σε αστικούς στόχους ή ένα συνδυασμό αυτών, τα οποία θα ήσαν υπερβολικά σε σχέση με το συγκεκριμένο και άμεσο στρατιωτικό πλεονέκτημα που ανεμένετο.

6. Επιθέσεις εναντίον του αμάχου πληθυσμού ή ιδιωτών υπό τύπον αντιποίνων απαγορεύονται.

7. Η παρουσία ή κινήσεις του αμάχου πληθυσμού ή μεμονωμένων ιδιωτών δεν δύναται να χρησιμοποιείται για την απαλλαγή ορισμένων σημείων ή περιοχών από στρατιωτικές επιχειρήσεις, ειδικά σε προσπάθειες για προστασία στρατιωτικών στόχων από επιθέσεις ή για προστασία, εύνοια ή παρακώλυση στρατιωτικών επιχειρήσεων. Τα εμπόλεμα Μέρη δεν κατευθύνουν την κίνηση του αμάχου πληθυσμού ή μεμονωμένων ιδιωτών προσπαθώντας να προστατεύσουν στρατιωτικούς στόχους από επιθέσεις ή να προστατεύσουν στρατιωτικές επιχειρήσεις.

8. Οποιαδήποτε παραβίαση αυτών των απαγορεύσεων δεν απαλλάσσει τα εμπόλεμα Μέρη από τις νομικές υποχρεώσεις τους αναφορικά με τον άμαχο πληθυσμό και ιδιώτες, συμπεριλαμβανομένης της υποχρεώσεως προς λήψη προφυλακτικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 57.

Κεφάλαιο ΙΙΙ
ΑΣΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Άρθρο 52
Γενική προστασία αστικών στόχων

1. Οι αστικοί στόχοι δε γίνονται αντικείμενο επίθεσης ή αντιποίνων. Οι αστικοί στόχοι είναι όλοι οι στόχοι που δεν είναι στρατιωτικοί αντικειμενικοί στόχοι, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.

2. Οι επιθέσεις πρέπει να περιορίζονται αυστηρά σε στρατιωτικούς στόχους. Όσον αφορά στους αστικούς στόχους, οι στρατιωτικοί αντικειμενικοί σκοποί περιορίζονται σ' αυτούς τους στόχους, οι οποίοι από τη φύση τους, τοποθεσία, σκοπό, ή χρήση συμβάλλουν αποτελεσματικά στην στρατιωτική δράση και των οποίων η ολική ή μερική καταστροφή, κατάληψη ή εξουδετέρωση, στις περιστάσεις που επικρατούν κατά τον χρόνο, προσφέρει ένα συγκεκριμένο στρατιωτικό πλεονέκτημα.

3. Σε περίπτωση αμφιβολίας κατά πόσον ένας στόχος ο οποίος είναι κανονικά αφιερωμένος σε μη στρατιωτικούς σκοπούς, όπως χώρος λατρείας, οικία ή άλλη κατοικία ή σχολείο, χρησιμοποιείται για να συμβάλλει αποτελεσματικά στην στρατιωτική δράση, θεωρείται ότι δεν χρησιμοποιείται μ' αυτόν τον τρόπο.

Άρθρο 53
Προστασία πολιτιστικών στόχων και χώρων λατρείας

Με επιφύλαξη των διατάξεων της Σύμβασης της Χάγης για την Προστασία της Πολιτιστικής Περιουσίας σε περίπτωση ένοπλου ρήξης της 14ης Μαΐου 1954 και άλλων σχετικών διεθνών οργάνων, απαγορεύεται:

α) η εκτέλεση οποιωνδήποτε εχθρικών πράξεων που θα κατευθύνονται εναντίον ιστορικών μνημείων, έργων τέχνης ή χώρων λατρείας τα οποία αποτελούν την πολιτιστική η πνευματική κληρονομία των λαών·

β) η χρησιμοποίηση αυτών των στόχων για την υποστήριξη της στρατιωτικής προσπάθειας·

γ) η χρησιμοποίηση αυτών των στόχων σαν αντικείμενο αντιποίνων.

Άρθρο 54
Προστασία στόχων απαραίτητων στην επιβίωση του άμαχου πληθυσμού

1. Απαγορεύεται η λιμοκτονία των ιδιωτών σαν μέθοδος πολέμου.

2. Απαγορεύεται η επίθεση, καταστροφή, απομάκρυνση ή αχρήστευση αστικών αντικειμένων απαραίτητων στην επιβίωση του άμαχου πληθυσμού, όπως τρόφιμα, αγροτικές περιοχές για την παραγωγή τροφίμων, εσοδείες, ζώα, εγκαταστάσεις και παροχές πόσιμου νερού και αρδευτικά έργα, με τον ειδικό σκοπό της στερήσεως αυτών για την θρεπτική τους αξία από τον άμαχο πληθυσμό ή το αντίπαλο Μέρος, οποιοδήποτε και αν είναι το κίνητρο είτε είναι αυτό η εκδίωξη των ιδιωτών δια της λιμοκτονίας, ή απομάκρυνσή τους, ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο.

3. Οι απαγορεύσεις στην παράγραφο 2 δεν εφαρμόζονται σε αυτούς τους στόχους οι οποίοι καλύπτονται από αυτήν και οι οποίοι χρησιμοποιούνται από το αντίπαλο Μέρος:

α) ως τροφή αποκλειστικά για τα μέλη των ενόπλων του δυνάμεων, ή

β) αν όχι σαν τροφή, τότε για άμεση υποστήριξη στρατιωτικής δράσεως, εφ' όσον όμως σε καμία περίπτωση δε θα αναλαμβάνονται ενέργειες εναντίον αυτών των στόχων οι οποίες δυνατόν να αναμένεται ότι θα αφήσουν τον άμαχο πληθυσμό με ανεπαρκή τρόφιμα ή νερό σε σημείο που να προκαλέσουν την λιμοκτονία του ή να εξαναγκάσουν αυτόν σε μετακίνηση.

4. Οι στόχοι αυτοί δεν θα γίνονται αντικείμενο αντιποίνων.

5. Σε αναγνώριση των ζωτικών αναγκών οποιουδήποτε εμπολέμου Μέρους για την άμυνα του εθνικού εδάφους του εναντίον εισβολής, δύνανται να γίνονται παρεκκλίσεις από τις απαγορεύσεις που περιέχονται στην παράγραφο 2 από ένα εμπόλεμο Μέρος εντός αυτού του εδάφους υπό τον έλεγχό του όπου είναι αναγκαίο από επιτακτική στρατιωτική ανάγκη.

Άρθρο 55
Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος

1. Κατά τη διεξαγωγή πολέμου θα λαμβάνεται φροντίδα, ώστε να προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από εκτεταμένες, μακροπρόθεσμες και σοβαρές ζημιές. Η προστασία αυτή περιλαμβάνει απαγόρευση της χρήσεως μεθόδων ή μέσων διεξαγωγής πολέμου τα οποία προορίζονται ή δυνατό να αναμένονται να προκαλέσουν τέτοιες ζημιές στο φυσικό περιβάλλον και μ' αυτόν τον τρόπο να βλάψουν την υγεία ή την επιβίωση του πληθυσμού.

2. Απαγορεύονται επιθέσεις εναντίον του φυσικού περιβάλλοντος υπό μορφή αντιποίνων.

Άρθρο 56
Προστασία έργων και εγκαταστάσεων που περιέχουν επικίνδυνες δυνάμεις

1. Έργα ή εγκαταστάσεις που περιέχουν επικίνδυνες δυνάμεις, όπως φράγματα, αναχώματα και πυρηνικοί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, δε θα γίνονται αντικείμενο επίθεσης, ακόμα και στην περίπτωση που αυτά τα αντικείμενα είναι στρατιωτικοί στόχοι, εάν μια τέτοια υπόθεση μπορεί να προκαλέσει την έκλυση επικίνδυνων δυνάμεων και συνακόλουθων σοβαρών απωλειών ανάμεσα στον άμαχο πληθυσμό. Άλλοι στρατιωτικοί στόχοι που ευρίσκονται πέριξ αυτών των έργων ή εγκαταστάσεων δε θα γίνονται αντικείμενο επίθεσης αν μια τέτοια επίθεση μπορεί να προκαλέσει την έκλυση επικίνδυνων δυνάμεων από τα έργα ή τις εγκαταστάσεις και συνακόλουθες σοβαρές απώλειες ανάμεσα στον άμαχο πληθυσμό.

2. Παύει η ειδική προστασία κατά επιθέσεως που προβλέπεται από την παράγραφο 1·

α) για φράγμα ή ανάχωμα, μόνο εάν χρησιμοποιείται για άλλες λειτουργίες εκτός της κανονικής και για τακτική, σημαντική και άμεση υποστήριξη στρατιωτικών επιχειρήσεων και εάν μια τέτοια επίθεση είναι ο μόνος δυνατός τρόπος για να τεθεί τέρμα σε αυτή την υποστήριξη·

β) για πυρηνικό σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μόνο εάν παρέχει ηλεκτρικό ρεύμα για τακτική, σημαντική και άμεση υποστήριξη στρατιωτικών επιχειρήσεων και αν μια τέτοια επίθεση είναι ο μόνος δυνατός τρόπος για να τεθεί τέρμα σε αυτή την υποστήριξη·

γ) για άλλους στρατιωτικούς στόχους που ευρίσκονται πλησίον ή πέριξ αυτών των έργων ή εγκαταστάσεων μόνο εάν χρησιμοποιείται για τακτική, σημαντική και άμεση υποστήριξη στρατιωτικών επιχειρήσεων και αν μια τέτοια επίθεση είναι ο μόνος δυνατός τρόπος για να τεθεί τέρμα σε αυτή την υποστήριξη.

3. Σε όλες τις περιπτώσεις, ο άμαχος πληθυσμός και μεμονωμένοι ιδιώτες διατηρούν το δικαίωμα κάθε προστασίας που τους παρέχεται από το διεθνές δίκαιο συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των προληπτικών μέτρων, όπως προβλέπονται στο άρθρο 57. Εάν η προστασία παύσει και οποιοδήποτε από τα έργα, εγκαταστάσεις ή στρατιωτικούς στόχους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υποστεί επίθεση, λαμβάνονται όλες οι πρακτικές προφυλάξεις για την αποφυγή εκλύσεως των επικίνδυνων δυνάμεων.

4. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση οποιουδήποτε από τα έργα, εγκαταστάσεις ή στρατιωτικούς στόχους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ως αντικειμένου αντιποίνων.

5. Τα εμπόλεμα Μέρη καταβάλλουν προσπάθειες αποφυγής εγκαταστάσεως οποιωνδήποτε στρατιωτικών στόχων πέριξ των έργων ή εγκαταστάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Παρ' όλα αυτά, εγκαταστάσεις που έχουν ανεγερθεί με μόνο σκοπό την υπεράσπιση των προστατευόμενων έργων ή εγκαταστάσεων κατά επιθέσεως επιτρέπονται και δε θα γίνονται αντικείμενο επιθέσεως οι ίδιες, εφ' όσον δεν χρησιμοποιούνται σε εχθροπραξίες παρά για αμυντικές ενέργειες αναγκαίες ως ανταπόκριση σε επιθέσεις εναντίον των προστατευόμενων έργων ή εγκαταστάσεων και εφ' όσον ο εξοπλισμός τους περιορίζεται σε όπλα ικανά μόνο να αποκρούσουν εχθρική ενέργεια εναντίον των προστατευόμενων έργων ή εγκαταστάσεων.

6. Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και τα εμπόλεμα Μέρη παρωθούνται σε σύναψη παραπέρα συμφωνιών μεταξύ τους με σκοπό να παράσχουν επιπρόσθετη προστασία σε αντικείμενα που εγκλείουν επικίνδυνες δυνάμεις.

7. Προς το σκοπό της διευκόλυνσης της αναγνώρισης των αντικειμένων που προστατεύονται από το παρόν άρθρο, τα εμπόλεμα Μέρη δύνανται να προβούν σε σήμανσή τους με ειδικό σήμα που αποτελείται από σύμπλεγμα τριών λαμπερών πορτοκαλόχρωων κύκλων τοποθετημένων στον ίδιο άξονα, όπως διαλαμβάνεται στο άρθρο 16 του Παραρτήματος I του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Η απουσία μιας τέτοιας σήμανσης κατά κανένα τρόπο δε θα απαλλάσσει το εμπόλεμο Μέρος των υποχρεώσεών του που απορρέουν από το παρόν άρθρο.

Κεφάλαιο IV
ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 57
Προφυλακτικά μέτρα κατά την επίθεση

1. Κατά τη διεξαγωγή των στρατιωτικών επιχειρήσεων θα λαμβάνεται συνεχής μέριμνα αποφυγής επιθέσεως κατά του αστικού πληθυσμού, ιδιωτών και αστικών αντικειμένων.

2. Αναφορικά με επιθέσεις, θα πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα προφυλακτικά μέτρα:

α) Εκείνοι οι οποίοι σχεδιάζουν ή αποφασίζουν μία επίθεση:

ι) θα λαμβάνουν κάθε εφικτό μέτρο προκειμένου να πιστοποιήσουν, ότι οι υπό επίθεση αντικειμενικοί στόχοι δεν είναι ούτε ιδιώτες ούτε αστικοί στόχοι και δεν υπόκεινται σε ειδική προστασία, αλλά είναι στρατιωτικοί αντικειμενικοί στόχοι, κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 52 και ότι επίθεση εναντίον τους δεν απαγορεύεται από τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου·

ιι) θα λάβουν όλα τα εφικτά προφυλακτικά μέτρα κατά την επιλογή των μέσων και μεθόδων επίθεσης προς το σκοπό της αποφυγής, και σε κάθε περίπτωση της ελαχιστοποίησης της ενδεχόμενης απώλειας σε ανθρώπινες ζωές, τραυματισμούς ιδιωτών και ζημιών σε αστικά αντικείμενα·

ιιι) θα αποφύγουν τη λήψη απόφασης για εξαπόλυση οποιασδήποτε επίθεσης η οποία αναμένεται να προκαλέσει ενδεχόμενη απώλεια σε ανθρώπινες ζωές, τραυματισμούς ιδιωτών, ζημιές σε αστικά αντικείμενα ή συνδυασμό τους που θα μπορούσε να θεωρηθεί υπερβολικός σε συνάρτηση με το σταθερό και άμεσο στρατιωτικό πλεονέκτημα·

β) Επίθεση θα ματαιωθεί ή θα αναβληθεί, εάν καταστεί εμφανές, ότι ο αντικειμενικός στόχος δεν είναι στρατιωτικός ή ότι υπόκειται σε ειδική προστασία ή ότι η επίθεση πρέπει να αναμένεται ότι θα προκαλέσει ενδεχόμενη απώλεια σε ανθρώπινες ζωές, τραυματισμούς ιδιωτών, ζημιές σε αστικά αντικείμενα, ή συνδυασμό όλων αυτών που θα μπορούσε να θεωρηθεί υπερβολικός σε σχέση με το αναμενόμενο σταθερό και άμεσο στρατιωτικό πλεονέκτημα.

γ) Αποτελεσματική προηγούμενη προειδοποίηση θα παρέχεται αναφορικά με επιθέσεις οι οποίες δύνανται να έχουν

επίπτωση στον αστικό πληθυσμό, εκτός εάν δεν το επιτρέπουν οι περιστάσεις.

3. Εάν για την απόκτηση παρεμφερούς στρατιωτικού πλεονεκτήματος είναι δυνατή η επιλογή ανάμεσα σε διάφορους στρατιωτικούς στόχους, ο αντικειμενικός στόχος που θα επιλεγεί θα πρέπει να είναι εκείνος, αναμενόμενη επίθεση κατά του οποίου είναι δυνατόν να προκαλέσει το μικρότερο κίνδυνο σε απώλειες ανθρώπινων ζωών και ζημιών σε αστικά αντικείμενα.

4. Κατά τη διεξαγωγή στρατιωτικών επιχειρήσεων στη θάλασσα ή στον αέρα, κάθε εμπόλεμο Μέρος συμμορφούμενο προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, που πηγάζουν από τους κανόνες του διεθνούς δικαίου όπως αυτοί εφαρμόζονται σε ένοπλη σύγκρουση, θα λαμβάνει όλα τα δυνατά προφυλακτικά μέτρα αποφυγής απωλειών σε ανθρώπινες ζωές και ζημιών σε αστικά αντικείμενα.

5. Καμιά διάταξη του παρόντος άρθρου δεν δύναται να ερμηνευθεί ότι εξουσιοδοτεί οποιεσδήποτε επιθέσεις εναντίον του αστικού πληθυσμού, ιδιωτών ή αστικών αντικειμένων.

Άρθρο 58

Προφυλακτικά μέτρα κατά των συνεπειών των επιθέσεων

Τα εμπόλεμα Μέρη στον μέγιστο δυνατό βαθμό:

α) με την επιφύλαξη του άρθρου 49 της τέταρτης Σύμβασης, θα καταβάλουν προσπάθειες απομάκρυνσης του αστικού πληθυσμού, αμάχων κατοίκων και αστικών αντικειμένων υπό τον έλεγχό τους από την περιοχή των πολεμικών επιχειρήσεων,

β) θα αποφεύγουν τον εντοπισμό στρατιωτικών αντικειμενικών στόχων εντός ή κοντά σε πυκνοκατοικημένες περιοχές,

γ) θα λαμβάνουν άλλα αναγκαία προφυλακτικά μέτρα προστασίας του αστικού πληθυσμού, αμάχων κατοίκων και αστικών αντικειμένων υπό τον έλεγχό τους κατά των κινδύνων που πηγάζουν από στρατιωτικές επιχειρήσεις.

Κεφάλαιο V

ΤΟΠΟΘΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΖΩΝΕΣ ΥΠΟ ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 59
Ανυπεράσπιστες τοποθεσίες

1. Απαγορεύεται στα εμπόλεμα Μέρη να επιτεθούν με οποιοδήποτε μέσο κατά ανυπεράσπιστων τοποθεσιών.

2. Οι αρμόδιες αρχές εμπόλεμου Μέρους δύνανται να ανακηρύξουν, ως ανυπεράσπιστη τοποθεσία, οποιοδήποτε κατοικημένο τόπο κοντά ή εντός της ζώνης επαφής των ένοπλων δυνάμεων η οποία είναι δεκτική κατοχής από το αντίπαλο Μέρος. Μια τέτοια τοποθεσία θα πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) θα πρέπει να γίνει εκκένωση όλων των μαχίμων καθώς και του κινητού οπλισμού και του κινητού στρατιωτικού εξοπλισμού,

β) δεν θα γίνεται εχθρική χρήση σταθερών στρατιωτικών εγκαταστάσεων,

γ) δεν θα διαπράττονται εχθρικές ενέργειες από τις αρχές ή από τον πληθυσμό και

δ) δεν θα αναλαμβάνονται δραστηριότητες υποστηρικτικές των στρατιωτικών επιχειρήσεων.

3. Η παρουσία στην τοποθεσία αυτή προσώπων ειδικά προστατευομένων, σύμφωνα με τις Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο, καθώς και αστυνομικών δυνάμεων που διατηρούνται με αποκλειστικό σκοπό την τήρηση του νόμου και της τάξεως δεν αντίκειται στους όρους που διατυπώνονται στην παράγραφο 2.

4. Η ανακήρυξη της παραγράφου 2 θα απευθύνεται στο αντίπαλο Μέρος και θα προσδιορίζει και θα περιγράφει, όσο το δυνατόν ακριβέστερα, τα όρια της ανυπεράσπιστης τοποθεσίας. Το εμπόλεμο Μέρος, στο οποίο απευθύνεται η ανακήρυξη, θα γνωρίζει λήψη αυτής και θα θεωρεί την τοποθεσία ως ανυπεράσπιστη τοποθεσία πλην της περιπτώσεως της μη πλήρωσης των όρων που διαλαμβάνονται στην παράγραφο 2. Στην περίπτωση αυτή θα ενημερώνει αμέσως το Μέρος που προέβη στην διακήρυξη. Ακόμη και στην περίπτωση της μη πλήρωσης των προϋποθέσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, η τοποθεσία θα συνεχίζει να απολαμβάνει της προστασίας που προβλέπουν οι άλλες διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου καθώς και οι άλλοι κανόνες του διεθνούς δικαίου που εφαρμόζονται στην ένοπλη σύγκρουση.

5. Τα εμπόλεμα Μέρη δύνανται να συμφωνούν αναφορικά με την καθιέρωση ανυπεράσπιστων τοποθεσιών ακόμη και στην περίπτωση που οι τοποθεσίες αυτές δεν πληρούν τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 2. Η συμφωνία θα πρέπει να προσδιορίζει και περιγράφει, όσο το δυνατόν ακριβέστερα, τα όρια της ανυπεράσπιστης τοποθεσίας· αν είναι αναγκαίο θα δύναται να καταστρώνει τις μεθόδους εποπτείας.

6. Το Μέρος που έχει τον έλεγχο τοποθεσίας η οποία διέπεται από μια τέτοια Συμφωνία θα προβαίνει σε σήμανση αυτής, όσο είναι δυνατό, με σήματα τα οποία δύνανται να συμφωνηθούν με το άλλο Μέρος τα οποία θα επιδεικνύονται σε μέρος άμεσα ορατό, ειδικά στην περίμετρο και τα όριά της καθώς και σε αυτοκινητοδρόμους.

7. Τοποθεσία θα στερείται της νομικής υπόστασης ανυπεράσπιστου τοποθεσίας σε περίπτωση που θα παύει να πληροί τις προϋποθέσεις που διαλαμβάνονται στην παράγραφο 2 ή στην Συμφωνία που αναφέρεται στην παράγραφο 5. Στην περίπτωση αυτή, η τοποθεσία θα συνεχίζει να απολαμβάνει της προστασίας που παρέχουν οι άλλες διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου, καθώς και οι άλλοι κανόνες του διεθνούς δικαίου που εφαρμόζονται στην ένοπλη σύγκρουση.

Άρθρο 60

Αποστρατιωτικοποιημένες ζώνες

1. Απαγορεύεται στα εμπόλεμα Μέρη να επεκτείνουν τις στρατιωτικές τους επιχειρήσεις σε ζώνες στις οποίες έχει αναγνωρισθεί με Συμφωνία η νομική κατάσταση αποστρατιωτικοποιημένης ζώνης, εάν αυτή η επέκταση προσκρούει στους όρους της παρούσας Συμφωνίας.

2. Η Συμφωνία, θα είναι μια ρητή Συμφωνία, η οποία δύναται να συναφθεί προφορικώς ή εγγράφως, είτε απ' ευθείας είτε μέσω προστάτιδας δύναμης ή οποιασδήποτε αμερόληπτης ανθρωπιστικής οργάνωσης και δύναται να αποτελείται από αμοιβαίες και σύμφωνες ανακηρύξεις. Η Συμφωνία δύναται να συναφθεί σε καιρό ειρήνης καθώς και μετά την έναρξη των εχθροπραξιών, και θα πρέπει να προσδιορίζει και περιγράφει, όσο το δυνατόν ακριβέστερα, τα όρια της αποστρατιωτικοποιημένης ζώνης και, εφ' όσον παρίσταται αναγκαίο, να καταστρώνει τις μεθόδους επιτήρησης.

3. Ως αντικείμενο μιας τέτοιας Συμφωνίας θα θεωρείται φυσιολογικά οποιαδήποτε ζώνη η οποία πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) θα πρέπει να έχει γίνει εκκένωση όλων των μαχίμων καθώς και του κινητού οπλισμού και του κινητού στρατιωτικού εξοπλισμού,

β) δεν θα γίνεται εχθρική χρήση σταθερών στρατιωτικών εγκαταστάσεων,

γ) δεν θα διενεργούνται εχθρικές πράξεις από τις αρχές ή από τον πληθυσμό και

δ) θα πρέπει να έχει παύσει κάθε δραστηριότητα συνυφασμένη με στρατιωτική επιχείρηση.

Τα εμπόλεμα Μέρη θα συμφωνούν σχετικά με την ερμηνεία, που δίδεται στον όρο, που διαλαμβάνεται στην υποπαράγραφο δ' και σχετικά με τα πρόσωπα των οποίων θα επιτρέπεται η είσοδος στην αποστρατιωτικοποιημένη ζώνη, εκτός από εκείνα τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 4.

4. Η παρουσία στη ζώνη αυτή προσώπων ειδικά προστατευομένων σύμφωνα με τις Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο, καθώς και αστυνομικών δυνάμεων διατηρουμένων αποκλειστικά προς το σκοπό της τήρησης του νόμου και της τάξεως, δεν αντίκειται στους όρους που διαλαμβάνονται στην παράγραφο 3.

5. Το Μέρος που έχει τον έλεγχο μιας τέτοιας ζώνης θα προβαίνει σε σήμανση αυτής, όσο είναι δυνατόν, δια σημάτων τα οποία δύνανται να συμφωνηθούν από κοινού με το άλλο Μέρος και τα οποία θα επιδεικνύονται σε μέρος εμφανώς ορατό, ειδικά στην περίμετρο καί τα όριά της καθώς και σε αυτοκινητοδρόμους.

6. Εάν οι πολεμικές επιχειρήσεις πλησιάσουν την αποστρατιωτικοποιημένη ζώνη και αν τα εμπόλεμα Μέρη έχουν έλθει σε Συμφωνία, κανένα απ' αυτά δε θα μπορεί να χρησιμοποιεί τη ζώνη για σκοπούς συναφείς προς την διεξαγωγή των πολεμικών επιχειρήσεων ή μονομερώς να ανακαλεί την νομική της κατάσταση.

7. Εάν ένα από τα εμπόλεμα Μέρη διαπράξει ουσιαστική παραβίαση των διατάξεων των παραγράφων 3 ή 6 το άλλο Μέρος θα αποδεσμεύεται των υποχρεώσεών του σύμφωνα με τη Συμφωνία που απονέμει στη ζώνη το νομικό καθεστώς αποστρατιωτικοποιημένης ζώνης. Σε μια τέτοια περίπτωση, η ζώνη στερείται του νομικού της καθεστώτος και θα συνεχίσει να απολαμβάνει της προστασίας που προβλέπουν οι άλλες διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου, καθώς και οι άλλοι κανόνες του διεθνούς δικαίου που εφαρμόζονται στην ένοπλη σύγκρουση.

Κεφάλαιο VI
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ
Άρθρο 61
Ορισμοί και πεδίο εφαρμογής

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλου

α) «πολιτική άμυνα» σημαίνει την εκτέλεση ορισμένων ή όλων των κατωτέρω αναφερομένων ανθρωπιστικών έργων τα οποία σκοπό έχουν την προστασία του άμαχου πληθυσμού εναντίον των κινδύνων, και την βοήθεια αυτού για ανάληψη από τις άμεσες επιπτώσεις, εχθροπραξιών ή καταστροφών και επίσης την παροχή των αναγκαίων συνθηκών για την επιβίωσή του.

Αυτά τα έργα είναι:

ι) προειδοποίηση,

ιι) εκκένωση,

ιιι) διαχείριση καταφυγιων,

ιν) χειρισμός μέτρων συσκότισης,

ν) διάσωση,

νι) ιατρικές υπηρεσίες. συμπεριλαμβανομένων και των πρώτων βοηθειών, και θρησκευτική συνδρομή,

νιι) πυρόσβεση,

νιιι) ανίχνευση και σήμανση περιοχών κινδύνου,

ιχ) απολύμανση και παρόμοια προστατευτικά μέτρα,

χ) παροχή εκτάκτου καταλύματος και προμηθειών,

χι) έκτακτη παροχή βοήθειας για την αποκατάσταση και τήρηση της τάξεως σε πληγείσες περιοχές,

χιι) κατεπείγουσα επισκευή των απαραίτητων εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας;

χιιι)επείγουσα αποκομιδή των νεκρών,

χιν) βοήθεια για τη διατήρηση στοιχειωδών για την επιβίωση εγκαταστάσεων,

χν) συμπληρωματικές δραστηριότητες απαραίτητες για την εκτέλεση οποιουδήποτε των έργων που αναφέρονται ανωτέρω, συμπεριλαμβανομένης της σχεδιάσεως και οργανώσεως, αλλά χωρίς να περιορίζονται σ' αυτές·

β) «οργανώσεις πολιτικής άμυνας» σημαίνει αυτές τις εγκαταστάσεις ή άλλες μονάδες οι οποίες είναι οργανωμένες ή εξουσιοδοτημένες από τις αρμόδιες αρχές ενός εμπολέμου Μέρους για την εκτέλεση οποιουδήποτε των έργων που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (α), και οι οποίες είναι αποσπασμένες και αφιερωμένες αποκλειστικά σ' αυτά τα έργα·

γ) «προσωπικό» των οργανώσεων πολιτικής άμυνας σημαίνει τα πρόσωπα εκείνα τα οποία έχουν ορισθεί από ένα εμπόλεμο Μέρος αποκλειστικά για την εκτέλεση των έργων που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (α), συμπεριλαμβανομένου και του προσωπικού που ορίζεται από την αρμόδια αρχή του Μέρους αυτού αποκλειστικά για τη διοίκηση των οργανώσεων αυτών·

δ) «υλικό» των οργανώσεων πολιτικής άμυνας σημαίνει εξοπλισμό, προμήθειες και μεταφορικά μέσα χρησιμοποιούμενα από αυτές τις οργανώσεις για την εκτέλεση των έργων που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (α).

Αρθρο 62
Γενική προστασία

1. Οι άμαχες οργανώσεις πολιτικής άμυνας και το προσωπικό τους τυγχάνουν σεβασμού και προστασίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου, ειδικά των διατάξεων του παρόντος τμήματος. Δικαιούνται να εκτελούν τα καθήκοντά τους πολιτικής άμυνας, εκτός των περιπτώσεων επιτακτικής στρατιωτικής ανάγκης.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται επίσης σε αμάχους οι οποίοι, αν και δεν είναι μέλη αμάχων οργανώσεων πολιτικής άμυνας, ανταποκρίνονται σε έκκληση των αρμόδιων αρχών και εκτελούν έργα πολιτικής άμυνας υπό τον έλεγχό τους.

3. Κτίρια και υλικό που χρησιμοποιούνται για σκοπούς πολιτικής άμυνας και καταφύγια που παρέχονται για τον άμαχο πληθυσμό καλύπτονται από το άρθρο 52. Αντικείμενα που χρησιμοποιούνται για σκοπούς πολιτικής άμυνας δεν δύναται να καταστραφούν ή να εκτραπούν από την σωστή χρήση τους εκτός από το Μέρος στο οποίο ανήκουν.

Άρθρο 63
Πολιτική άμυνα σε κατεχόμενα εδάφη

1. Σε κατεχόμενα εδάφη, άμαχες οργανώσεις πολιτικής άμυνας λαμβάνουν από τις αρχές τις απαραίτητες διευκολύνσεις για την εκτέλεση των έργων τους. Σε καμιά περίπτωση δεν εξαναγκάζεται το προσωπικό να εκτελεί δραστηριότητες, που θα μπορούσαν να έχουν ανασταλτικές επιπτώσεις στη σωστή εκτέλεση αυτών των έργων. Η Δύναμη Κατοχής δε δύναται να αλλάζει τη δομή ή το προσωπικό αυτών των οργανώσεων κατά τρόπο που να θέτει σε κίνδυνο την αποτελεσματική εκτέλεση της αποστολής τους. Από τους οργανισμούς αυτούς δεν απαιτείται να δίνουν προτεραιότητα στους υπηκόους ή στα συμφέροντα αυτής της Δύναμης.

2. Η Δύναμη Κατοχής δε δύναται να αναγκάζει, να εξαναγκάζει ή παροτρύνει άμαχες οργανώσεις πολιτικής άμυνας να εκτελούν τα έργα τους καθ' οιονδήποτε τρόπο ο οποίος μπορεί να ζημιώσει τα συμφέροντα του άμαχου πληθυσμού.

3. Η Δύναμη Κατοχής μπορεί να αφοπλίσει το προσωπικό πολιτικής άμυνας για λόγους ασφαλείας.

4. Η Δύναμη Κατοχής δεν εκτρέπει από τη σωστή χρήση τους και δεν επιτάσσει κτίρια ή υλικό που ανήκουν ή χρησιμοποιούνται από οργανώσεις πολιτικής άμυνας, εάν αυτή η εκτροπή ή η επίταξη θα ήταν επιβλαβής στον άμαχο πληθυσμό.

5. Εφ' όσον ο γενικός κανόνας στην παράγραφο 4 συνεχίζει να τηρείται, η Δύναμη Κατοχής μπορεί να επιτάξει ή να εκτρέψει αυτά τα κτίρια και το υλικό, με την επιφύλαξη των ακόλουθων ειδικών όρων:

α) ότι τα κτίρια ή το υλικό είναι απαραίτητα για άλλες ανάγκες του άμαχου πληθυσμού, και

β) ότι η επίταξη ή η εκτροπή συνεχίζεται μόνο εφ' όσον υπάρχει μια τέτοια ανάγκη.

6. Η Δύναμη Κατοχής δεν δύναται να εκτρέψει, ούτε να επιτάξει καταφύγια που παρέχονται για τη χρήση του άμαχου πληθυσμού και που χρειάζονται σ' αυτόν τον πληθυσμό.

Άρθρο 64

Άμαχες οργανώσεις πολιτικής άμυνας ουδετέρων και άλλων Κρατών μη εμπολέμων και διεθνείς συντονιστικοί οργανισμοί

1. Τα άρθρα 62, 63, 65 και 66 εφαρμόζονται επίσης στο προσωπικό και το υλικό των αμάχων οργανώσεων πολιτικής άμυνας ουδετέρων και άλλων Κρατών μη εμπολέμων τα οποία εκτελούν έργα πολιτικής άμυνας όπως αναφέρονται στο άρθρο 61 εις το έδαφος εμπολέμου, με την συγκατάθεση και υπό τον έλεγχο του Μέρους αυτού. Γνωστοποίηση μιας τέτοιας βοήθειας θα γίνεται όσο το δυνατό νωρίτερα σε κάθε ενδιαφερόμενο αντίπαλο Μέρος. Σε καμιά περίπτωση η δραστηριότητα αυτή δε θα θεωρείται ως παρέμβαση στη σύγκρουση. Πάντως, η δραστηριότητα αυτή θα πρέπει να εκτελείται με τον απαραίτητο σεβασμό για τα συμφέροντα ασφαλείας των ενδιαφερομένων εμπολέμων Μερών.

2. Τα Εμπόλεμα Μέρη που λαμβάνουν την βοήθεια που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη που την παρέχουν θα πρέπει να διευκολύνουν τον διεθνή συντονισμό ενεργειών πολιτικής άμυνας αυτού του είδους όταν χρειάζεται. Στις περιπτώσεις αυτές οι σχετικοί διεθνείς οργανισμοί καλύπτονται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

3. Σε κατεχόμενα εδάφη, η Δύναμη Κατοχής μπορεί μόνο να αποκλείσει ή να περιορίσει τις δραστηριότητες των αμάχων οργανώσεων πολιτικής άμυνας ουδετέρων ή άλλων Κρατών που δεν είναι εμπόλεμα Μέρη και διεθνών συντονιστικών οργανισμών εάν μπορεί να εξασφαλίσει την ικανοποιητική εκτέλεση έργων πολιτικής άμυνας με δικούς της πόρους ή αυτούς του κατεχόμενου εδάφους.

Άρθρο 65

Παύση της προστασίας

1. Η προστασία την οποία δικαιούνται άμαχες οργανώσεις πολιτικής άμυνας, το προσωπικό τους, κτίρια, καταφύγια και υλικό δεν παύει εκτός εάν διαπράξουν ενέργειες επιβλαβείς στον εχθρό ή χρησιμοποιηθούν προς διάπραξη τέτοιων ενεργειών, έξω από τα κανονικά καθήκοντά τους. Πάντως, η προστασία δύναται να παύσει μόνο αφού υπάρξει προειδοποίηση η οποία να θέτει, οποτεδήποτε είναι αναγκαίο, λογική προθεσμία, και αφού μια τέτοια προειδοποίηση δεν ληφθεί υπόψη.

2. Οι κατωτέρω δε θεωρούνται ως πράξεις επιβλαβείς στον εχθρό:

α) το ότι έργα πολιτικής άμυνας εκτελούνται υπό την καθοδήγηση ή τον έλεγχο στρατιωτικών αρχών·

β) το ότι άμαχο προσωπικό πολιτικής άμυνας συνεργάζεται με στρατιωτικό προσωπικό στην εκτέλεση έργων πολιτικής άμυνας, ή ότι ορισμένο στρατιωτικό προσωπικό είναι αποσπασμένο σε άμαχες οργανώσεις πολιτικής άμυνας·

γ) ότι η εκτέλεση έργων πολιτικής άμυνας μπορεί παρεμπιπτόντως να ωφελήσει στρατιωτικά θύματα, ειδικά αυτά τα οποία είναι εκτός μάχης.

3. Επίσης, δεν εκλαμβάνεται σαν πράξη επιβλαβής στον εχθρό το ότι το άμαχο προσωπικό πολιτικής άμυνας φέρει ελαφρά ατομικά όπλα για το σκοπό της τήρησης της τάξεως ή για αυτοάμυνα. Πάντως, σε περιοχές όπου λαμβάνουν χώρα συγκρούσεις κατά ξηράν ή είναι δυνατό να λάβουν χώρα, τα εμπόλεμα Μέρη θα λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για τον περιορισμό αυτών των όπλων σε όπλα χειρός, όπως πιστόλια ή περίστροφα, για να βοηθήσουν στη διάκριση μεταξύ προσωπικού πολιτικής άμυνας και μαχίμων. Αν και το προσωπικό πολιτικής άμυνας φέρει άλλα ελαφρά ατομικά όπλα σε αυτές τις περιοχές, παρ' όλ' αυτά θα τυγχάνουν σεβασμού και προστασίας μόλις αναγνωρισθούν.

4. Ο σχηματισμός αμάχων οργανώσεων πολιτικής άμυνας σύμφωνα με τα στρατιωτικά πρότυπα, και υποχρεωτική υπηρεσία σ' αυτές, δεν τους στερεί επίσης την προστασία που τους παρέχεται απ' αυτό το Κεφάλαιο.

Άρθρο 66

Αναγνώριση

1. Κάθε εμπόλεμο Μέρος θα προσπαθεί να εξασφαλίσει τη δυνατότητα αναγνωρίσεως των οργανώσεων του πολιτικής άμυνας, του προσωπικού, κτιρίων και υλικού τους, εφ' όσον είναι αποκλειστικώς αφιερωμένα στην εκτέλεση έργων πολιτικής άμυνας. Καταφύγια, παρεχόμενα για τον άμαχο πληθυσμό θα πρέπει να είναι παρομοίως αναγνωρίσιμα.

2. Κάθε εμπόλεμο Μέρος θα προσπαθήσει επίσης να υιοθετήσει και εφαρμόσει μεθόδους και διαδικασίες που θα καταστήσουν ικανή την αναγνώριση καταφυγίων αμάχων όπως επίσης προσωπικού, κτιρίων και υλικού πολιτικής άμυνας επί των οποίων επιδεικνύεται το διεθνές διακριτικό σήμα πολιτικής άμυνας.

3. Σε κατεχόμενα εδάφη και σε περιοχές που λαμβάνουν χώρα εχθροπραξίες ή πρόκειται να λάβουν χώρα, το άμαχο προσωπικό πολιτικής άμυνας θα είναι αναγνωρίσιμο από το διεθνές διακριτικό σήμα πολιτικής άμυνας και από ταυτότητα που θα πιστοποιεί την ιδιότητά του.

4. Το διεθνές διακριτικό σήμα πολιτικής άμυνας παρίσταται ως ένα ισόπλευρο μπλε τρίγωνο σε πορτοκαλί βάση σε περίπτωση που χρησιμοποιείται για την προστασία των οργανισμών πολιτικής άμυνας, του προσωπικού της, κτιρίων και υλικού καθώς και καταφυγίων για αμάχους.

5. Εκτός από το διακριτικό σήμα τα εμπόλεμα Μέρη δύνανται να συμφωνούν σχετικά με την χρήση των διακριτικών σημάτων για σκοπούς αναφερόμενους στην αναγνώριση της πολιτικής άμυνας.

6. Η εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1 έως 4 διέπεται από το Κεφάλαιο V του παραρτήματος I του παρόντος Πρωτοκόλλου.

7. Σε καιρό ειρήνης, το σήμα που περιγράφεται στην παράγραφο 4 δύναται, με τη συγκατάθεση των αρμοδίων εθνικών αρχών, να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς αναγνωρίσεως της πολιτικής άμυνας.

8. Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και τα εμπόλεμα Μέρη θα λαμβάνουν τα μέτρα που απαιτούνται για την εποπτεία της επίδειξης του διεθνούς διακριτικού σήματος πολιτικής άμυνας καθώς και της πρόληψης και καταστολής οποιασδήποτε κατάχρησης σχετικά με αυτό.

9. Η αναγνώριση του ιατρικού και θρησκευτικού προσωπικού πολιτικής άμυνας, των ιατρικών σχηματισμών και των ιατρικών μεταφορών θα διέπεται από το άρθρο 18.

Άρθρο 67

Μέλη των ενόπλων δυνάμεων και στρατιωτικοί σχηματισμοί αποσπασμένοι σε οργανισμούς πολιτικής άμυνας

1. Τα μέλη των ενόπλων δυνάμεων και οι στρατιωτικοί σχηματισμοί οι αποσπασμένοι σε οργανισμούς πολιτικής άμυνας θα τυγχάνουν σεβασμού και προστασίας υπό τον όρο ότι:

α) το προσωπικό αυτό και οι σχηματισμοί αυτοί θα είναι μονίμως αποσπασμένοι και αποκλειστικά αφιερωμένοι στην επιτέλεση των έργων που αναφέρονται στο άρθρο 61·

β) εφ' όσον έχει αποσπασθεί ως ανωτέρω, το προσωπικό αυτό δε θα επιτελεί οποιαδήποτε άλλα στρατιωτικά καθήκοντα κατά τη διάρκεια της σύγκρουσης·

γ) το προσωπικό αυτό θα αναγνωρίζεται ευκρινώς από τα άλλα μέλη των ενόπλων δυνάμεων μέσω της ευδιακρίτου επίδειξης του διεθνούς διακριτικού σήματος πολιτικής άμυνας, οι διαστάσεις του οποίου θα είναι οι προσήκουσες. Το προσωπικό αυτό θα φέρει την ταυτότητα που περιγράφεται στο Κεφάλαιο V του Παραρτήματος I του παρόντος Πρωτοκόλλου η οποία θα πιστοποιεί την ιδιότητά τους·

δ) το προσωπικό και οι σχηματισμοί αυτοί θα είναι εφοδιασμένοι μόνο με ελαφρά ατομικά όπλα προς το σκοπό της διατήρησης της τάξεως ή της αυτοάμυνας. Οι διατάξεις του

άρθρου 65, παράγραφος 3 θα εφαρμόζονται επίσης στην περίπτωση αυτή·

ε) το προσωπικό αυτό δε συμμετέχει απ' ευθείας σε εχθροπραξίες και δε διαπράττει ή δε συνηθίζει να διαπράττει πέραν των δικαιοδοσιών του που αφορούν την πολιτική άμυνα, πράξεις βλαπτικές στο αντίπαλο Μέρος·

στ) το προσωπικό αυτό και οι σχηματισμοί αυτοί επιτελούν τα καθήκοντά τους, που αφορούν την πολιτική άμυνα αποκλειστικά εντός του εθνικού εδάφους του Κράτους τους.

Απαγορεύεται η μη τήρηση των όρων που αναφέρονται στην παράγραφο (ε) από οποιοδήποτε μέλος των ενόπλων δυνάμεων που δεσμεύεται από τους όρους που διαλαμβάνονται στις παραγράφους (α) και (β) παραπάνω.

2. Το στρατιωτικό προσωπικό που υπηρετεί σε οργανισμούς πολιτικής άμυνας θα καθίσταται αιχμάλωτο πολέμου, εφ' όσον περιπέσει στην εξουσία του αντίπαλου Μέρους.

Τα μέλη του στρατιωτικού προσωπικού δύνανται στην κατεχόμενη περιοχή, αλλά μόνον χάριν του συμφέροντος του αστικού πληθυσμού της περιοχής αυτής, να απασχολούνται σε έργα πολιτικής άμυνας, εφ' όσον προκύπτει ανάγκη, υπό τον όρο ότι θα προσφέρονται ως εθελοντές γι' αυτά τα έργα σε περίπτωση που αυτά είναι επικίνδυνα.

3. Τα κτίρια και σημαντικά μέρη εξοπλισμού και μεταφορικά μέσα στρατιωτικών μηχανισμών ανατεθειμένα στην μέριμνα οργανισμών πολιτικής άμυνας θα πρέπει να σημαίνονται ευκρινώς με το διεθνές διακριτικό σήμα της πολιτικής άμυνας. Οι διαστάσεις του διακριτικού αυτού σήματος θα πρέπει να είναι οι προσήκουσες.

4. Το υλικό και τα κτίρια των στρατιωτικών σχηματισμών που έχουν ανατεθεί μονίμως σε οργανισμούς πολιτικής άμυνας και είναι αποκλειστικά αφιερωμένα στην εκτέλεση έργων πολιτικής άμυνας θα υπόκειντα: στο δίκαιο του πολέμου σε περίπτωση που περιπέσουν στα χέρια του αντιπάλου Μέρους. Δε θα δύνανται να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς άλλους από εκείνους της πολιτικής άμυνας, εφ' όσον προορίζονται για την επιτέλεση έργων πολιτικής άμυνας εκτός της περίπτωσης επιτακτικής στρατιωτικής ανάγκης και εφ' όσον έχουν γίνει προηγούμενες διευθετήσεις για την επαρκή μέριμνα των αναγκών του αστικού πληθυσμού.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ
ΑΡΩΓΗ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΗ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ

Άρθρο 68
Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος εφαρμόζονται αναφορικά με αστικό πληθυσμό, όπως καθορίζεται στο παρόν Πρωτόκολλο, και είναι συμπληρωματικές των άρθρων 23, 55, 59, 60, 61 και 62 και άλλων σχετικών διατάξεων της τέταρτης Σύμβασης.

Άρθρο 69
Βασικές ανάγκες στα κατεχόμενα εδάφη

1. Εκτός από τα καθήκοντα που προσδιορίζονται στο άρθρο 55 της Τέταρτης Σύμβασης και τα οποία έχουν σχέση με τροφοδοσία και ιατρικά εφόδια, η διακάτοχος δύναμη, με όλα τα δυνατά μέσα που έχει στη διάθεσή της και χωρίς να προβαίνει σε καμία διάκριση, θα διασφαλίζει την παροχή ρουχισμού, καταλύματος, μέσων προστασίας, άλλων εφοδίων απαραίτητων για την επιβίωση του αστικού πληθυσμού στην κατεχόμενη περιοχή καθώς και αντικειμένων αναγκαίων για τη θρησκευτική λατρεία.

2. Μέτρα αρωγής προς όφελος του αστικού πληθυσμού των κατεχόμενων εδαφών θα διέπονται από τα άρθρα 59, 60, 61, 62, 108, 109, 110, 111 της Τέταρτης Σύμβασης και από το άρθρο 71 του παρόντος Πρωτοκόλλου και θα εφαρμόζονται χωρίς καθυστέρηση.

Άρθρο 70
Δραστηριότητες αρωγής

1. Εάν ο αστικός πληθυσμός περιοχής κάτω από τον έλεγχο εμπολέμου Μέρους, άλλης από την κατεχόμενη περιοχή δεν είναι επαρκώς εφοδιασμένος με τον εξοπλισμό που αναφέρεται στο άρθρο 69, θα αναλαμβάνονται δραστηριότητες παροχής βοήθειας, ανθρωπιστικής και αμερολήπτου φύσεως και θα ενεργούνται χωρίς καμία διάκριση υποκείμενες στη συμφωνία των Μερών σχετικά μ' αυτές τις δραστηριότητες παροχής βοήθειας. Προσφορές μιας τέτοιας βοήθειας δε θα θεωρούνται ανάμειξη στην ένοπλη σύγκρουση ή ως εχθρικές δραστηριότητες. Κατά τη διανομή της αποσταλείσας βοήθειας θα παρέχεται προτεραιότητα σε πρόσωπα όπως παιδιά, μέλλουσες μητέρες, λεχώνες και θηλάζουσες μητέρες στις οποίες, σύμφωνα με την Τέταρτη Σύμβαση ή το παρόν Πρωτόκολλο θα παρέχεται προνομιακή μεταχείριση ή ειδική προστασία.

2. Τα εμπόλεμα Μέρη και κάθε υψηλό συμβαλλόμενο Μέρος θα επιτρέπουν και διευκολύνουν την ταχεία και απρόσκοπτη διέλευση όλων των αποστολών βοήθειας, του υλικού και του προσωπικού που προβλέπεται στο παρόν Τμήμα ακόμα και αν αυτή η βοήθεια προορίζεται για τον αστικό πληθυσμό του αντίπαλου Μέρους.

3. Τα εμπόλεμα Μέρη και κάθε υψηλό συμβαλλόμενο Μέρος που επιτρέπουν τη διέλευση αποστολών βοήθειας, υλικού και προσωπικού σύμφωνα με την παράγραφο 2:

α) θα έχουν το δικαίωμα του προσδιορισμού των τεχνικών διευθετήσεων, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας κάτω από της οποίες επιτρέπεται αυτή η διέλευση·

β) δύνανται να επιτρέπουν μία τέτοια διέλευση υπό τον όρο της διανομής της βοήθειας αυτής κάτω από την τοπική επίβλεψη της προστάτιδος δυνάμεως·

γ) δε θα δύνανται κατά οποιονδήποτε τρόπο να χρησιμοποιούν τις αποστολές βοήθειας για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους προορίζονται και δεν θα καθυστερούν την αποστολή τους εκτός από περιπτώσεις επειγούσης ανάγκης προς όφελος του ενδιαφερόμενου αστικού πληθυσμού.

4. Τα εμπόλεμα Μέρη θα προστατεύουν τις αποστολές βοήθειας και θα διευκολύνουν την ταχεία διανομή τους.

5. Τα εμπόλεμα Μέρη και κάθε υψηλό συμβαλλόμενο Μέρος θα ενθαρρύνουν και διευκολύνουν τον αποτελεσματικό διεθνή συντονισμό των δραστηριοτήτων παροχής βοήθειας που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 71
Προσωπικό συμμετέχον σε πράξεις παροχής βοήθειας

1. Όπου απαιτείται το προσωπικό αρωγής δύναται να αποτελεί μέρος της βοήθειας που παρέχεται σε οποιαδήποτε επιχείρηση αρωγής, συγκεκριμένα για τη μεταφορά και διανομή των αποστολών βοήθειας· η συμμετοχή του προσωπικού αυτού θα υπόκειται στην έγκριση του Μέρους στο έδαφος του οποίου το προσωπικό θα επιτελεί τα καθήκοντά του.

2. Το προσωπικό αυτό θα τυγχάνει σεβασμού και προστασίας.

3. Κάθε Μέρος, αποδέκτης των αποστολών βοήθειας θα υποβοηθεί, στο μέγιστο δυνατό βαθμό το προσωπικό αρωγής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στην επιτέλεση της αποστολής του παροχής βοήθειας. Μόνο σε περίπτωση επιτακτικής στρατιωτικής ανάγκης θα δύνανται να περιορίζονται είτε οι δραστηριότητες του προσωπικού αρωγής, είτε προσωρινά των κινήσεών του.

4. Σε καμία περίπτωση δε θα δύναται το προσωπικό αρωγής να υπερβαίνει τους όρους της αποστολής του σύμφωνα με το

παρόν Πρωτόκολλο. Συγκεκριμένα θα λαμβάνει υπ' όψη τις προδιαγραφές ασφάλειας του Μέρους στο έδαφος του οποίου επιτελεί τα καθήκοντά του. Η αποστολή, προσωπικού που δε σέβεται τους παραπάνω όρους, θα παύεται.

ΤΜΗΜΑ III
ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΕΛΟΥΝΤΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ ΕΜΠΟΛΕΜΟΥ ΜΕΡΟΥΣ

Κεφάλαιο I
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

Άρθρο 72
Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος Τμήματος είναι συμπληρωματικές των κανόνων που αναφέρονται στην ανθρωπιστική προστασία αμάχου πληθυσμού και αστικών αντικειμένων τελούντων υπό την εξουσία εμπολέμου Μέρους οι οποίοι περιέχονται στην Τέταρτη Σύμβαση, συγκεκριμένα στα Μέρη I και III καθώς και σε άλλους εφαρμοστέους κανόνες διεθνούς δικαίου που αναφέρονται στην προστασία των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια διεθνούς σύγκρουσης.

Άρθρο 73
Πρόσφυγες και ανιθαγενείς

Άτομα τα οποία, πριν από την έναρξη των εχθροπραξιών, εθεωρούντο ως απάτριδες ή πρόσφυγες υπό τους όρους των σχετικών διεθνών οργάνων των αποδεκτών από τα ενδιαφερόμενα μέρη ή σύμφωνα με τη διεθνή νομοθεσία του Κράτους καταφυγής ή του Κράτους διαμονής θα θεωρούνται ως προστατευόμενα άτομα κατά την έννοια των Μερών I και III της Τέταρτης Σύμβασης σε κάθε περίπτωση και χωρίς καμιά απολύτως διάκριση.

Άρθρο 74
Επανασύνδεση διεσπαρμένων οικογενειών

Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και τα εμπόλεμα μέρη θα διευκολύνουν με κάθε δυνατό τρόπο την επανασύνδεση οικογενειών διεσπαρμένων ως αποτέλεσμα ενόπλων συγκρούσεων και θα ενθαρρύνουν συγκεκριμένα το έργο των ανθρωπιστικών οργανισμών των επιφορτισμένων με αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου και συμμορφούμενα προς τους αντίστοιχους κανονισμούς ασφαλείας.

Άρθρο 75
Θεμελιώδεις εγγυήσεις

1. Κατά το βαθμό που επηρεάζονται από κατάσταση αναφερόμενη στο άρθρο 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου, τα άτομα τα οποία βρίσκονται υπό την εξουσία εμπολέμου Μέρους και τα οποία δεν επωφελούνται από την πλέον ευνοϊκή μεταχείριση σύμφωνα με τις Συμβάσεις ή το παρόν Πρωτόκολλο θα αντιμετωπίζονται ανθρωπιστικά σε κάθε περίσταση και θα απολαμβάνουν το λιγότερο της προστασίας που προβλέπεται στο παρόν άρθρο χωρίς καμία διάκριση που να βασίζεται στη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, την πολιτική ή άλλη γνώμη, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, περιουσία, γέννηση ή άλλη κατάσταση ή βασιζόμενοι σε άλλα παρόμοια κριτήρια. Κάθε Μέρος θα σέβεται το πρόσωπο, την τιμή, τις πεποιθήσεις και τις θρησκευτικές δοξασίες όλων αυτών των ατόμων.

2. Οι ακόλουθες πράξεις είναι και θα παραμείνουν απαγορευμένες κατά οποιονδήποτε χρόνο και τόπο είτε διαπράττονται από αμάχους είτε από στρατιωτικούς.

α) βία κατά της ζωής, υγείας ή φυσικής ή πνευματικής ευημερίας των ατόμων, συγκεκριμένα:

ι) φόνος,

ιι) βασανισμοί όλων των ειδών, είτε σωματικοί είτε πνευματικοί,

ιιι) σωματικός κολασμός και

ιν) ακρωτηριασμοί·

β) προσβολές κατά της προσωπικής αξιοπρέπειας, συγκεκριμένα ταπεινωτική και ατιμωτική μεταχείριση, καταναγκαστή πορνεία και οποιαδήποτε μορφή ανάρμοστης επίθεσης,

γ) λήψη αιχμαλώτων,

δ) ομαδικές τιμωρίες και

ε) απειλές διάπραξης οποιασδήποτε από τις προηγούμενες πράξεις.

3. Οποιοδήποτε πρόσωπο συλλαμβάνεται, κρατείται ή φυλακίζεται για πράξεις σχετιζόμενες με την ένοπλη σύγκρουση θα ενημερώνεται αμέσως, σε γλώσσα που κατανοεί σχετικά με τους λόγους λήψεως αυτών των μέτρων. Πλην των περιπτώσεων της σύλληψης ή κράτησης για ποινικά αδικήματα, τα πρόσωπα αυτά θα ελευθερώνονται χωρίς την παραμικρή καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση εφ' όσον οι συνθήκες που δικαιολογούν τη σύλληψη, κατοχή ή φυλάκιση έχουν παύσει να ισχύουν.

4. Καμία καταδικαστική απόφαση δε θα απαγγέλλεται και καμία ποινή δε θα εκτελείται κατά προσώπου που εκρίθη ένοχο ποινικού αδικήματος που αναφέρεται στην ένοπλη σύγκρουση πλην της περιπτώσεως καταδίκης που απαγγέλθηκε από αμερόληπτο κανονικά συντεθειμένο δικαστήριο το οποίο σέβεται τις γενικά παραδεδεγμένες αρχές της κανονικής δικαστικής διαδικασίας η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

α) η διαδικασία θα προβλέπει αμελλητί ενημέρωση του κατηγορουμένου αναφορικά με τα στοιχεία που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος εναντίον του και θα παρέχει στον κατηγορούμενο πριν και κατά τη διάρκεια της δίκης του όλα τα αναγκαία δικαιώματα και μέσα αμύνης·

β) κανείς δεν καταδικάζεται για αδίκημα παρά μόνο στη βάση της ατομικής ποινικής υπαιτιότητας·

γ) κανείς δεν κατηγορείται ή καταδικάζεται για ποινικό αδίκημα λόγω πράξης ή παράλειψης η οποία δε συνιστά ποινικό αδίκημα σύμφωνα με το εσωτερικό διεθνές δίκαιο στο οποίο υπόκειται κατά το χρόνο της διάπραξής του. Επίσης, δεν επιβάλλεται βαρύτερη ποινή από εκείνη του χρόνου διαπράξεως του ποινικού αδικήματος. Εάν, μετά τη διάπραξη του αδικήματος, υπάρχει διάταξη στο νόμο για επιβολή ελαφρότερης ποινής, ο αδικοπραγών θα επωφελείται απ' αυτή·

δ) οποιοσδήποτε κατηγορείται για αδίκημα θα θεωρείται αθώος μέχρι αποδείξεως της ενοχής του σύμφωνα με το νόμο·

ε) οποιοσδήποτε κατηγορείται για αδίκημα θα έχει το δικαίωμα να δικασθεί παρουσία του·

στ) κανείς δε θα εξαναγκάζεται σε μαρτυρική κατάθεση κατά του εαυτού του ή σε ομολογία της ενοχής του·

ζ) οποιοσδήποτε κατηγορείται για αδίκημα θα έχει το δικαίωμα να εξετάσει ή να έχει εξετάσει τους μάρτυρες κατηγορίας, καθώς και να ζητήσει την παρουσία και εξέταση μαρτύρων υπερασπίσεώς του σύμφωνα με τους ίδιους όρους που αφορούν τους μάρτυρες κατηγορίας·

η) κανείς δε θα διώκεται ή θα τιμωρείται από το ίδιο διάδικο μέρος αναφορικά με το οποίο έχει προηγουμένως απαγγελθεί αμετάκλητη αθωωτική ή καταδικαστική απόφαση σύμφωνα με τον ίδιο νόμο και με την ίδια δικαστική διαδικασία·

θ) οποιοσδήποτε διώκεται για αδίκημα θα έχει το δικαίωμα να του απαγγελθεί η απόφαση δημόσια· και

ι) καταδικασθείς θα ενημερώνεται άμα τη καταδίκη του αναφορικά με τα δικονομικά και άλλα ένδικα μέσα, καθώς και τις αποσβεστικές προθεσμίες εντός των οποίων αυτά πρέπει να ασκηθούν.

5. Γυναίκες των οποίων η ελευθερία περιορίζεται για λόγους σχετιζόμενους με την ένοπλη σύγκρουση θα κρατούνται σε καταλύματα χωριστά από εκείνα των ανδρών. Θα ευρίσκονται κάτω από την άμεση επίβλεψη γυναικών. Παρά ταύτα, σε περιπτώσεις οικογενειών που κρατούνται ή φυλακίζονται θα κρατούνται οποτεδήποτε είναι δυνατόν στον ίδιο χώρο και θα συνδιαιτώνται σαν οικογενειακές μονάδες.

6. Πρόσωπα τα οποία συλλαμβάνονται, κρατούνται ή φυλακίζονται για λόγους συνυφασμένους με την ένοπλη σύγκρουση θα απολαμβάνουν της προστασίας που προβλέπεται από το παρόν άρθρο μέχρι την οριστική τους απελευθέρωση, επαναπατρισμό ή επανεγκατάσταση έστω και μετά το τέλος της ένοπλης σύγκρουσης.

7. Προς το σκοπό αποφυγής οποιασδήποτε αμφιβολίας αναφορικά με τη δίωξη και προσαγωγή σε δίκη των προσώπων που κατηγορούνται για εγκλήματα πολέμου ή εγκλήματα κατά της ανθρωπότητος, θα εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές:

α) πρόσωπα τα οποία κατηγορούνται για τέτοια εγκλήματα θα προσάγωνται προς το σκοπό της δίωξης και εκδίκασης σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες του διεθνούς δικαίου και

β) εκείνα τα πρόσωπα τα οποία δεν επωφελούνται από την πλέον ευνοϊκή μεταχείριση σύμφωνα με τις Συμβάσεις ή το παρόν Πρωτόκολλο θα απολαμβάνουν της μεταχείρισης που προβλέπεται στο παρόν Άρθρο, ανεξάρτητα του εάν τα εγκλήματα για τα οποία κατηγορούνται συνιστούν ή όχι σοβαρές παραβιάσεις των Συμβάσεων ή του παρόντος Πρωτοκόλλου.

8. Καμία διάταξη του παρόντος Άρθρου δε θα δύναται να ερμηνευθεί ως περιορίζουσα ή παραβιάζουσα οποιαδήποτε άλλη περισσότερο ευνοϊκή διάταξη η οποία παρέχει μεγαλύτερη προστασία σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες του διεθνούς δικαίου σε πρόσωπα που καλύπτονται από την παράγραφο 1.

Κεφάλαιο II

ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ

Άρθρο 76

Προστασία γυναικών

1. Οι γυναίκες θα αποτελούν αντικείμενο ειδικού σεβασμού και θα προστατεύονται συγκεκριμένα κατά του βιασμού, της εξαναγκαστικής πορνείας και οποιασδήποτε άλλης μορφής άσεμνης επίθεσης.

2. Οι έγκυες γυναίκες και μητέρες, οι οποίες έχουν εξαρτώμενα παιδιά και οι οποίες συλλαμβάνονται, κρατούνται ή φυλακίζονται για λόγους σχετιζόμενους με την ένοπλη σύγκρουση, θα απολαμβάνουν απόλυτης προτεραιότητας όσον αφορά στην εξέταση των υποθέσεών τους.

3. Στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, τα εμπόλεμα μέρη θα επιδιώκουν να αποφεύγουν την κατάγνωση της θανατικής ποινής σε έγκυες γυναίκες ή μητέρες με εξαρτώμενα τέκνα για αδίκημα σχετικό με την ένοπλη σύγκρουση. Η θανατική ποινή για τα παραπάνω αδικήματα θα παραμένει ανεκτέλεστη όσον αφορά τις γυναίκες αυτές.

Άρθρο 77

Προστασία παιδιών

1. Τα παιδιά θα αποτελούν αντικείμενο ιδιαίτερου σεβασμού και θα προστατεύονται απέναντι σε οποιαδήποτε μορφή ανάρμοστης επίθεσης. Τα εμπόλεμα Μέρη θα τους παρέχουν τη μέριμνα και τη βοήθεια που χρειάζονται ανεξαρτήτως της ηλικίας τους ή οποιουδήποτε άλλου λόγου.

2. Τα εμπόλεμα Μέρη θα λαμβάνουν όλα τα εφικτά μέτρα εις τρόπον ώστε τα παιδιά τα οποία δεν έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 15 ετών να μη λαμβάνουν απ' ευθείας μέρος σε εχθροπραξίες και, συγκεκριμένα, θα αποφεύγουν να τα στρατολογούν στις ένοπλες δυνάμεις τους. Κατά τη στρατολόγηση μεταξύ εκείνων των προσώπων που έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 15 ετών αλλά όχι εκείνη των 18 ετών, τα εμπόλεμα Μέρη θα επιδιώκουν να δίνουν προτεραιότητα σε εκείνα τα οποία είναι μεγαλύτερα.

3. Εάν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, παρά τις διατάξεις της παραγράφου 2, τα παιδιά τα οποία δεν έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 15 ετών λαμβάνουν απ' ευθείας μέρος σε εχθροπραξίες και περιπίπτουν στην εξουσία του αντιπάλου μέρους, θα συνεχίζουν να επωφελούνται της ειδικής προστασίας που παρέχεται στο παρόν άρθρο, ανεξάρτητα του αν είναι αιχμάλωτοι πολέμου ή όχι.

4. Σε περίπτωση σύλληψης, κράτησης ή φυλάκισης για λόγους σχετιζόμενους με την ένοπλη σύγκρουση τα παιδιά θα κρατούνται σε καταλύματα χωριστά των μεγάλων, πλην της περιπτώσεως οικογενειών οι οποίες από την άποψη της παροχής καταλύματος θεωρούνται ως οικογενειακές μονάδες όπως προβλέπεται στο Άρθρο 75, παράγραφος 5.

5. Η θανατική ποινή για αδίκημα σχετιζόμενο με την ένοπλη σύγκρουση δε θα εκτελείται κατά προσώπων τα οποία δεν έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 18 ετών κατά το χρόνο διαπράξεως του αδικήματος.

Άρθρο 78

Εκκένωση παιδιών

1. Κανένα εμπόλεμο Μέρος δε θα διευθετεί τα της εκκένωσης παιδιών τα οποία δεν είναι υπήκοοί του σε ξένη χώρα παρά μόνο εάν πρόκειται για προσωρινή εκκένωση την οποία υπαγορεύουν αποχρώντες λόγοι υγείας ή ιατρικής περίθαλψης των παιδιών ή της προστασίας τους εφ' όσον βρίσκονται σε κατεχόμενη περιοχή. Εφ' όσον υπάρχουν γονείς ή κηδεμόνες για μια τέτοια εκκένωση απαιτείται η γραπτή συγκατάθεσή τους. Εάν δεν μπορούν να βρεθούν τέτοια πρόσωπα, απαιτείται η γραπτή συγκατάθεση για μια τέτοια εκκένωση των προσώπων τα οποία λόγω νόμου ή εθίμου είναι πρωτευόντως επιφορτισμένα με τη μέριμνα των παιδιών. Οποιαδήποτε εκκένωση αυτού του είδους εποπτεύεται από την Προστάτιδα Δύναμη σε συμφωνία με τα ενδιαφερόμενα Μέρη, συγκεκριμένα, το Μέρος το οποίο κανονίζει την εκκένωση, το Μέρος που δέχεται τα παιδιά και οποιαδήποτε Μέρη των οποίων απομακρύνονται οι υπήκοοι. Σε κάθε περίπτωση, όλα τα εμπόλεμα Μέρη θα λαμβάνουν όλες τις δυνατές προφυλάξεις για να μην τίθεται σε κίνδυνο η εκκένωση.

2. Οποτεδήποτε γίνεται μια εκκένωση σύμφωνα με την παράγραφο 1, η παιδεία κάθε παιδιού, συμπεριλαμβανομένης και της θρησκευτικής και ηθικής παιδείας, όπως επιθυμούν οι γονείς, θα παρέχεται ενώ αυτό θα βρίσκεται μακρυά με τη μεγαλύτερη δυνατή συνέχεια.

3. Για τη διευκόλυνση της επιστροφής στις οικογένειες και στη χώρα τους παιδιών τα οποία έχουν απομακρυνθεί σύμφωνα με το παρόν Άρθρο, οι αρχές του Μέρους που διακανονίζουν την απομάκρυνση και, όπου δει, οι αρχές της φιλοξενούσας χώρας καθιερώνουν για κάθε παιδί ένα δελτίο με φωτογραφίες, το οποίο στέλνουν στην Κεντρική Υπηρεσία Ανιχνεύσεως της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού. Κάθε κάρτα φέρει, όπου είναι δυνατό, και οποτεδήποτε δεν εμπεριέχει κίνδυνο βλάβης για το παιδί, τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) επώνυμο (α) του παιδιού,

β) ονόματα του παιδιού,

γ) φύλο του παιδιού,

δ) τόπος και ημερομηνία γεννήσεως (ή, εάν η ημερομηνία δεν είναι γνωστή η κατά προσέγγιση ηλικία),

ε) πλήρες όνομα πατρός,

στ) πλήρες όνομα μητρός και πατρικό όνομα αυτής,

ζ) εγγύτατος συγγενής παιδιού,

η) εθνικότητα του παιδιού,

θ) μητρική γλώσσα του παιδιού και όποιες άλλες γλώσσες ομιλεί,

ι) διεύθυνση της οικογενείας του παιδιού,
κ) οποιοσδήποτε αριθμός ταυτότητας του παιδιού,
λ) κατάσταση υγείας του παιδιού,
μ) ομάδα αίματος του παιδιού,
ν) οποιαδήποτε διακριτικά χαρακτηριστικά,
ξ) ημερομηνία και χώρος που βρέθηκε το παιδί,
ο) ημερομηνία και τόπος από τον οποίο το παιδί εγκατέλειψε τη χώρα,
π) θρησκεία του παιδιού, εάν έχει,
ρ) παρούσα διεύθυνση του παιδιού στη φιλοξενούσα χώρα,
σ) εάν τυχόν το παιδί πεθάνει προ της επιστροφής του, την ημερομηνία, τόπο και περιστάσεις θανάτου και τόπος ενταφιασμού.

Κεφάλαιο III

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

Άρθρο 79

Μέτρα προστασίας για τους δημοσιογράφους

1. Δημοσιογράφοι που ευρίσκονται σε επικίνδυνες επαγγελματικές αποστολές σε περιοχές ενόπλου συρράξεως θεωρούνται ως άμαχοι με την έννοια του άρθρου 50, παράγραφος 1.

2. Υπ' αυτήν την έννοια προστατεύονται σύμφωνα με τις Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο, εφ' όσον δεν αναλαμβάνουν καμιά δράση η οποία να επηρεάζει δυσμενώς την ιδιότητά τους ως αμάχων και με κάθε επιφύλαξη του δικαιώματος των πολεμικών ανταποκριτών που είναι διαπιστευμένοι στις ένοπλες δυνάμεις στην ιδιότητα που προβλέπεται στο άρθρο 4Α (4) της Τρίτης Σύμβασης.

3. Μπορούν να προμηθεύονται ταυτότητα παρόμοια προς το πρότυπο στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος Πρωτοκόλλου. Το δελτίο αυτό, το οποίο εκδίδεται από την Κυβέρνηση του Κράτους, του οποίου ο δημοσιογράφος είναι υπήκοος ή στου οποίου το έδαφος κατοικεί ή στο οποίο ευρίσκεται το ειδησεογραφικό μέσον το οποίο τον απασχολεί, πιστοποιεί την ιδιότητά του ως δημοσιογράφου.

ΜΕΡΟΣ V

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

ΤΜΗΜΑ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 80

Μέτρα για την εκτέλεση

1. Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και τα εμπόλεμα Μέρη λαμβάνουν χωρίς καθυστέρηση όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους σύμφωνα με τις Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο.

2. Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και τα εμπόλεμα Μέρη δίνουν εντολές και οδηγίες για την εξασφάλιση της τηρήσεως των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου και εποπτεύουν την εκτέλεσή τους.

Άρθρο 81

Δραστηριότητες του Ερυθρού Σταυρού και άλλων ανθρωπιστικών οργανισμών

1. Τα εμπόλεμα Μέρη παρέχουν στη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού όλες τις διευκολύνσεις μέσα στις δυνατότητές τους έτσι ώστε να καταστήσουν δυνατή την εκτέλεση των ανθρωπιστικών καθηκόντων που της έχουν ανατεθεί από τις Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο για την εξασφάλιση της προστασίας και συνδρομής προς τα θύματα συρράξεων· η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού μπορεί επίσης να εκτελέσει οποιεσδήποτε άλλες ανθρωπιστικές δραστηριότητες υπέρ αυτών των θυμάτων, με την επιφύλαξη της συγκαταθέσεως των ενδιαφερομένων εμπολέμων Μερών.

2. Τα εμπόλεμα Μέρη παρέχουν στους αντίστοιχους οργανισμούς του Ερυθρού Σταυρού (Ερυθράς Ημισελήνου, Ερυθρού Λέοντος και Ηλίου) τις διευκολύνσεις που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των ανθρωπιστικών τους δραστηριοτήτων υπέρ των θυμάτων της συρράξεως, σύμφωνα με τις διατάξεις των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου και τις βασικές αρχές του Ερυθρού Σταυρού, όπως διατυπώνονται από τις Διεθνείς Διασκέψεις του Ερυθρού Σταυρού.

3. Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και τα εμπόλεμα Μέρη διευκολύνουν με όλους τους δυνατούς τρόπους τη βοήθεια την οποία οι οργανισμοί Ερυθρού Σταυρού (Ερυθράς Ημισελήνου, Ερυθρού Λέοντος και Ηλίου), και ο Σύνδεσμος Εταιρειών Ερυθρού Σταυρού προσφέρουν στα θύματα των συρράξεων σύμφωνα με τις διατάξεις των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου και τις βασικές αρχές του Ερυθρού Σταυρού, όπως διατυπώθηκαν από τις διεθνείς Διασκέψεις του Ερυθρού Σταυρού.

4. Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και τα εμπόλεμα Μέρη παρέχουν διευκολύνσεις κατά το δυνατόν παρόμοιες προς αυτές που αναφέρθηκαν στις παραγράφους 2 και 3 προς τους άλλους ανθρωπιστικούς οργανισμούς που αναφέρονται στις Συμβάσεις και στο παρόν Πρωτόκολλο, οι οποίοι είναι δεόντως εξουσιοδοτημένοι από τα αντίστοιχα εμπόλεμα Μέρη και τα οποία εκτελούν τις ανθρωπιστικές τους δραστηριότητες σύμφωνα με τις διατάξεις των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 82

Νομικοί σύμβουλοι στις ένοπλες δυνάμεις

Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη κατά πάντα χρόνο, και τα εμπόλεμα Μέρη εν καιρώ ενόπλου συρράξεως, εξασφαλίζουν την παρουσία νομικών συμβούλων, όπου είναι αναγκαίο, προκειμένου να συμβουλεύουν στρατιωτικούς διοικητές στο αναγκαίο επίπεδο σχετικά με την εφαρμογή των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου και για την κατάλληλη καθοδήγηση η οποία πρέπει να δίδεται στις ένοπλες δυνάμεις επί του θέματος τούτου.

Άρθρο 83

Διάδοση

1. Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη θα αναλαμβάνουν, εν καιρώ ειρήνης, όπως και εν καιρώ ενόπλου συρράξεως, να διαδίδουν τις Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο, όσο το δυνατόν ευρύτερα στις αντίστοιχες χώρες τους και, ειδικότερα, να περιλαμβάνουν τη σπουδή αυτών στα προγράμματά τους στρατιωτικής εκπαιδεύσεως και να ενθαρρύνουν τη μελέτη αυτών από τον άμαχο πληθυσμό, έτσι ώστε αυτά τα όργανα να γίνουν γνωστά στις ένοπλες δυνάμεις και στον άμαχο πληθυσμό.

2. Οποιεσδήποτε στρατιωτικές ή πολιτικές αρχές, οι οποίες εν καιρώ ενόπλου συρράξεως, αναλαμβάνουν ευθύνες σχετικά με την εφαρμογή των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου, δέον να είναι πλήρως ενημερωμένες σχετικά με το κείμενο αυτό.

Άρθρο 84

Κανόνες εφαρμογής

Τα υψηλά συμβαλλόμενα μέρη θα ανακοινώνουν προς άλληλα, το ταχύτερο δυνατό, μέσω του θεματοφύλακα, και, όπου δει, μέσω των Προστάτιδων Δυνάμεων τις επίσημες μεταφράσεις του παρόντος Πρωτοκόλλου, όπως επίσης και τους νόμους και κανονισμούς τους οποίους δυνατό να υιοθετήσουν για την εξασφάλιση της εφαρμογής του.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ
ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

Άρθρο 85
Καταστολή παραβιάσεων του παρόντος Πρωτοκόλλου

1. Οι διατάξεις των Συμβάσεων που αναφέρονται στην καταστολή παραβιάσεων και σοβαρών παραβιάσεων, όπως συμπληρώνονται από το παρόν Τμήμα, ισχύουν για την καταστολή παραβιάσεων και σοβαρών παραβιάσεων του παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Ενέργειες που χαρακτηρίζονται ως σοβαρές παραβιάσεις στις Συμβάσεις είναι σοβαρές παραβιάσεις του παρόντος Πρωτοκόλλου, εάν έχουν διαπραχθεί εναντίον προσώπων υπό την εξουσία ενός αντιπάλου Μέρους που προστατεύονται από τα άρθρα 44, 45 και 73 του παρόντος Πρωτοκόλλου, ή εναντίον των τραυματιών, ασθενών και ναυαγών του αντιπάλου Μέρους οι οποίοι προστατεύονται από το παρόν Πρωτόκολλο, ή εναντίον εκείνου του υγειονομικού ή θρησκευτικού προσωπικού, υγειονομικών μονάδων ή υγειονομικών μεταφορικών μέσων τα οποία είναι υπό τον έλεγχο του αντιπάλου Μέρους και προστατεύονται από το παρόν Πρωτόκολλο.

3. Εκτός των σοβαρών παραβιάσεων που προσδιορίζονται στο άρθρο 11, οι ακόλουθες πράξεις θα θεωρούνται ως σοβαρές παραβιάσεις του παρόντος Πρωτοκόλλου, σε περίπτωση που διαπράττονται εσκεμμένα κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου και προκαλούν θάνατο ή σοβαρή βλάβη του σώματος ή της υγείας:

α) Η περιέλευση του αστικού πληθυσμού ή ιδιωτών αμάχων σε αντικείμενο επίθεσης.

β) Η εξαπόλυση αδιάκριτης επίθεσης προσβάλλουσας τον αστικό πληθυσμό ή αστικά αντικείμενα με την επίγνωση ότι μια τέτοια επίθεση θα προκαλέσει μεγάλη απώλεια σε ανθρώπινες ζωές, τραύματα σε αμάχους ή ζημιά σε αστικά αντικείμενα όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 57, παράγραφος 2 (α) (ιιι).

γ) Εξαπόλυση επίθεσης κατά έργων ή εγκαταστάσεων που περιέχουν επικίνδυνες δυνάμεις με την επίγνωση ότι μια τέτοια επίθεση θα προκαλέσει εξαιρετική απώλεια σε ζωές, τραυματισμούς αμάχων, ή ζημιά σε αστικά αντικείμενα όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 57, παράγραφος 2(α) (ιιι).

δ) Η περιαγωγή μη υπερασπισμένων τοποθεσιών και αποστρατιωτικοποιημένων ζωνών σε αντικείμενο επίθεσης.

ε) Η περιαγωγή προσώπου σε αντικείμενο επίθεσης με τη γνώση ότι αυτός ευρίσκεται εκτός μάχης.

στ) Η δόλια χρήση, κατά παράβαση του Άρθρου 37 του διακριτικού εμβλήματος του Ερυθρού Σταυρού, της Ερυθράς Ημισελήνου ή του Ερυθρού Λέοντος και Ηλίου ή άλλων προστατευτικών σημάτων αναγνωριζομένων από τις Συμβάσεις ή το παρόν Πρωτόκολλο.

4. Εκτός των σοβαρών παραβιάσεων που προσδιορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους και στις Συμβάσεις, τα ακόλουθα θα θεωρούνται ως σοβαρές παραβιάσεις του παρόντος Πρωτοκόλλου οσάκις διαπράττονται εκ προθέσεως και κατά παράβαση των Συμβάσεων ή του Πρωτοκόλλου:

α) Η μεταφορά από τη διακάτοχο Δύναμη τμημάτων του δικού της αστικού πληθυσμού μέσα στην περιοχή που κατέχει ή η απομάκρυνση ή η μεταφορά όλων ή τμημάτων του πληθυσμού της κατεχόμενης περιοχής μέσα ή έξω απ' αυτήν την περιοχή κατά παράβαση του Άρθρου 49 της Τέταρτης Σύμβασης.

β) Αδικαιολόγητη καθυστέρηση του επαναπατρισμού των αιχμαλώτων πολέμου ή των αμάχων.

γ) Πρακτική φυλετικού διαχωρισμού και άλλες απάνθρωπες και υποτιμητικές πρακτικές που στοιχειοθετούν προσβολές κατά της προσωπικής αξιοπρέπειας βασισμένες σε φυλετικές διακρίσεις.

δ) Η περιαγωγή των εμφανώς αναγνωριζομένων ιστορικών μνημείων, έργων τέχνης ή τόπων λατρείας, τα οποία συνιστούν την πολιτιστική ή πνευματική κληρονομιά των λαών και τα οποία απολαμβάνουν ειδικής προστασίας με ειδικές ρυθμίσεις, για παράδειγμα, μέσα στα πλαίσια αρμοδίου διεθνούς οργανισμού, σε αντικείμενο επίθεσης προκαλούν ως αποτέλεσμα εκτεταμένες καταστροφές αυτών, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία της παράβασης από το αντίπαλο Μέρος του Άρθρου 53, υποπαράγραφος (β) και εφ' όσον αυτά τα ιστορικά μνημεία, έργα τέχνης και τόποι λατρείας δε βρίσκονται σε άμεση γειτνίαση με στρατιωτικούς στόχους.

ε) Η αποστέρηση του προσώπου που προστατεύεται από τις Συμβάσεις ή αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος Άρθρου των δικαιωμάτων αμερολήπτου και τακτικής δίκης.

5. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου, σοβαρές παραβιάσεις των οργάνων αυτών θα θεωρούνται ως εγκλήματα πολέμου.

Άρθρο 86
Παράλειψη ενεργείας

1. Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και τα εμπόλεμα Μέρη θα καταστέλλουν σοβαρές παραβιάσεις και θα λαμβάνουν μέτρα αναγκαία για την καταστολή όλων των άλλων παραβιάσεων των Συμβάσεων ή του παρόντος Πρωτοκόλλου, οι οποίες απορρέουν από την αδυναμία ενεργείας εφ' όσον υφίσταται υποχρέωση προς τούτο.

2. Το γεγονός ότι παραβίαση των Συμβάσεων ή του παρόντος Πρωτοκόλλου διαπράχθηκε από υφιστάμενο δεν απαλλάσσει τους ανωτέρους του από ποινική ή πειθαρχική ευθύνη, κατά περίπτωση, εάν εγνώριζαν, ή είχαν πληροφορίες οι οποίες θα τους έδιναν τη δυνατότητα να συναγάγουν κατά τις περιστάσεις ότι αυτός διέπραξε ή επρόκειτο να διαπράξει μια τέτοια παραβίαση και αν αυτοί δεν έλαβαν όλα τα αναγκαία μέτρα στην διάθεσή τους για την πρόληψη ή καταστολή της παραβίασης.

Άρθρο 87
Καθήκον των διοικητών

1. Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και τα εμπόλεμα Μέρη θα απαιτούν από τους στρατιωτικούς διοικητές, αναφορικά με μέλη των ενόπλων δυνάμεων υπό τας διαταγάς τους και άλλα πρόσωπα υπό τον έλεγχό τους, να προλαμβάνουν, κι όπου παρίσταται αναγκαίο, να καταστέλλουν και να αναφέρουν στις αρμόδιες αρχές παραβιάσεις των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Προς το σκοπό της προλήψεως και καταστολής των παραβιάσεων τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και τα εμπόλεμα Μέρη θα απαιτούν όπως ανάλογα με το βαθμό ευθύνης τους, οι διοικητές θα διασφαλίζουν ότι τα μέλη των ενόπλων δυνάμεων υπό τας διαταγάς τους τελούν σε επίγνωση των υποχρεώσεών τους σύμφωνα με τις Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο.

3. Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και τα εμπόλεμα Μέρη θα απαιτούν όπως οποιοσδήποτε διοικητής τελεί εν γνώσει ότι οι υφιστάμενοί του ή άλλα πρόσωπα υπό τον έλεγχό του πρόκειται να διαπράξουν ή διέπραξαν παραβίαση των Συμβάσεων ή του παρόντος Πρωτοκόλλου εισάγει μέτρα αναγκαία για την πρόληψη αυτών των παραβιάσεων των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου, και όπου παρίσταται αναγκαίο, εισάγει πειθαρχικά ή ποινικά μέτρα εναντίον των παραβατών αυτών.

Άρθρο 88
Αμοιβαία συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις

1. Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη θα παρέχουν το ένα στο άλλο το μεγαλύτερο μέτρο βοήθειας σχετικά με ποινική διαδικασία που εισάγεται αναφορικά με σοβαρές παραβιάσεις των Συμβάσεων ή του παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που καθιερώνονται στις Συμβάσεις και στο άρθρο 85, παράγραφος 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου, και όπου το επιτρέπουν οι συνθήκες, τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη θα συνεργάζονται στο θέμα της εκδόσεως. Θα εξετάζουν με την προσήκουσα προσοχή το αίτημα του Κράτους στην περιοχή του οποίου διαπράχθηκε το υποτιθέμενο αδίκημα.

3. Ο νόμος του υψηλού συμβαλλόμενου Μέρους από το οποίο ζητείται η έκδοση θα εφαρμόζεται σ' όλες τις περιπτώσεις. Οι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων δε θα θίγουν παρά ταύτα τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τις διατάξεις οποιασδήποτε άλλης συνθήκης διμερούς ή πολυμερούς φύσης, η οποία διέπει ή θα διέπει ολόκληρο ή μέρος του αντικειμένου της αμοιβαίας συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις.

Άρθρο 89
Συνεργασία

Σε περιπτώσεις σοβαρών παραβιάσεων των Συμβάσεων ή του παρόντος Πρωτοκόλλου, τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη θα αναλαμβάνουν την υποχρέωση να ενεργούν, από κοινού ή κεχωρισμένα, σε συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη και σύμφωνα με το χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 90
Διεθνής Διερευνητική των πραγμάτων Επιτροπή

1. α) Διεθνής Διερευνητική των πραγμάτων Επιτροπή (εφεξής αποκαλούμενη ως η Επιτροπή) αποτελούμενη από 15 μέλη ανεπίληπτης ηθικής υπόστασης και αναγνωρισμένης αμεροληψίας θα συσταθεί.

β) Σε περίπτωση που όχι λιγότερα από 20 υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη έχουν συμφωνήσει να αποδεχθούν τη δικαιοδοσία της Επιτροπής σύμφωνα με την παράγραφο 2, το Κράτος - Θεματοφύλακας θα συγκαλεί τότε, και κατά διαστήματα 5 ετών μετά ταύτα, Σύνοδο των Αντιπροσώπων των υψηλών συμβαλλομένων Μερών προς το σκοπό της εκλογής των μελών της Επιτροπής. Κατά τη διάρκεια της Συνόδου οι Αντιπρόσωποι θα εκλέγουν τα μέλη της Επιτροπής με μυστική ψηφοφορία από κατάλογο προσώπων από τα οποία καθένα από τα παραπάνω υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη δύναται να προτείνει ένα.

γ) Τα μέλη της Επιτροπής θα θητεύουν υπό την προσωπική τους ιδιότητα και θα κατέχουν το αξίωμά τους μέχρι την εκλογή νέων μελών κατά την επόμενη Σύνοδο.

δ) Κατά την εκλογή, τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη θα διασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που θα εκλεγούν στην Επιτροπή διαθέτουν το καθένα απ' αυτά τα προσόντα που απαιτούνται και ότι διασφαλίζεται ίση γεωγραφική εκπροσώπηση στην Επιτροπή στο σύνολό της.

ε) Σε περίπτωση τυχαίας χηρείας θέσεως, η Επιτροπή θα πληρώνει την κενή θέση, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις των προηγουμένων υποπαραγράφων.

στ) Το Κράτος Θεματοφύλακας θα καθιστά διαθέσιμες στην Επιτροπή τις αναγκαίες διοικητικές διευκολύνσεις προς το σκοπό της επιτέλεσης των καθηκόντων της.

2. α) Τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται κατά το χρόνο της υπογραφής, επικύρωσης ή προσχώρησης στο Πρωτόκολλο, ή κατά οποιοδήποτε άλλο συνακόλουθο χρόνο, να δηλώσουν ότι αναγνωρίζουν IPSO FACTO και χωρίς ειδική συμφωνία, σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο υψηλό συμβαλλόμενο Μέρος που αποδέχεται την ίδια υποχρέωση, τη δικαιοδοσία της Επιτροπής να διερευνά ισχυρισμούς της άλλης πλευράς, όπως διαλαμβάνεται στο παρόν άρθρο.

β) Οι διακηρύξεις που αναφέρονται παραπάνω θα κατατίθενται στο Κράτος Θεματοφύλακα το οποίο θα διαβιβάζει αντίγραφα αυτών στα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη.

γ) Η Επιτροπή θα έχει δικαιοδοσία:

ι) διερεύνησης οποιωνδήποτε πραγματικών περιστατικών συνιστούν σοβαρή παραβίαση όπως προσδιορίζεται στις Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο ή άλλων σοβαρών παραβιάσεων των Συμβάσεων ή του παρόντος Πρωτοκόλλου.

ιι) Διευκόλυνσης, μέσω της προσφοράς των καλών της υπηρεσιών της αποκατάστασης στάσεως σεβασμού προς τις Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο.

δ) Σε άλλες περιπτώσεις η Επιτροπή θα προβαίνει σε έρευνα μετά από αίτηση του εμπολέμου Μέρους μόνο με την συγκατάθεση του άλλου ή των άλλων ενδιαφερομένων Μερών.

ε) Με την επιφύλαξη των ανωτέρω διατάξεων της παρούσας παραγράφου οι διατάξεις του άρθρου 52 της Πρώτης Σύμβασης, του άρθρου 53 της Δεύτερης Σύμβασης, του άρθρου 132 της Τρίτης Σύμβασης και του άρθρου 149 της Τέταρτης Σύμβασης θα συνεχίζουν να εφαρμόζονται σε οποιαδήποτε υποτιθέμενη παραβίαση των Συμβάσεων και θα επεκτείνονται σε οποιαδήποτε υποτιθέμενη παραβίαση του παρόντος Πρωτοκόλλου.

3. α) Εκτός εάν έχει συμφωνηθεί άλλως από τα ενδιαφερόμενα Μέρη, όλες οι έρευνες θα αναλαμβάνονται από Συλλογικό Όργανο συγκείμενο από 7 μέλη τα οποία θα διορίζονται ως εξής:

ι) Πέντε μέλη της Επιτροπής τα οποία δεν είναι υπήκοοι οποιουδήποτε εμπολέμου Μέρους, θα διορίζονται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής με βάση την ίση εκπροσώπηση των γεωγραφικών περιοχών μετά από διαβουλεύσεις με τα εμπόλεμα Μέρη.

ιι) Δύο επί τούτω μέλη τα οποία δεν είναι υπήκοοι οποιουδήποτε εμπολέμου Μέρους, θα διορίζονται ένα από την κάθε πλευρά.

β) Άμα τη λήψει της αιτήσεως για έρευνα, ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζει μία ανάλογη προθεσμία για τη δημιουργία ενός Συλλογικού Οργάνου. Εάν οποιοδήποτε επί τούτω μέλος δεν έχει ορισθεί εντός της προθεσμίας, ο Πρόεδρος διορίζει αμέσως πρόσθετο μέλος ή μέλη της Επιτροπής αυτής της τάξεως όπως χρειάζεται για τη συμπλήρωση των μελών του Συλλογικού Οργάνου.

4. α) Το Συλλογικό Όργανο που συνεστήθη σύμφωνα με την παράγραφο 3 για ανάληψη έρευνας προσκαλεί τα εμπόλεμα μέρη να το συνδράμουν και να του παρουσιάσουν τα αποδεικτικά στοιχεία. Το Συλλογικό Όργανο μπορεί επίσης να ζητήσει και άλλα αποδεικτικά στοιχεία όπως θεωρεί πρόσφορο και μπορεί να διεξάγει έρευνα της καταστάσεως επί τόπου.

β) Όλα τα αποδεικτικά στοιχεία θα ανακοινώνονται πλήρως εις τα Μέρη, τα οποία θα έχουν το δικαίωμα να παρουσιάζουν τα σχόλιά τους επ' αυτών στην Επιτροπή.

γ) Κάθε Μέρος έχει το δικαίωμα να αμφισβητεί αυτά τα αποδεικτικά στοιχεία.

5. α) Η Επιτροπή υποβάλλει στα Μέρη έκθεση επί των πορισμάτων του Συλλογικού Οργάνου με όποιες προτάσεις θεωρεί πρόσφορες.

β) Εάν το Συλλογικό Όργανο δεν μπορεί να εξασφαλίσει αρκετά αποδεικτικά στοιχεία για τεκμηριωμένα και αμερόληπτα πορίσματα, η Επιτροπή δηλώνει τους λόγους για αυτήν την αδυναμία.

γ) Η Επιτροπή δεν ανακοινώνει τα πορίσματά της δημοσίως, εκτός εάν όλα τα εμπόλεμα Μέρη της έχουν ζητήσει να το κάνει.

6. Η Επιτροπή καταρτίζει τους κανόνες της, περιλαμβανομένων και των κανόνων για την Προεδρία της Επιτροπής και την Προεδρία του Συλλογικού Οργάνου. Αυτοί οι κανόνες εξασφαλίζουν την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Προέδρου της Επιτροπής κατά πάντα χρόνο και στην περίπτωση έρευνας την άσκηση αυτών από ένα πρόσωπο που δεν είναι υπήκοος εμπολέμου Μέρους.

7. Οι διοικητικές δαπάνες της Επιτροπής καλύπτονται από εισφορές από τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη τα οποία έκα-

έναν δηλώσεις σύμφωνα με την παράγραφο 2, και από εθελοντικές εισφορές. Το εμπόλεμο Μέρος ή τα εμπόλεμα Μέρη που ζητούν έρευνα θα παρέχουν τα αναγκαία κεφάλαια για δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από Συλλογικό Όργανο και θα εξοφλούνται από το Μέρος ή τα Μέρη εναντίον των οποίων έχουν γίνει κατηγορίες μέχρι 50% των εξόδων του Συλλογικού Οργάνου. Στην περίπτωση που υπάρχουν αντικατηγορίες ενώπιον του Συλλογικού Οργάνου κάθε πλευρά καταβάλλει 50% των απαραιτήτων κεφαλαίων.

Άρθρο 91
Ευθύνη

Εμπόλεμο Μέρος το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου υπόκειται, αναλόγως της περιπτώσεως, στην καταβολή αποζημιώσεως. Είναι υπεύθυνο για όλες τις πράξεις που διαπράχθηκαν από πρόσωπα που αποτελούν μέρος των ενόπλων του δυνάμεων.

ΜΕΡΟΣ VI
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 92
Υπογραφή

Το παρόν Πρωτόκολλο είναι ανοικτό για υπογραφή από τα Μέρη στις Συμβάσεις έξι μήνες μετά την υπογραφή της Τελικής Πράξεως και θα παραμείνει ανοικτό για μία περίοδο δώδεκα μηνών.

Άρθρο 93
Επικύρωση

Το παρόν Πρωτόκολλο επικυρούται το συντομότερο δυνατόν. Τα όργανα επικυρώσεως κατατίθενται στο Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο, θεματοφύλακα των Συμβάσεων.

Άρθρο 94
Προσχώρηση

Το παρόν Πρωτόκολλο είναι ανοικτό για προσχώρηση από οποιοδήποτε Μέρος στις Συμβάσεις το οποίο δεν το έχει υπογράψει. Τα όργανα προσχώρησης κατατίθενται στο θεματοφύλακα.

Άρθρο 95
Έναρξη ισχύος

1. Το παρόν Πρωτόκολλο αρχίζει να ισχύει έξι μήνες μετά την κατάθεση δύο οργάνων επικυρώσεως ή προσχωρήσεως.

2. Για κάθε Μέρος στις Συμβάσεις που εφεξής θα επικυρώνει το παρόν Πρωτόκολλο ή θα προσχωρεί σε αυτό, αρχίζει να ισχύει έξι μήνες μετά την κατάθεση από αυτό το Μέρος του οργάνου του επικυρώσεως ή προσχωρήσεως.

Άρθρο 96

Σχέσεις Συνθήκης με την έναρξη ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου

1. Όταν τα Μέρη στις Συμβάσεις είναι επίσης Μέρη στο παρόν Πρωτόκολλο, οι Συμβάσεις ισχύουν όπως συμπληρώνονται από το παρόν Πρωτόκολλο.

2. Όταν ένα από τα εμπόλεμα Μέρη δε δεσμεύεται από το παρόν Πρωτόκολλο, τα Μέρη στο Πρωτόκολλο παραμένουν δεσμευμένα από αυτό στις αμοιβαίες σχέσεις τους. Δεσμεύονται περαιτέρω από το παρόν Πρωτόκολλο σε σχέση με καθένα από τα Μέρη τα οποία δε δεσμεύονται από αυτό, εάν το τελευταίο αποδέχεται και εφαρμόζει τις διατάξεις αυτού.

3. Η αρχή που αντιπροσωπεύει ένα λαό εμπλεγμένη εναντίον ενός υψηλού συμβαλλόμενου Μέρους σε ένοπλη σύρραξη του τύπου που αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος 4 δύναται να αναλάβει την εφαρμογή των Συμβάσεων και του παρόντος Πρωτοκόλλου σχετικά με αυτήν τη σύρραξη μέσω μιας μονομερούς δηλώσεως απευθυνομένης προς το θεματοφύλακα. Αυτή η δήλωση, μόλις ληφθεί από το θεματοφύλακα, έχει σε σχέση με αυτήν τη σύρραξη τα εξής αποτελέσματα:

α) Οι Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο αρχίζουν να ισχύουν για την αναφερθείσα αρχή ως εμπολέμου Μέρους αμέσως·

β) η αναφερθείσα αρχή αναλαμβάνει τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις όπως αυτά που έχουν αναληφθεί από υψηλό συμβαλλόμενο Μέρος στις Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο,

γ) οι Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο είναι εξ ίσου δεσμευτικά για όλα τα εμπόλεμα Μέρη.

Άρθρο 97
Τροποποίηση

1. Οποιοδήποτε υψηλό συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να προτείνει τροποποιήσεις στο παρόν Πρωτόκολλο. Το κείμενο κάθε προτεινομένης τροποποιήσεως γνωστοποιείται στο θεματοφύλακα, ο οποίος αποφασίζει, μετά από διαβουλεύσεις με όλα τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού, κατά πόσον πρέπει να συγκληθεί μία διάσκεψη για να εξετάσει την προτεινόμενη τροποποίηση.

2. Ο θεματοφύλακας προσκαλεί σε αυτήν τη διάσκεψη όλα τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη όπως επίσης και τα Μέρη στις Συμβάσεις ασχέτως του εάν είναι ή όχι υπογράφοντα στο παρόν Πρωτόκολλο.

Άρθρο 98
Αναθεώρηση του Παραρτήματος Ι

1. Όχι αργότερα από τέσσερα έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου και έκτοτε σε διαστήματα όχι μικρότερα των τεσσάρων ετών, η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού συμβουλεύεται τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη σχετικά με το Παράρτημα Ι του παρόντος Πρωτοκόλλου και, εάν το θεωρεί απαραίτητο, δύναται να προτείνει συνάντηση εμπειρογνωμόνων για την αναθεώρηση του Παραρτήματος Ι και για υποβολή τροποποιήσεων σε αυτό όπως μπορεί να φαίνεται επιθυμητό. Εκτός εάν, εντός έξι μηνών από της γνωστοποιήσεως προτάσεως για μια τέτοια συνάντηση προς τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη, το ένα τρίτο αυτών έχει αντίρρηση, η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού συγκαλεί τη συνάντηση προσκαλώντας επίσης παρατηρητές αναλόγων διεθνών οργανισμών. Η συνάντηση αυτή, συγκαλείται επίσης και από τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού οποτεδήποτε με αίτηση του ενός τρίτου των υψηλών συμβαλλομένων Μερών.

2. Ο θεματοφύλακας συγκαλεί διάσκεψη των υψηλών συμβαλλομένων Μερών και των Μερών στις Συμβάσεις για την εξέταση τροποποιήσεων που έχουν προταθεί από τη συνάντηση των εμπειρογνωμόνων εάν, μετά τη συνάντηση ζητεί αυτό η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού ή το ένα τρίτο των υψηλών συμβαλλομένων Μερών.

3. Τροποποιήσεις στο Παράρτημα Ι δύνανται να εγκριθούν σε μια τέτοια διάσκεψη από πλειοψηφία δύο τρίτων των υψηλών συμβαλλομένων Μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν.

4. Ο θεματοφύλαξ γνωστοποιεί οποιαδήποτε τροποποίηση που έχει ούτως εγκριθεί στα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και στα Μέρη στις Συμβάσεις. Η τροποποίηση θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή στο τέλος μιας περιόδου ενός έτους μετά τη γνωστοποίησή της μ' αυτόν τον τρόπο, εκτός εάν μέσα σ' αυτήν την περίοδο δήλωση μη αποδοχής της τροποποίησης έχει γνωστοποιηθεί στο θεματοφύλακα από όχι λιγότερα του ενός τρίτου των υψηλών συμβαλλομένων Μερών

5. Τροποποίηση θεωρούμένη ότι έχει γίνει αποδεκτή σύμφωνα με την παράγραφο 4 αρχίζει να ισχύει τρεις μήνες μετά την αποδοχή της από όλα τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη εκτός αυτών τα οποία έχουν κάνει δήλωση μη αποδοχής σύμ-

φωνα με αυτήν την παράγραφο. Κάθε Μέρος που κάνει μια τέτοια δήλωση μπορεί οποτεδήποτε να την αποσύρει και η τροποποίηση αρχίζει τότε να ισχύει γι' αυτό το Μέρος τρεις μήνες μετά.

6. Ο θεματοφύλακας ανακοινώνει στα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη και στα Μέρη στις Συμβάσεις την έναρξη ισχύος κάθε τροποποίησης, τα Μέρη που δεσμεύονται από αυτήν, την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος σε σχέση προς κάθε Μέρος, τις δηλώσεις μη αποδοχής που έγιναν σύμφωνα με την παράγραφο 4 και ανακλήσεις τέτοιων δηλώσεων.

Άρθρο 99
Καταγγελία

1. Στην περίπτωση που υψηλό συμβαλλόμενο Μέρος καταγγείλει το παρόν Πρωτόκολλο, η καταγγελία αρχίζει να ισχύει μόνο ένα χρόνο μετά τη λήψη του οργάνου καταγγελίας. Πάντως, εάν με τη λήξη αυτού του έτους το καταγγέλλον Μέρος έχει εμπλακεί σε μία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1, η καταγγελία δε θα αρχίσει να ισχύει προ του τέλους της ενόπλου συρράξεως ή κατοχής και, εν πάση περιπτώσει, όχι πριν την περάτωση των επιχειρήσεων που συνδέονται με την τελική απόλυση, τον επαναπατρισμό ή την επανεγκατάσταση των προσώπων που προστατεύονται από τις Συμβάσεις και το παρόν Πρωτόκολλο.

2. Η καταγγελία γνωστοποιείται γραπτώς προς το θεματοφύλακα ο οποίος τη μεταβιβάζει σε όλα τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη.

3. Η καταγγελία έχει ισχύ μόνο αναφορικά με το καταγγέλλον Μέρος.

4. Οποιαδήποτε καταγγελία σύμφωνα με την παράγραφο 1 δεν επηρεάζει τις υποχρεώσεις που έχουν ήδη αναληφθεί, λόγω ενόπλου συρράξεως, σύμφωνα με το παρόν Πρωτόκολλο από ένα τέτοιο καταγγέλλον Μέρος αναφορικά προς οποιαδήποτε πράξη που έχει διαπραχθεί προτού αυτή η καταγγελία να αρχίσει να ισχύει.

Άρθρο 100
Γνωστοποιήσεις

Ο θεματοφύλακας πληροφορεί όλα τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη, όπως επίσης και τα Μέρη στις Συμβάσεις σχετικώς του εάν είναι ή όχι υπογράφοντα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου περί:

α) των υπογραφών που έχουν τεθεί στο παρόν Πρωτόκολλο και της καταθέσεως των οργάνων επικύρωσης και προσχωρήσεως σύμφωνα με τα άρθρα 93 και 94·

β) της ημερομηνίας ενάρξεως ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου σύμφωνα με το άρθρο 95·

γ) των γνωστοποιήσεων και δηλώσεων που ελήφθησαν σύμφωνα με τα άρθρα 84, 90 και 97·

δ) των δηλώσεων που ελήφθησαν σύμφωνα με το άρθρο 96, παράγραφος 3, οι οποίες γνωστοποιούνται με τις ταχύτερες μεθόδους, και

ε) των καταγγελιών σύμφωνα με το άρθρο 99.

Άρθρο 101
Καταχώρηση

1. Μετά την έναρξη ισχύος του, το παρόν Πρωτόκολλο διαβιβάζεται από το θεματοφύλακα προς τη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών για καταχώριση και δημοσίευση, σύμφωνα με το Άρθρο 102 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

2. Ο θεματοφύλακας επίσης ειδοποιεί τη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών για όλες τις επικυρώσεις, προσχωρήσεις και καταγγελίες που ελήφθησαν από αυτόν αναφορικά με το παρόν Πρωτόκολλο.

Άρθρο 102
Αυθεντικά κείμενα

Το πρωτότυπο του παρόντος Πρωτοκόλλου του οποίου τα κείμενα στην αραβική, κινεζική, αγγλική, γαλλική, ρωσική και ισπανική είναι εξίσου αυθεντικά, κατατίθεται στο θεματοφύλακα ο οποίος διαβιβάζει επικυρωμένα αντίγραφα αυτού προς όλα τα Μέρη στις Συμβάσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Κεφάλαιο Ι
ΔΕΛΤΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 1
Δελτίο ταυτότητας για μόνιμο άμαχο υγειονομικό και θρησκευτικό προσωπικό

1. Η ταυτότητα για μόνιμο άμαχο υγειονομικό και θρησκευτικό προσωπικό που αναφέρεται στο άρθρο 18, παράγραφος 3 του Πρωτοκόλλου θα πρέπει να:

α) φέρει το διακριτικό έμβλημα και να είναι τέτοιου μεγέθους ώστε να μπορεί να μεταφερθεί στην τσέπη·

β) είναι όσο γίνεται ανθεκτική·

γ) είναι γραμμένη στην εθνική ή επίσημη γλώσσα (μπορεί επιπρόσθετα να είναι γραμμένη και σε άλλες γλώσσες)·

δ) αναφέρει το όνομα, την ημερομηνία γεννήσεως (ή, εάν αυτή η ημερομηνία δεν είναι διαθέσιμη, την ηλικία κατά το χρόνο εκδόσεως), και τον αριθμό ταυτότητας, εάν υπάρχει, του κατόχου·

ε) αναφέρει υπό ποία ιδιότητα ο κάτοχος δικαιούται της προστασίας των Συμβάσεων και του Πρωτοκόλλου·

στ) φέρει τη φωτογραφία του κατόχου όπως επίσης και την υπογραφή του ή το αποτύπωμα του αντίχειρός του ή και τα δύο·

ζ) φέρει τη σφραγίδα και υπογραφή της αρμόδιας αρχής·

η) αναφέρει την ημερομηνία εκδόσεως και την ημερομηνία λήξεως του δελτίου.

2. Το δελτίο ταυτότητας είναι ομοιόμορφο καθ' όλη την επικράτεια κάθε υψηλού συμβαλλόμενου Μέρους και κατά το δυνατόν, του ιδίου τύπου για όλα τα εμπόλεμα Μέρη. Τα εμπόλεμα Μέρη δύνανται να καθοδηγηθούν από το μονόγλωσσο πρότυπο που εμφαίνεται στο σχέδιο 1. Με την έναρξη των εχθροπραξιών, διαβιβάζουν το ένα προς το άλλο δείγμα του προτύπου το οποίο χρησιμοποιούν εάν αυτό το πρότυπο διαφέρει από αυτό που εμφαίνεται στο σχέδιο 1. Το δελτίο ταυτότητας δέον να εκδίδεται κατά το δυνατόν εις διπλούν, ένα αντίγραφο του οποίου θα φυλάσσεται από την εκδίδουσα αρχή, η οποία θα διατηρεί τον έλεγχο των δελτίων τα οποία έχει εκδόσει.

3. Σε καμία περίπτωση δε δύναται μόνιμο άμαχο υγειονομικό και θρησκευτικό προσωπικό να στερηθεί των δελτίων ταυτότητάς του. Σε περίπτωση απώλειας του δελτίου, δικαιούνται να λαμβάνουν αντίγραφο.

Άρθρο 2
Δελτίο ταυτότητας για προσωρινό άμαχο υγειονομικό και θρησκευτικό προσωπικό

1. Το δελτίο ταυτότητας για προσωρινό άμαχο υγειονομικό και θρησκευτικό προσωπικό θα πρέπει να είναι παρόμοιο, κατά το δυνατόν, με το προβλεπόμενο στο άρθρο 1 των παρόντων κανονισμών. Τα εμπόλεμα Μέρη δύνανται να καθοδηγηθούν από το πρότυπο που εμφαίνεται στο σχέδιο 1.

2. Όταν οι περιστάσεις αποκλείουν την προμήθεια προς το προσωρινό άμαχο υγειονομικό θρησκευτικό προσωπικό δελτίων ταυτότητας παρόμοιων προς τα περιγραφόμενα στο Άρθρο 1 των παρόντων κανονισμών, παρέχεται στο εν λόγω προσωπικό πιστοποιητικό υπογεγραμμένο από την αρμόδια αρχή που να πιστοποιεί ότι το πρόσωπο για το οποίο έχει εκδοθεί έχει αναλάβει καθήκοντα ως προσωρινό προσωπικό και που να αναφέρει, ει δυνατόν, τη διάρκεια αυτής της αποστολής

και το δικαίωμά του να φέρει το διακριτικό έμβλημα. Το πιστοποιητικό θα πρέπει να αναφέρει το όνομα του κατόχου και την ημερομηνία γεννήσεως (ή εάν αυτή η ημερομηνία δεν είναι διαθέσιμη την ηλικία του κατά το χρόνο της εκδόσεως του πιστοποιητικού), το έργο του και τον αριθμό ταυτότητας εάν υπάρχει. Φέρει την υπογραφή του ή αποτύπωμα του αντίχειρός του ή και τα δύο.

Σχέδιο 1: Πρότυπο δελτίου ταυτότητας.

Διαστάσεις 74 χιλ. Χ 105 χιλ.

Οπισθία πλευρά

Ύψος...... Οφθαλμοί...... Κόμη......

Άλλα διακριτικά στοιχεία ή πληροφορίες ....

....

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΤΟΧΟΥ

Σφραγίδα — Υπογραφή κατόχου ή αποτύπωμα αντίχειρος ή και τα δύο

Εμπροσθία πλευρά

Θέση Σταυρού — Χώρος για το όνομα της χώρας και της αρχής που εκδίδει το παρόν δελτίο — Θέση Σταυρού

ΔΕΛΤΙΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

ΜΟΝΙΜΟ / ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ για υγειονομικό / άμαχο / θρησκευτικό προσωπικό

Όνομα ....

Ημερομηνία γεννήσεως (ή ηλικία) ....

Αριθμός ταυτότητας ... .

Ο κάτοχος του παρόντος δελτίου προστατεύεται από τις Συμβάσεις της Γενεύης της 12 Αυγούστου 1949 και από το Πρωτόκολλο συμπληρωματικό των Συμβάσεων της Γενεύης της 12 Αυγούστου 1949 και που αναφέρεται στην προστασία των θυμάτων διεθνών ενόπλων συρράξεων (Πρωτόκολλο 1) υπό την ιδιότητά του ως ....

Ημερομηνία εκδόσεως .... Αρ. δελτίου .. ..

Υπογραφή εκδίδουσας αρχής — Ημερομηνία λήξης

Κεφάλαιο II
ΤΟ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟ ΕΜΒΛΗΜΑ

Άρθρο 3
Σχήμα και φύση

1. Το διακριτικό έμβλημα (Ερυθρό επί λευκού φόντου) είναι τόσο μεγάλο όσο είναι πρόσφορο κάτω από τις δεδομένες συνθήκες. Για τα σχήματα του Σταυρού, της Ημισελήνου ή του Λέοντος και Ηλίου, τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν να καθοδηγηθούν από τα πρότυπα που εμφαίνονται στο σχέδιο 2.

2. Τη νύχτα και όταν η ορατότητα είναι περιορισμένη, το διακριτικό έμβλημα μπορεί να φωτίζεται ή να φωταγωγείται· επίσης μπορεί να κατασκευάζεται από υλικά που να το κάνουν αναγνωρίσιμο με τεχνικά μέσα ανιχνεύσεως.

Σχ. 2 Διακριτικά εμβλήματα σε Ερυθρό επί λευκού φόντου

Άρθρο 4
Χρήση

1. Το διακριτικό έμβλημα επιδεικνύεται, οποτεδήποτε δυνατόν, επί επιπέδου επιφανείας ή επί σημαιών ορατών από όσο το δυνατόν περισσότερες κατευθύνσεις και από όσο το δυνατόν μακρύτερα.

2. Με επιφύλαξη των οδηγιών της αρμόδιας αρχής, το υγειονομικό και θρησκευτικό προσωπικό που εκτελεί τα καθήκοντά του στο χώρο της μάχης θα πρέπει να φοράει κατά το δυνατόν καλύμματα κεφαλής και ρουχισμό που να φέρουν το διακριτικό έμβλημα.

Κεφάλαιο III
ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ

Άρθρο 5
Προαιρετική χρήση

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Άρθρου 6 των παρόντων κανονισμών, τα σήματα που ορίζονται στο παρόν κεφάλαιο για αποκλειστική χρήση από υγειονομικές μονάδες και μεταφορικά μέσα δε χρησιμοποιούνται για κανένα άλλο σκοπό. Η χρήση όλων των σημάτων που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο είναι προαιρετική.

2. Προσωρινά υγειονομικά αεροσκάφη τα οποία δεν μπορούν να σημανθούν με το διακριτικό έμβλημα, ή λόγω ελλείψεως χρόνου ή εξ αιτίας των χαρακτηριστικών τους, δύνανται να χρησιμοποιούν τα διακριτικά σήματα που έχουν εξουσιοδοτηθεί εις το παρόν κεφάλαιο. Η καλύτερη μέθοδος αποτελεσματικής αναγνώρισης υγειονομικών αεροσκαφών είναι, πάντως, η χρήση οπτικού σήματος, είτε το διακριτικό έμβλημα ή το φωτεινό σήμα που ορίζεται στο Άρθρο 6, ή και τα δύο, συμπληρωμένα από άλλα σήματα που αναφέρονται στα Άρθρα 7 και 8 των παρόντων κανονισμών.

Άρθρο 6.
Φωτεινό σήμα

1. Το φωτεινό σήμα, που αποτελείται από ένα γαλάζιο φως που αναβοσβήνει καθιερώνεται για τη χρήση των υγειονομικών αεροσκαφών για να καθορίζουν την ταυτότητά τους δια σημάτων. Κανένα άλλο αεροσκάφος δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιεί αυτό το σήμα. Το γαλάζιο χρώμα το συνιστώμενο λαμβάνεται δια της χρήσεως, ως τριχρωματικών συντεταγμένων:

πράσινο όριο Υ = 0.065 + 0.805χ

λευκό όριο Υ = 0.400—χ

πορφυρούν όριο χ = 0.133+0.600Υ

Η συνιστώμενη συχνότητα αναλαμπών του γαλάζιου φωτός είναι μεταξύ εξήντα και εκατό αναλαμπών ανά λεπτό.

2. Τα υγειονομικά αεροσκάφη θα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με τόσα φώτα όσα είναι απαραίτητα ώστε το φωτεινό σήμα να είναι ορατό σε όσο το δυνατό περισσότερες κατευθύνσεις.

3. Εν απουσία ειδικής Συμφωνίας μεταξύ των εμπολέμων Μερών που να προσορίζουν τη χρήση των αναλαμπόντων γαλάζιων φώτων για την αναγνώριση υγειονομικών οχημάτων και πλοίων και αεροσκαφών, η χρήση αυτών των σημάτων για άλλα οχήματα ή πλοία δεν απαγορεύεται.

Άρθρο 7
Ραδιοσήμα.

1. Το ραδιοσήμα αποτελείται από ένα ραδιοτηλεφωνικό ή ραδιοτηλεγραφικό σήμα προηγούμενο από ένα ιδιαίτερο σήμα προτεραιότητας που να καθορίζεται και να έχει εγκριθεί από μία Παγκόσμια Διοικητική Ραδιοφωνική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Ενώσεως Τηλεπικοινωνίας. Μεταδίδεται τρεις φορές πριν από το σήμα κλήσεως του υγειονομικού μεταφορικού μέσου. Το μήνυμα αυτό θα μεταδίδεται στα Αγγλικά κατά τακτά διαστήματα σε συχνότητα ή συχνότητες που προσδιορίζονται στην παράγραφο 2.

Η χρήση του σήματος προτεραιότητας θα περιορίζεται αποκλειστικά σε υγειονομικούς σχηματισμούς και μεταφορικά μέσα.

2. Το ραδιοσήμα που έπεται του διακριτικού σήματος προτεραιότητας το προσδιοριζόμενο στην παράγραφο 1 θα μεταδίδει τα ακόλουθα πληροφοριακά στοιχεία:

α) σήμα κλήσεως του υγειονομικού μεταφορικού μέσου

β) θέση του υγειονομικού μεταφορικού μέσου

γ) αριθμός και τύπος υγειονομικών μεταφορών

δ) προτιθέμενη διαδρομή

ε) υπολογιζόμενος χρόνος καθ' οδόν καθώς και αναχώρησης και άφιξης, ως προσήκει

στ) οποιαδήποτε άλλη πληροφορία όπως ύψος πτήσεως, προστατευόμενες ραδιοσυχνότητες, γλώσσες καθώς και ηλεκτρομαγνητικές συχνότητες, και κώδικες ραντάρ βοηθητικής επιτήρησης.

3. Προς το σκοπό της διευκόλυνσης των επικοινωνιών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 καθώς και των επικοινωνιών που αναφέρονται στα Άρθρα 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30 και 31 του Πρωτοκόλλου, τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη, τα εμπόλεμα Μέρη, ή ένα των εμπολέμων Μερών ενεργώντας από Συμφώνου ή μόνο, δύναται να προσδιορίζει σύμφωνα με τον πίνακα κατανομής συχνοτήτων των ραδιοκανονισμών των προσαρτημένων στη Διεθνή Σύμβαση Τηλεπικοινωνιών και να δημοσιεύει επιλεγμένες εθνικές συχνότητες που θα χρησιμοποιηθούν από αυτά για τέτοιες επικοινωνίες. Αυτές οι συχνότητες θα γνωστοποιούνται στη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών σύμφωνα με τις διαδικασίες που θα υιοθετηθούν από την Παγκόσμια Διοικητική Ραδιοφωνική Συνδιάσκεψη.

Άρθρο 8
Ηλεκτρονική αναγνώριση

1. Το Σύστημα ραντάρ βοηθητικής επιτήρησης, όπως προσδιορίζεται στο Παράρτημα 10, της Σύμβασης του Σικάγου για τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία της 7ης Δεκεμβρίου 1944 όπως κατά καιρούς τροποποιείται δύναται να χρησιμοποιηθεί για την αναγνώριση και παρακολούθηση της πορείας του Υγειονομικού Αεροσκάφους. Οι ραδιομαγνητικές συχνότητες και ο κώδιξ ραντάρ βοηθητικής επιτήρησης που προορίζονται για την αποκλειστική χρήση του υγειονομικού αεροσκάφους θα καθιερώνονται από τα υψηλά συμβαλλόμενα Μέρη, τα εμπόλεμα Μέρη, ή ένα των εμπολέμων Μερών, ενεργούντα από Συμφώνου ή μόνα σύμφωνα με τις διαδικασίες που προτείνονται από τη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας.

2. Τα εμπόλεμα Μέρη δύνανται, κατόπιν ειδικής Συμφωνίας μεταξύ τους να καθιερώνουν για χρήση τους παρόμοιο ηλεκτρονικό σύστημα για την αναγνώριση των υγειονομικών σχημάτων και υγειονομικών πλοίων και σκαφών.

Κεφάλαιο IV
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Άρθρο 9
Ραδιοεπικοινωνίες

Το σήμα προτεραιότητας που προβλέπεται στο άρθρο 7 των κανονισμών αυτών δύναται να προηγείται των προσηκόντων ραδιοεπικοινωνιών των πραγματοποιουμένων από υγειονομικούς σχηματισμούς και μεταφορικά μέσα κατά την εφαρμογή των διαδικασιών που εκτελούνται σύμφωνα με τα άρθρα 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30 και 31 του Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 10
Χρήση διεθνών κωδίκων

Οι Υγειονομικοί σχηματισμοί και τα μεταφορικά μέσα δύνανται επίσης να χρησιμοποιούν τους κώδικες και τα σήματα που διαλαμβάνονται στη διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών, το Διεθνή Οργανισμό Πολιτικής Αεροπορίας και στο Διακυβερνητικό Ναυτιλιακό Συμβουλευτικό Οργανισμό. Οι κώδικες αυτοί και τα σήματα θα χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τα πρότυπα, τις πρακτικές και τις διαδικασίες που καθιερώνονται απ' αυτούς τους οργανισμούς.

Άρθρο 11
Άλλα μέσα επικοινωνίας

Οσάκις δεν είναι δυνατή μία δικατευθυντική τηλεπικοινωνία τα σήματα που προβλέπονται στο Διεθνή Κώδικα Σημάτων που έχει υιοθετηθεί από το Διακυβερνητικό Ναυτιλιακό Συμβουλευτικό Οργανισμό ή στο αντίστοιχο Παράρτημα της Σύμβασης του Σικάγου της 7ης Δεκεμβρίου 1944 για τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία όπως κατά καιρούς τροποποιείται δύνανται να χρησιμοποιηθούν.

Άρθρο 12
Σχέδια πτήσης

Οι Συμφωνίες και γνωστοποιήσεις που αφορούν τα σχέδια πτήσης τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29 του Πρωτοκόλλου θα διατυπώνονται κατά το δυνατόν σύμφωνα με τις διαδικασίες που διαλαμβάνονται στη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας.

Άρθρο 13
Σήματα και διαδικασίες αναχαιτίσεως των Υγειονομικών Αεροσκαφών

Σε περίπτωση που αναχαιτιστικό αεροσκάφος χρησιμοποιείται για να προσδιορίσει την ταυτότητα υγειονομικού αεροσκάφους εν πτήσει ή να απαιτήσει απ' αυτό να προσγειωθεί σύμφωνα με τα άρθρα 30 και 31 του Πρωτοκόλλου, θα χρησιμοποιούνται τόσο από το αεροσκάφος αναχαίτισης όσο και από το υγειονομικό αεροσκάφος οι συνήθεις διαδικασίες οπτικής ραδιοφωνικής αναχαίτισης που διαλαμβάνονται στο Παράρτημα 2 της Σύμβασης του Σικάγου της 7ης Δεκεμβρίου 1944 για τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία όπως έχουν τροποποιηθεί κατά καιρούς.

Κεφάλαιο V
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

Άρθρο 14
Ταυτότητα

1. Η ταυτότητα του προσωπικού πολιτικής αμύνης η προβλεπόμενη στο άρθρο 66 παράγραφος 3 του Πρωτοκόλλου θα διέπεται από τις συναφείς διατάξεις του άρθρου 1 των παρόντων κανονισμών.

2. Η ταυτότητα για το προσωπικό πολιτικής άμυνας δύναται να ακολουθεί το υπόδειγμα που εμφαίνεται στο σχέδιο 3.

3. Σε περίπτωση που επιτρέπεται στο προσωπικό πολιτικής άμυνας να φέρει ελαφρά ατομικά όπλα, θα γίνεται καταχώριση του γεγονότος αυτού στην προαναφερόμενη ταυτότητα.

Εικόνα 3 : Υπόδειγμα δελτίου ταυτότητας για το προσωπικό πολιτικής άμυνας (διαστάσεις : 74μμx105μμ).

Εμπρόσθια πλευρά

(χώρος προορισμένος για το όνομα της χώρας και της αρχής εκδόσεως του παρόντος δελτίου ταυτότητας).

ΔΕΛΤΙΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

προσωπικού πολιτικής άμυνας

Όνομα . . . .

Ημερομηνία γεννήσεως (ή ηλικία) . . . .

Αριθμός ταυτότητας (εάν υπάρχει) . . . .

Ο κάτοχος του παρόντος δελτίου ταυτότητας προστατεύεται από τις συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 και από το Συμπληρωματικό Πρωτόκολλο των Συμβάσεων της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 που αναφέρεται στην προστασία των θυμάτων των Διεθνών ενόπλων Συγκρούσεων (Πρωτόκολλο1) υπό την ιδιότητά του ως . . . .

. . . .

Ημερομηνία εκδόσεως. . . . . .Αρ. Δελτίου. . . . .

υπογραφή εκδόσασας Αρχής

Ημερομηνία λήξεως

Οπίσθια πλευρά

Ανάστημα . . . . Οφθαλμοί . . . . Κόμη. . . . .

Άλλα διακριτικά σημεία . . . .

. . . .

. . . .

Όπλα . . . .

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΤΟΧΟΥ

Σφραγίδα — Υπογραφή κατόχου ή αποτύπωμα αντίχειρος ή και τα δύο

Άρθρο 15

Διεθνές διακριτικό σήμα

1. Το διεθνές διακριτικό σήμα της πολιτικής άμυνας που προβλέπεται στο άρθρο 66 παράγραφος 4 του Πρωτοκόλλου είναι ένα ισόπλευρο μπλέ τρίγωνο πάνω σε πορτοκαλί φόντο. Υπόδειγμα εμφαίνεται στην Εικόνα 4.

Εικ. 4: Μπλέ τρίγωνο σε πορτοκαλί φόντο.

2. Προτείνεται όπως:

α) Εάν το μπλε τρίγωνο είναι πάνω σε σημαία ή περιβραχιόνιο ή χιτώνιο, το φόντο στο τρίγωνο θα είναι η πορτοκαλί σημαία, το περιβραχιόνιο ή το χιτώνιο.

β) Μία των γωνιών του τριγώνου να στρέφεται κάθετα προς τα πάνω.

γ) Καμία γωνία του τριγώνου να μην αγγίζει την άκρη του πορτοκαλί φόντου.

3. Το μέγεθος του διεθνούς διακριτικού σήματος θα είναι εκείνο το οποίο απαιτούν οι περιστάσεις. Το διακριτικό σήμα, οποτεδήποτε είναι δυνατόν, θα επιδεικνύεται σε επίπεδες επιφάνειες ή σε σημαίες ορατές από όσο το δυνατόν περισσότερες κατευθύνσεις και από όσο το δυνατόν μακρύτερα. Σύμφωνα με τις οδηγίες της αρμόδιας αρχής το προσωπικό πολιτικής άμυνας θα φέρει κάλυμμα κεφαλής και ρουχισμό στο οποίο θα επιδεικνύεται το διεθνές διακριτικό σήμα κατά το δυνατόν. Κατά τη διάρκεια της νύχτας ή σε περίπτωση που είναι μειωμένη η ορατότητα, το σήμα μπορεί να φωτίζεται ή να φωταγωγείται· μπορεί επίσης να αποτελείται από υλικά που να το καθιστούν αναγνωρίσιμο από τεχνικά μέσα επισήμανσης.

Κεφάλαιο VI

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΕΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αρθρο 16

Διεθνές ειδικό σήμα

1. Το διεθνές ειδικό σήμα για έργα και εγκαταστάσεις που περιέχουν επικίνδυνες δυνάμεις όπως προβλέπεται στο Άρθρο 56, παράγραφο 7 του Πρωτοκόλλου, θα αποτελεί μία ομάδα τριών φωτεινών πορτοκαλί κύκλων ίδιου μεγέθους, τοποθετημένων πάνω στον ίδιο άξονα η απόσταση μεταξύ καθενός εξ αυτών θα είναι μία ακτίνα, σύμφωνα με την εικόνα 5 ανωτέρω.

2. Το σήμα θα έχει το μέγεθος το οποίο απαιτούν οι περιστάσεις. Οσάκις επιδεικνύεται πάνω σε μία εκτεταμένη επιφάνεια θα επαναλαμβάνεται τόσο συχνά όσο απαιτούν οι περιστάσεις. Οποτεδήποτε είναι δυνατόν θα επιδεικνύεται πάνω σε επίπεδες επιφάνειες ή σε σημαίες έτσι ώστε να είναι ορατό από όσο το δυνατόν περισσότερες κατευθύνσεις και όσο το δυνατόν μακρύτερα.

3. Πάνω σε σημαία η απόσταση μεταξύ των εξωτερικών ορίων του σήματος και των παρακείμενων πλευρών της σημαίας θα είναι μία ακτίνα κύκλου. Η σημαία θα είναι ορθογώνια σε άσπρο φόντο.

4. Κατά τη διάρκεια της νύχτας ή σε περίπτωση μειωμένης ορατότητας το σήμα δύναται να φωτίζεται ή να φωταγωγείται. Δύναται επίσης να αποτελείται από υλικά που να το καθιστούν αναγνωρίσιμο από τα τεχνικά μέσα επισήμανσης.

Εικ. 5: Διεθνές ειδικό σήμα για έργα και εγκαταστάσεις περιέχουσες επικίνδυνες δυνάμεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥΣ ΣΕ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ

ΕΜΠΡΟΣΘΙΑ ΠΛΕΥΡΑ

Γνωστοποίηση

Το παρόν δελτίο ταυτότητας εκδίδεται για δημοσιογράφους σε επικίνδυνες επαγγελματικές αποστολές σε περιοχές ενόπλων συγκρούσεων. Ο κάτοχος δικαιούται μεταχειρίσεως αμάχου σύμφωνα με τις Συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 και του Συμπληρωματικού του Πρωτοκόλλου Ι. Το δελτίο ταυτότητας πρέπει να φέρεται από τον κάτοχο κατά πάντα χρόνο. Σε περίπτωση κράτησής του θα το παραδίδει αμέσως στις φυλακτικές αρχές προκειμένου να υποβοηθηθούν στην αναγνώρισή του.

(Όνομα ή χώρα εκδίδουσα το παρόν δελτίο ταυτότητας)

ΔΕΛΤΙΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥΣ ΣΕ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ

ΟΠΙΣΘΙΑ ΠΛΕΥΡΑ

Εκδίδεται από (την αρμόδια αρχή)
φωτ. κατόχου — τόπος
ημερομηνία
επίσημη σφραγίδα

υπογραφή κατόχου ... ...
Ονοματεπώνυμο
Τόπος και ημερομηνία γεννήσεως ... ...
Ανταποκριτής του ... ...
Ειδικό επάγγελμα ... ...
Διάρκεια ισχύος ... ...
Ανάστημα ... ... Οφθαλμοί ... ...
Βάρος ... ... Κόμη ... ...
Ομάδα αίματος ... ... Παράγων Ρέζους ... ...
Θρήσκευμα (προαιρετικό) ... ...
Δακτυλικά αποτυπώματα (προαιρετικά) ... ...
Αριστερός δείκτης ... ... Δεξιός δείκτης ... ...
Ειδικά σημεία αναγνώρισης
... ...
... ...
... ...
... ...

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, του δε κυρουμένου Πρωτοκόλλου από την ολοκλήρωση των προϋποθέσεων που προβλέπει το άρθρο 95 παρ. 2 αυτού.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 8 Ιουνίου 1988

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΑΜΥΝΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ — **ΚΑΡΟΛΟΣ ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ**

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ — **ΑΝΤΩΝ. ΔΡΟΣΟΓΙΑΝΝΗΣ**

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 8 Ιουνίου 1988

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ